

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
TREĆA SEDNICA
PRVOG REDOVNOG ZASEDANJA
Drugi dan rada
12. april 2018. godine

(Sednica je počela u 10.05 časova. Predsedava Maja Gojković, predsednik Narodne skupštine.)

*
* *

PREDSEDNIK: Narodni poslanici, pozivam vas da minutom ćutanja odamo poštu preminulom narodnom poslaniku Zoranu Krasiću.

Neka mu je večna slava i hvala.

Slava mu.

Nastavljamo rad Treće sednice Prvog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2018. godini.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuje 36 narodnih poslanika.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali, molim narodne poslanike da ubace svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema za glasanje.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno 86 narodnih poslanika.

Da li neko od predsednika, odnosno ovlašćenih predstavnika poslaničkih grupa želi da zatraži obaveštenje ili objašnjenje u skladu sa članom 287. Poslovnika?

Reč ima narodni poslanik Đorđe Vukadinović.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Zahvaljujem.

Moje pitanje prvo ide neplanirano, nažalost, na adresu Ministarstva odbrane i ministra Vulina. Tiče se nesreće koja se juče dogodila. Pitanje glasi, molba i zahtev – da se dostavi javnosti, ali svakako i meni kao narodnom poslaniku, izveštaj i informacija o istrazi u vezi s tom nesrećom koja je odnela jedan, zamalo dva života visokoobučених pripadnika Vojske Srbije, što, nažalost, nije prvi slučaj nesreće te vrste.

Moje konkretno pitanje glasi – kakve su procene, izveštaji i nalazi Ministarstva u vezi sa odgovornošću za to, da li je reč o tehničkom kvaru, tehničkoj neispravnosti, da li je o ljudskom faktoru (mada ne verujem jer je reč o visokoobučenicima, sposobnim oficirima) ili nečem trećem?

Na kraju krajeva, bili smo svedoci da i nad našom zemljom a i širom sveta u ratnim operacijama padnu ili budu oboreni avioni pa se piloti spasu i katapultiraju. Ovo je ponovo slučaj da piloti stradaju nakon katapultiranja.

Zanima me i lanac odgovornosti, da li Ministarstvo i ministar smatraju da postoji odgovornost za ovu nesreću po vertikali, dakle od vrha Ministarstva pa nadole, do onih koji su bili direktno i neposredno odgovorni i zaduženi za taj let i dozvolu tog leta. Nesreće se, naravno, dešavaju, ali je potrebno da se učini sve da ih bude što manje, što nije slučaj.

Kad smo već kod Ministarstva odbrane, imam više jedan apel, mada je i pitanje na istu adresu – da li oni smatraju umesnim da tolerišu, a u jednoj meri visoki i najviši funkcioneri Ministarstva i doprinose neumesnoj i neukusnoj euforiji kada je reč o nabavci vojne opreme? To je, naravno, važna stvar, svaka država to radi više ili manje. I treba da radi, ali ne tako kao što se radi u našim medijima i tabloidima gde se svakodnevno najavljuju velike nabavke najsofisticiranije, najvrednije i najskuplje vojne opreme, a od toga na kraju najčešće ne bude ništa ili stvar traje jako dugo. Svako ozbiljan ko radi bilo kakav ozbiljan posao a kamoli nabavku tako delikatne opreme kao što je vojna oprema, pogotovo u današnjim okolnostima i današnje vreme, zna koliko je to složen posao, od organizaciono-tehničkog, logističkog do političkog aspekta koji je uvek prisutan kada je reč o velikim vojnim nabavkama. Drugim rečima, voleo bih da se o tim nabavkama manje govori po tabloidima i manje hvali time, a da se više radi stvarno i konkretno.

U tom smislu, voleo bih da vidim i čujem šta je od te visokosofisticirane vojne opreme – to nije nikakva vojna tajna, pogotovo ne bi trebalo da bude za jednog poslanika – u poslednjih pet godina zaista nabavljeno i kupljeno, u smislu realizovano, uključujući avione, tenkove i odbrambene protivvazdušne sisteme.

Sledeće pitanje ide na račun premijera odnosno predsednika Srbije i tiče se neke vrste španske serije ili sapunice sa tzv. zajednicom srpskih opština i poslednje izjave predsednika Vučića, koji je rekao da zna da se nigde ne pominju prištinske institucije, odnosno institucije Kosova i zakonodavstvo Kosova kada je reč o formiranju zajednice srpskih opština. Predsednik Vučić poziva se i pominje dokumente koji se mogu naći na sajtu Vlade i sajtu Kancelarije za Kosovo i Metohiju. Nažalost, u tim dokumentima direktno i eksplicite stoji, i to na više mesta (opet kažem nažalost) da će formiranje zajednice srpskih opština biti u skladu, pored ostalog, i sa zakonodavstvom Kosova, da će morati da ide na autorizaciju na Ustavni sud Kosova, kao i da se u čitavom dokumentu, govorim sad o Briselskom sporazumu, ni na jednom mestu ne spominje Vlada Srbije, niti država i Republika Srbija, a pominju se, na najmanje pet mesta, Priština i

kosovske institucije. Tako da, nažalost, to nije istina. Pitam se kako stvari stoje sa nekim drugim stvarima koje su manje proverljive, sa istinitošću nekih drugih stvari koje dobijamo sa te adrese.

Za kraj, očekujem odgovor od premijerke – da li misli da je vreme da se gospodin Marko Đurić odmori, odnosno, zbog svega što se dogodilo, povuče sa funkcije koju obavlja?

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Nada Lazić.

NADA LAZIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovane kolege narodni poslanici, želim da postavim dva pitanja.

Prvo pitanje upućujem Ministarstvu saobraćaja i Vladi Republike Srbije, a odnosi se na sudbinu Aerodroma Čenej kod Novog Sada.

Naime, ovih dana smo svedoci svojevrsnog rata između Vlade Republike Srbije i građana Niša oko sudbine Aerodroma Niš. U svetlu tih događaja, građane Novog Sada interesuje kada će se konačno rešiti, odnosno konačno osposobiti sportski aerodrom Čenej, koji se nalazi u blizini Novog Sada, i kada će postati komercijalni aerodrom za manje putničke avione.

Da podsetim, 2012. godine urađen je arhitektonski projekat po kome je trebalo da 2015. godine krene izgradnja ovog komercijalnog aerodroma, međutim, ništa od toga se nije desilo. Tada se u medijima spekulisalo da bi za sprovođenje ovog projekta bilo potrebno izdvojiti nekih 150.000.000 evra. Pre tri godine pominjani su i pojedini biznismeni koji su bili zainteresovani za izgradnju manje aerodromske zgrade za nekih 40-50 putnika i izgradnju piste dužine 1.600 metara, ali, nažalost, ništa nije urađeno. Inače, ovu pistu od 1.600 metara i zemljište još od 1956. godine koristi Aero-klub Novi Sad, inače jedan od najstarijih u Srbiji.

Želja je da se napravi aerodrom koji će biti od regionalnog značaja, jer smatramo, ako može Niš da posluje odlično, onda bi i Novi Sad sa povoljnim cenama bio i te kako podesan za ovakvu vrstu saobraćaja. Naime, Novi Sad bi sa svojim brojem stanovnika od blizu 400.000 i sa trendom da veliki broj građana gravitira Novom Sadu verovatno zaslužio da ima ovakvu vrstu jedne kompletne vazdušne luke.

Ovom aerodromu bi inače trebalo vratiti one aktivnosti koje je nekada imao – da osposobljava i registruje letelice, da se bavi padobranstvom, jedriličarstvom, obukom za letenje, modelarstvom i maketarstvom, u čemu su članovi ovog kluba nekada bili poznati.

Oživljavanje ovog aerodroma ne može bez pomoći države, jer očigledno ni Grad Novi Sad ni Pokrajina nemaju kapaciteta da sprovedu ove aktivnosti, iako suma od 150.000.000 evra nije ništa u poređenju sa, recimo, sumom koja bi se izdvojila za „Beograd na vodi“.

Zbog toga postavljam pitanje Vladi Republike Srbije i Ministarstvu saobraćaja – da li se planira uređenje i izgradnja Aerodroma Čenej kod Novog Sada za potrebe komercijalnih letova?

Drugo pitanje postavljam Ministarstvu finansija i poštama Srbije, o sudbini nedovršene zgrade Poštanske štedionice u centru Novog Sada. Naime, godinama građani Novog Sada i svi koji dolaze u Novi Sad gledaju nedovršenu zgradu Poštanske štedionice na Pozorišnom trgu. Izgradnja Poštanske štedionice započela je još 1993. godine, a investitori su bili Pošta, Poštanska štedionica i „Invest dom“ iz Beograda. Radovi su obustavljeni zbog njihovih nerešenih vlasničkih odnosa kao i zbog nedostatka sredstava za izgradnju.

Lokalna vlast je, pozivajući se na zakon prema kome svaki objekat mora da bude završen u roku od dve godine, pokrenula postupak da se parcela vrati Gradu. Prvo rešenje o oduzimanju lokacije doneto je još 2006. godine. Na njega je uložena žalba, u kojoj su Pošta, Poštanska štedionica i „Invest dom“ naveli da je zgrada građevinski završena ali da tehnički pregled zgrade nije urađen zbog krađe stolarije, kako piše, 2004. godine. Ministarstvo finansija, koje je nadležno, usvojilo je žalbu i naložilo veštačenje. Veštačenjem je ustanovljeno da zgrada nije završena do nivoa da može da dobije upotrebnu dozvolu i na osnovu njega je Gradska uprava poništila pravo korišćenja zemljišta, ali investitor se žalio i sve to stoji do dana današnjeg.

Tragajući na internetu o informacijama u vezi s ovim objektom, upada u oči da su vesti veoma stare, zapravo još iz 2010. godine. Zgrada se ne završava, propada i stoji kao ukleta kula u centru Novog Sada.

S obzirom na to da to nije gradski objekat, tražim odgovor od Ministarstva finansija i Pošta Srbije – ko je danas investitor ovog objekta, dokle se stiglo sa razrešenjem ovog problema i kada će objekat konačno biti završen, da konačno takvo mesto u centru Novog Sada ne bude jedno obično ruglo i nedovršena zgrada? Hvala lepo.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Poštovana predsednice, uvažene kolege poslanici, prvo pitanje postavljam predsedniku Aleksandru Vučiću i ministru spoljnih poslova gospodinu Ivici Dačiću.

U svetlu ovoga što se prethodnih dana i nedelja dešava vezano za situaciju na Kosovu, tzv. unutrašnji dijalog i sve ovo što smo mogli čuti u prethodnim danima i nedeljama, pitanje glasi – da li Aleksandar Vučić i Ivica Dačić uopšte znaju šta su potpisali u Briselu i šta su prihvatili potpisivanjem Briselskog sporazuma?

U najmanju ruku, veoma zabrinjavajuće deluje kada predsednik Republike Srbije, koji je tada bio jedan od ključnih ljudi i pregovarača, koji je govorio da je spavao na podu u Briselu dok se pregovaralo, izjavi da nigde ne piše da se zajednica srpskih opština formira po kosovskim zakonima. Dakle, to je

ili jako tendenciozno ili želja da se na neki način manipuliše javnošću, ali to predstavlja ozbiljno ugrožavanje srpskih nacionalnih interesa. Briselski sporazum, koji je potpisan, oni su ga potpisali 19. aprila 2013. godine, jasno definiše u članu 4. da će, u skladu sa nadležnostima dodeljenim Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi i kosovskim zakonom, opštine imati pravo da saraduju u kolektivnom sprovođenju ovlašćenja kroz zajednicu srpskih opština.

Dalje, da li znaju da su potpisivanjem Briselskog sporazuma zapravo prihvatili pravni sistem nezavisnog Kosova na severu Srbije? Da li znaju da su od 2013. godine, 19. aprila, od potpisivanja Briselskog sporazuma pa nadalje, potpisali još devet sporazuma koji su uglavnom bili na štetu Srbije? Jedan jedini koji su potpisali o zajednici srpskih opština nije realizovan. To su: sporazum o uspostavljanju trajnih graničnih prelaza, sporazum o energetici, sporazum o telekomunikacijama kojim smo trajno dali Kosovu pozivni broj, sporazum o pravosuđu, sporazum o zajednici srpskih opština i tako dalje. Dakle, to su sve dokumenti koji su potpisani na štetu Republike Srbije. Praktično, njihovim potpisivanjem prihvaćen je pravni sistem nezavisnog Kosova na severu.

To treba da kažete potpuno jasno građanima Srbije, a ne i dalje spinovati i govoriti, posle šest godina vašeg vladanja i potpisivanja brojnih sporazuma u Briselu, da je neko drugi odgovoran za ovu današnju situaciju kada se Srbija i njeni građani i u Srbiji i na Kosovu ponižavaju, kada naše ljude tuku, kada tamo postoje jedinice koje maltretiraju naše ljude, koje su nastale upravo kao posledica potpisivanja Briselskog sporazuma.

Dakle, neka odgovore da li znaju šta su uopšte potpisali.

Doduše, moram priznati da je Briselski sporazum bio na engleskom jeziku; u tom trenutku ga je potpisao Ivica Dačić, možda on nije najbolje razumeo šta tu sve stoji. Ali Aleksandar Vučić, kao neko ko dobro govori engleski, trebalo je da ga upozori (ukoliko ima dobre namere) šta oni zapravo potpisuju.

Sledeće pitanje postavljam premijerki Ani Brnabić i ministru spoljnih poslova Ivici Dačiću – da li su upoznati s aktivnostima predsednika Republike, da je u Njujorku pregovarao s određenim kontroverznim lobistima kako bi pružili usluge Republici Srbiji, odnosno Aleksandru Vučiću kao predsedniku? Radi se o izvesnom Koriju Levandovskom, od koga je predsednik Vučić tražio da mu zakaže, odnosno obezbedi telefonski razgovor sa predsednikom Trampom. Da li su upoznati koliko to košta? Odakle će se to platiti?

Da li će građani Srbije plaćati to tako što će se iz budžeta finansirati takvi lobisti, kao što smo imali prilike da vidimo u prethodnom periodu kada su plaćani i Toni Bler, i Šreder, i Franko Fratini, i Guzenbauer, Fondacija Klinton i Klintonovi, kao veliki prijatelji Srba, kako je nekada govorio predsednik Republike današnji; odnosno, neprijatelji su sada postali naglo, iznenada njegovi prijatelji?

Postavljam pitanje – da li će na taj način biti ostvaren nekakav interes u Srbiji ili ćemo ponovo, ukoliko se ne plaća, biti žrtve neke ekonomske štete, da ponovo damo neki ekonomski resurs, kao što je poklanjanje, recimo, nekog aerodroma, nekakva druga koncesija ili bilo šta što je u interesu stranaca?

Svi ovi potezi koje smo videli, i na primeru Kosova i s ovim savetnicima koje angažuju predsednik Republike i aktuelna vlast, govore o tome da je zapravo nacionalni interes Srbije u drugom planu u odnosu na lični i politički interes onih koji danas Srbijom vladaju.

PREDSEDNIK: Hvala, vreme.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, poštovane kolege narodni poslanici i poštovani građani koji pratite zasedanje Narodne skupštine Republike Srbije, pomaže Bog svima i Hristos vaskrse!

Nije bilo prilike da čestitamo svim građanima Srbije ove velike hrišćanske praznike, ali ovo je univerzalni hrišćanski pozdrav kojim možemo započeti ovo naše današnje zasedanje.

Ono što ovog puta želim da postavim kao pitanje jeste u nadležnosti ministarke bez portfelja za demografiju i populacionu politiku, jer zaista smatram da je tema rešavanja problema bele kuge i tema porodične politike najvažnija državna tema danas.

Ministarki ide veoma jednostavno pitanje – u kom pravcu ona kao resorno zadužena i Vlada Republike Srbije u celini planiraju da pomognu mala mesta u Srbiji, naše manje opštine, seoske pasivne krajeve i na koji način uopšte misle da tamo zadrže stanovništvo? Pod jedan, kako će da reše problem bele kuge, koji je tamo i te kako prisutan; kako će da reše problem odseljavanja iz malih mesta u veće gradove i zadrže mlade na selu i na koji način uopšte može da se pomogne život na selu u 21. veku? Dakle, kako da se pomogne žena koja živi na selu, kako da se pomognu socijalno ugroženi poljoprivredni penzioneri koji žive na selu, kako da se otvore nova radna mesta na selu? Jer, kada vidimo da Vlada Republike Srbije govori o otvaranju novih radnih mesta, vidimo da su uvek u pitanju gradovi. Nisam odavno čuo da je Vlada Republike Srbije uticala na otvaranje novih radnih mesta u selima, da ima ozbiljnu podršku usmerenu prema domaćoj poljoprivrednoj proizvodnji, prema industriji domaće poljoprivredne mehanizacije, prema zadrugarstvu ili prehrambeno-prerađivačkoj industriji, koja bi sigurno trebalo da bude jedna od najvažnijih razvojnih grana u našoj privredi.

Dakle, na koji način se, konkretno, pomaže borba protiv bele kuge i odseljavanja sa sela, iz manjih mesta i pograničnih, pasivnih krajeva Srbije?

Evo, da biste videli na jednom primeru koliko je to dramatično, ja ću vam navesti samo primer opštine Lučani i njene demografske situacije: dakle, četiristo stanovnika manje na godišnjem nivou, dve hiljade stanovnika manje na nivou pet godina, četiri hiljade stanovnika manje na nivou dva popisa, deset

godina. Kada opština Lučani ima dvadeset hiljada stanovnika, onda možete zamisliti šta za nju znači kada za deset godina izgubi četiri hiljade stanovnika. Možete lako izračunati za koliko decenija u Srbiji više neće postojati opština Lučani. Veoma dramatična situacija! Godišnje se rodi između 125 i 150 beba, a umre četiristo stanovnika; još toliko sigurno, posebno mladih i visokoobrazovanih, napusti ovu opštinu.

Inače, opština Lučani je značajna po tome što ima tri važna centra: jedan je sama varošica Lučani, koja je industrijski centar, drugo je Guča, poznata po Saboru trubača, kao ugostiteljski i turistički centar i treće je Kotražica kao poljoprivredno-trgovinski centar ove opštine.

Kako u jednoj takvoj opštini može da se izbori lokalna samouprava kada država ne pruža adekvatnu podršku a lokalne vlasti, na čelu sa Srpskom naprednom strankom i Socijalističkom partijom Srbije, nemaju sluha za dobre predloge opozicije? Navešću nekoliko primera: već četiri godine Opština Lučani izbegava da podrži predlog Odborničke grupe Dveri da se poveća iznos naknada za svaku sledeću bebu u porodici, kao i da se odvoje veća sredstva za vantelesnu oplodnju. S druge strane, nedavno je od strane Odborničke grupe Dveri u Opštini Lučani predložena porodična deklaracija sa setom mera konkretne podrške porodici. Što je vrlo zanimljivo, Opštinsko veće ove opštine je usvojilo Predlog porodične deklaracije, a onda je Skupština opštine odbila predlog ove porodične deklaracije sa konkretnim porodičnim merama. Sada vi meni kao vlast objasnite kako je moguće da Vlada Republike Srbije podržava populacionu politiku a da vaše lokalne vlasti odbijaju.

Ključno pitanje jeste – zašto se problemom bele kuge bavi predsednik države a ne Vlada Republike Srbije? Da li je to zapravo dokaz da smo u pravu mi iz Dveri koji smo toliko puta kritikovali ministarku Slavicu Đukić Dejanović da nije ostvarila rezultat, da je morao lično predsednik države da se uključi i bavi se problemom populacione politike, a imamo nadležno ministarstvo i čitavu Vladu Srbije?

Konačno, predsednik države je imao priliku pet godina, kao premijer, da se dokaže. Videli smo da nije uspeo. Kako sada misli da sa pozicije predsednika države rešava problem bele kuge ako ga nije rešio sa pozicije predsednika Vlade Republike Srbije? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala, kolega Obradoviću.

Reč ima narodna poslanica Aleksandra Čabraja.

ALEKSANDRA ČABRAJA: Moje prvo pitanje danas upućeno je svim ministrima u Vladi Srbije, premijerki Ani Brnabić i predsedniku Srbije.

Reč je o pitanju kako je moguće da, prema zvaničnim podacima koji se mogu naći na internetu... A ovo nije nešto što neko treba posebno da traži, na ovo su mi skrenuli pažnju građani. Po podacima kojima se moglo pristupiti sa interneta upravo u dane izbora, čak i posle beogradskih izbora, kako je moguće,

kada se sabere broj stanovnika u svih sedamnaest opština u Beogradu, da se dobija broj koji je nešto malo manji od ukupnog broja upisanih birača na beogradskim izborima? Mislim da je ovo veoma čudno. I građane je veoma začudilo i zbog toga su mi se neki obratili sa željom da postavim ovakvo pitanje, voleli bi da dobiju objašnjenje za to. A pogotovo kada uzmemo u obzir da je sigurno da ne mogu svi građani imati biračko pravo, odnosno da je nekih 17-18% građana, tako se procenjuje, maloletno i još uvek ne mogu imati pravo glasa. Kako je u tom slučaju moguće da ovaj broj bude manji od broja upisanih u birački spisak?

Evo, pozivam sve ministre, premijerku i predsednika da se uključe u ovo i pokušaju da saberu i vide da li je tačno ovo što su građani приметili.

Drugo pitanje upućujem pre svega ministarki Zorani Mihajlović, ali i svim ostalim ministrima, premijerki Ani Brnabić i predsedniku Srbije – kada će objaviti sve ugovore koji su vezani za Aerodrom „Nikola Tesla“, Aerodrom „Konstantin Veliki“ i „Er Srbiju“?

Svakodnevno smo svedoci da svi ovi ugovori, o kojima javnost gotovo ništa ne zna i o kojima se mnogo nagađa i špekuliše, izazivaju veliku pažnju javnosti, izazivaju čak i proteste. Ali ovo nije pitanje od juče, ja lično pripadam onima koji još od 2014. godine traže da se ovi ugovori objave. Mnogo puta je obećavano da će ovi podaci biti obelodanjeni, ali to se nikada nije dogodilo. Zbog čega je potrebno da se spekulise u vezi sa raznim pitanjima o tome kakvi su interesi i motivi doveli do sklapanja ovih ugovora, zatim pitanjima (videli smo razna nagađanja u medijima, TV emisijama itd.) da li, recimo, ograničenja u vezi s ovim našim aerodromima, posebno niškim, idu u korist albanskim aerodromima Tirana, Kukeš i slično?

Dakle, uopšte nije potrebno da se o svemu tome nagađa. Mi ne želimo da nagađamo. Sigurna sam da, ukoliko su ovi ugovori povoljni i za građane Srbije... Lično sam svedok i svi znamo da se u svakoj rečenici ministarke Mihajlović pominje sintagma „zarad građana Srbije“, pa se nadam da se ministarka slaže da građani Srbije zaslužuju da znaju šta se dešava sa aerodromima, i jednim i drugim, i sa „Er Srbijom“, našim nacionalnim avio-prevoznikom. Nadam se da će se u tom smislu ministarka založiti da se konačno ovi podaci saznaju i otkriju, jer ukoliko su oni povoljni, ukoliko su tako dobri kao što nam stalno govore i ona i premijerka i predsednik, pobogu, zašto ih onda ne otkrijete pa da se svi oduševimo kada vidimo kako ti ugovori izgledaju?

Sledeće pitanje je za ministra kulture Vladana Vukosavljevića ali i za sve ostale ministre. To je takođe jedno pitanje o kojem se mnogo spekulisalo u poslednje vreme u javnosti, a reč je o sredstvima na konkursu Grada Beograda za podršku projektima u kulturi. Takođe smo mogli mnogo toga čuti i pročitati u vezi sa sredstvima koja su raspodeljena u vezi s ovim konkursom, mnogo je bilo primedaba na ovo. Primedbe su stavili, recimo, PEN centar, asocijacija Nezavisna kulturna scena Srbije. Svi su tražili da se transparentno objave ovi

podaci zbog toga što postoji mnogo sumnji, odnosno ne da postoji, nego je sigurno da su neka sredstva dodeljivana firmama koje su tek nedavno osnovane.

Pošto vidim da mi vreme ističe, želela bih samo još da iskoristim, nemam vremena da sve pitam što sam želela... Ministarku Slavicu Đukić Dejanović, ministra Vladana Vukosavljevića i ostale ministre, premijerku i predsednika pitam – ako se toliko radi na populacionoj politici, kako je moguće da istovremeno stručne osobe i majke troje dece kao što su Bojana Ivanov Đorđević i Dragana Mihailović Đapić ostaju bez posla? Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala vama.

Reč ima narodna poslanica Marija Jevđić.

Izvolite, koleginice Jevđić.

MARIJA JEVĐIĆ: Poštovani predsedavajući, pitanje postavljam ministru Đorđeviću, ministru za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja.

Obraćam se u ime Organizacije osoba sa invaliditetom iz Kraljeva povodom donošenja zakona o organizacijama osoba sa invaliditetom, na kojem već godinama radi radna grupa ali se o ovom zakonu, po mom mišljenju, nedovoljno govori u javnosti. Ovo pitanje interesuje preko petsto organizacija koje okupljaju i rade sa više od 800.000 osoba sa invaliditetom u našoj zemlji i još više članova njihovih porodica.

Zakon bi trebalo da omogući pravnu sigurnost i trajnu održivost reprezentativnih organizacija osoba sa invaliditetom, koje se zbog finansijskih problema i neregulisanog pravnog statusa suočavaju sa problemom opstanka i javlja se potreba za ukidanjem nekih od postojećih usluga koje pružaju svojim članovima zbog visokih materijalnih troškova. Takođe, dodatnu potrebu za ovim zakonom predstavlja i činjenica da opstanak ovih organizacija zavisi od volje jedinica lokalne samouprave, u smislu načina na koji će se finansirati rad organizacija, pa se usled razlike u ekonomskoj razvijenosti gradova i opština, ali i političke volje, javlja jaz u radu i statusu organizacija.

Činjenica je da je organizacijama osoba sa invaliditetom neophodan konkretan pravni akt, jer bi se na takav način stvorili direktni uslovi za poboljšanje položaja i prava osoba sa invaliditetom u našoj zemlji. Rešavanje pravnog statusa ovih organizacija u skladu je sa reformskim procesom unapređenja socijalne zaštite u Srbiji, a to bi takođe stvorilo i preduslove za razvoj usluga i sistema socijalne zaštite, kao i rešavanje mnogih pitanja od značaja za bolji kvalitet života građana i građanki sa invaliditetom.

Dakle, moje konkretno pitanje ministru Đorđeviću je – kada će se predlog zakona o organizacijama osoba sa invaliditetom naći u skupštinskoj proceduri?

Mi iz Jedinствene Srbije smatramo da je donošenje ovog zakona od velike važnosti za dalji rad i opstanak ovih organizacija, a samim tim od suštinske važnosti za bolji položaj osoba sa invaliditetom u Srbiji. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala vama.

Reč ima narodni poslanik Nemanja Šarović.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Dame i gospodo, postaviću pitanje predsedniku Republike Srbije, predsedniku Vlade Republike Srbije i ministru pravde Neli Kuburović.

Prvo moje pitanje je – da li su uopšte čuli da je juče Vojislavu Šešelju od strane ostataka Haškog tribunala izrečena drugostepena presuda? Možda su neobavešteni, mada ni to ne bi bilo neko posebno opravdanje, ali mislim da je još gore da su obavešteni i da su čuli (morali su čuti i dužni su bili da čuju za to), a čute.

Znate, nedopustivo je da državni organi Republike Srbije ne samo što ništa nisu učinili da građanin ove zemlje, dr Vojislav Šešelj, ne bude osuđen u Haškom tribunalu – a učinile su pogotovo prethodne vlade Republike Srbije mnogo toga da bude osuđen – ali je isto tako nedopustivo da oni ne reaguju ni na kakav način na takvu osudu. Ova osuda, kao i prethodne osude Haškog tribunala i prethodne presude, pa čak i one oslobađajuće, nije uperena protiv pojedinca nego pre svega protiv Republike Srbije i građana Republike Srbije. Na samog Vojislava Šešelja ova presuda neće imati neko posebno dejstvo, ali će imati na Republiku Srbiju.

Ova presuda je očigledno protivpravna jer, u skladu s anglosaksonskim sistemom, nije bilo moguće prvostepenu oslobađajuću presudu delimično ukinuti i preinačiti u osuđujuću. Ona očigledno nije zasnovana na činjenicama, ali će, siguran sam, imati posledice na Republiku Srbiju i njene građane. Zašto? Ovom presudom kojom se Vojislav Šešelj osuđuje za ratne zločine, odnosno za podsticanje na izvršenje ratnih zločina, podrazumeva se da je u Srbiji i Vojvodini bilo rata, da je bilo ratnog sukoba, da je bilo zaraćenih strana, a svi građani Republike Srbije znaju da nije tako.

Ove koje dobacuju pozivam da se jave za reč pa da kažu šta imaju. Lako je mrzeti Srbiju i vi, gospodo iz Demokratske stranke, uporno to dokazujete, i zbog svoje političke inferiornosti i sterilnosti ste spremni da kažete bilo šta protiv svoje države ili nekog njenog građanina pokušavajući da sebi pribere neki jeftin politički poen.

Iz Republike Srbije niko nije deportovan, nijedan Hrvat, nijedan građanin druge nacionalnosti. Niko nije proteran. Oni koji su otišli, otišli su dobrovoljno, jer su sa Srbima koji su proterani iz bivše jugoslovenske Republike Hrvatske menjali imovinu, overavali ugovore u sudu, sa Srbima koji su proterani 1989, 1990. i 1991. godine, mnogo pre nego što je Vojislav Šešelj održao predizborni govor u Hrtkovcima. To je govor iza koga Vojislav Šešelj i Srpska radikalna stranka stoje i danas, i spremni smo te reči da ponovimo na bilo kom mestu jer tu ne da nema ratnog zločina, nema ni bilo kakvog krivičnog dela.

Nikome nije falila dlaka s glave na tom mitingu, vi to dobro znate, ali ste spremni da ponavljate laži od kojih je odustao čak i Haški tribunal. Pročitajte njihovu presudu, i oni su odustali od laži koje vi i dan-danas ponavljate – da je,

ne daj bože, Vojislav Šešelj tražio da se pobiju deca iz mešovitih brakova ili čitao nekakva imena. Za sve to Haški tribunal dokazao je da nije istina, vaš Haški tribunal. Ali nisu mogli da podnesu da neki Srbin izađe i bude oslobođen pred Haškim tribunalom. Samo budala ne vidi da je ova presuda uperena protiv Srbije.

Vojislav Šešelj je slobodan čovek i ne možete mu ništa ni vi, njegovi politički neprijatelji iz Srbije, niti ovi sa Zapada. On je Haški tribunal pobedio, i to je gotova stvar, istorijska činjenica. Ali tražim odgovor od predsednika Srbije, predsednika Vlade Republike Srbije i ministra pravde – koja je njihova reakcija, šta će učiniti povodom te osude i koji je njihov stav?

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Šaroviću.

Reč ima narodna poslanica Aleksandra Jerkov.

Izvolite.

ALEKSANDRA JERKOV: Zahvaljujem, potpredsedniče.

Moje pitanje odnosi se na situaciju u kojoj se nalazi Grad Novi Sad a upućeno je ministru Branku Ružiću, ministru Dušanu Vujoviću i, rekla bih, Ani Brnabić, pa ko od njih troje nađe za shodno da odgovori, ali zaista da odgovori, a ne kao prošli put kada sam postavila slično pitanje da se proglašeni nenadležnim ili nešto slično.

Naime, neki građani Novog Sada znaju, a mnogi će vrlo brzo saznati, da se Novi Sad suočava sa nekoliko stotina različitih tužbi čija ukupna vrednost prevazilazi budžet Grada Novog Sada za godinu dana. Ukoliko makar u delu ovih tužbi Novi Sad izgubi ove sudske sporove, očigledno je da će funkcionisanje grada biti dovedeno u pitanje. Naravno da te sudske kazne, te izgubljene sudske sporove, te greške gradskih vlasti neće platiti iz svog budžeta ni oni koji su ih napravili, ni Vlada Republike Srbije iz svog džepa, niti iz svog privatnog džepa oni gradski čelnici koji su za te greške odgovorni, nego će sve te izgubljene tužbe i izgubljene procese koji se protiv Grada vode finansirati građani Novog Sada iz gradskog budžeta, što znači da će za njih biti manje škola, manje obdaništa, manje pomoći, manje svega onoga što čini život u Novom Sadu kvalitetnim. Očigledno je da će to uticati na kvalitet njihovog života.

Naravno, mnogima je poznato – žao mi je što je predsednica Skupštine otišla – najveći deo ovih sredstava, koja ukupno iznose više od 26 milijardi dinara, potražuje Ilija Dević u procesu ATP Vojvodina, veoma poznatom našoj predsednici budući da je ugovor sa Ilijom Devićem sklopljen upravo u vreme dok je ona bila gradonačelnica Novog Sada. Kasacioni sud je u svojoj presudi iz 2013. godine presudio da je Maja Gojković u vreme sklapanja tog ugovora vrlo dobro znala da čini nedozvoljenu stvar, da sklapa ugovor koji je štetan po Grad, i da šteta koja je nastala za Grad Novi Sad u podjednako meri pada na teret gradonačelnika i Ilije Devića, zbog čega on, na sreću po građane, dobija samo polovinu onoga što traži.

Međutim, loša vest za građane je da je on neke procese koje vodi protiv Grada, u kojima je već došlo do sudske odluke (neke od njih su već izvršne i u

nekima od njih su već sredstva skinuta sa računa Grada) dobio, što nas navodi na zaključivanje da je vrlo moguće da će makar još neki od procesa koje vodi protiv Grada dobiti.

Osim toga, protiv Grada Novog Sada postoji 340 parnica. U 75 je već presuđeno protiv Grada Novog Sada, u ukupnoj vrednosti od 1.440.437.986 dinara i 25.359 evra, kada je gradska vlast u Novom Sadu bez postupka eksproprijacije asfaltirala dvorišta određenim našim sugrađanima, koji zbog toga tuže Grad. Naš gradonačelnik odnosi se dosta nonšalantno prema tom problemu vređajući građane koji tuže Grad zbog toga što im je bez ikakve nadoknade dvorište asfaltirano; manje vodi računa o tome kako će platiti.

Moje pitanje ovima koje sam navela na početku, pošto je očigledno da Grad Novi Sad ne vodi računa o tome kako će to finansirati, jeste – da li je Vlada Republike Srbije upoznata s ovim procesima koji se vode protiv Grada? Da li ima plan da pomogne budžetu Grada koji će očigledno prvi put biti u situaciji da mora da se pomaže njegovom budžetu, ili će građani Novog Sada snositi apsolutno sve troškove i plaćati apsolutno sve greške Maje Gojković i Miloša Vučevića?

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima narodna poslanica dr Snežana Bogosavljević Bošković.

SNEŽANA BOGOSAVLJEVIĆ BOŠKOVIĆ: Poštovani predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, koristeći poslaničko pravo, prvo pitanje upućujem ministru prosvete gospodinu Šarčeviću, a odnosi se na upis nove generacije studenata u narednoj školskoj godini.

Naime, našim maturantima preostalo je tek nešto više od mesec dana do sticanja diplome srednjoškolskog obrazovanja. Značajan broj njih nastaviće svoje školovanje na nekom od naših fakulteta ili visokih škola strukovnih studija. Svi mi zaposleni u visokom obrazovanju sa velikom pažnjom pratimo upisnu politiku Ministarstva i pripremamo se za jun kako bismo spremno dočekali novu generaciju studenata. Za nas je to, nema sumnje, jedan od najvažnijih zadataka u toku godine. Jasno je da univerzitetska zajednica očekuje da predlog o upisnim kvotama koji je potekao od fakulteta bude i usvojen od strane Ministarstva.

S tim u vezi, želim da postavim sledeće pitanje – da li Ministarstvo planira da ove ili možda naredne godine menja pristup u kreiranju upisne politike?

Shvatam da je ovo važno s obzirom na to da smo svedoci velike ekspanzije novoosnovanih fakulteta i akreditovanih studijskih programa posle 2000. godine. Na primer, 2000. godine imali smo ukupno 86 fakulteta; nakon samo desetak godina broj fakulteta povećan je skoro dva i po puta. Povećavan je i broj akreditovanih studijskih programa: na primer, 2012. godine imali smo ukupno 1.281 akreditovan studijski program na akademskim studijama i 402 na strukovnim studijama. Takođe, povećavan je i broj mesta za upis novih studenata. Pomenute 2012. godine bilo je obezbeđeno 64.560 mesta za upis

novih studenata, a nakon završetka upisa ukupna popunjenost raspoloživih mesta bila je oko 66%.

S obzirom na to da su i u poslednjih nekoliko godina osnivani novi fakulteti i akreditovani novi studijski programi, moje pitanje za Ministarstvo je – koliko je broj fakulteta, visokih škola strukovnih studija i studijskih programa trenutno akreditovan, tj. na koliko se raspoloživih mesta može računati za upis novih studenata naredne školske godine?

Takođe, želim da znam koliko trenutno imamo maturanata u srednjim školama koji su potencijalni studenti školske 2018/2019. godine.

Ovo pitam jer sve analize ukazuju na veliki demografski pad i da su perspektive u broju kandidata za upis u visoko obrazovanje u narednim godinama zabrinjavajuće, zbog čega pojedini stručnjaci upozoravaju da posebni problemi mogu nastati u pojedinim područjima rada. To je razumljivo ako se imaju u vidu podaci o broju novorođene dece na godišnjem nivou. Tako je, na primer, 1985. godine broj novorođenčadi bio 101.938, a 2016. godine 64.734, što je smanjenje za oko 37%. Dakle, jasno je da smo iz godine u godinu imali sve manje rođene dece, a sve više akreditovanih studijskih programa i mesta za upis novih studenata.

S druge strane, što se tiče strukture obrazovnih profila koji se školuju na našim fakultetima, želim da kažem da je veoma važno da se prilagođavaju potrebama privrede kako bi naši mladi nakon završetka školovanja što brže nalazili posao u struci.

S tim u vezi, želim da postavim pitanje i ministru za rad, zapošljavanje, socijalna i boračka pitanja. Pitanje glasi – da li se prilikom sprovođenja politike zapošljavanja i privlačenja inostranih investicija vodi računa o strukturi nezaposlenih koji su evidentirani u Nacionalnoj službi za zapošljavanje i njihovim obrazovnim profilima? Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, prvo očekujem izvinjenje Đorđa Vukadinovića, zvanog „Đoka Vlah“, zbog današnje izjave gde je zajednicu srpskih opština nazvao „sapunicom“. To za mene nije sapunica, a posebno nije za one ljude koji dole žive u uslovima u kojima žive, posebno posle martovskog pogroma, koji je on ćutke gledao zajedno sa Koštunicom.

Broj dva: očekujem od njega izvinjenje zato što je pokušao eksploataciju smrti pilota, čijoj porodici izjavljujem saučešće, kao i porodici Krasić. Nedopuštena je takva vrsta političkog ponašanja, tim pre što je juče, recimo, pao avion u Alžiru, gde je bilo 246 žrtava, vojni avion, i nikome u Alžiru ne pada na pamet da zbog toga proziva Vladu Alžira, niti da eksploatiše takvu vrstu nesreće.

Dalje, moje pitanje Vladi Republike Srbije odnosi se na gospodina Žigmanova, poslanika iz poslaničkog kluba Demokratske stranke – šta će država preduzeti povodom njegove izjave (izvinjenje ovog kluba ne očekujem) koju je juče dao, da su državne strukture stajale iza zločina u Hrtkovcima i da je u tom periodu, 1991–1992. godine, ubijeno dvadeset pet Hrvata i proterano 35.000 Hrvata iz Srbije? Ne ulazeći u osudu pojedinca, pitam državu šta će preduzeti povodom ovoga, odnosno tražim da mi se dostavi spisak dvadeset pet ubijenih Hrvata.

Broj dva, od države tražim da proveriti i dostavi mi odgovor da li su Hrvati koji su navodno proterani sada u kućama proteranih Srba, u Hrvatskoj. Lako je utvrditi da li je bilo zamene kuća, nekretnina ili je bilo progona. Dakle, tražim da mi se dostavi informacija da li Hrvati žive u kućama proteranih Srba, odnosno Srbi u kućama koje su zamenili u Vojvodini.

Pošto živim u Sremu, tvrdim da je Vojislav Šešelj mogao odgovarati samo za verbalni delikt, koji je ukinut. Tamo nikakvog zločina nije bilo. Neka mi gospodin Žigmanov i njegova izborna lista pokažu kolonu traktora i zavežljaja proteranih Hrvata iz Vojvodine, odnosno Srbije.

Drage moje kolege, posebno vi iz opozicije koji izgleda više mrzite državu Srbiju od vlasti, morate da budete svesni da presude koje su donete izgledaju ovako... Pošto su Gotovina, Markač i Čermak oslobođeni, sad izgleda ovako, posle jučerašnje presude: da su Srbi proterali Hrvate iz Srbije, a da Hrvati nisu proterali 250.000 samo u „Oluji“, ukupno 400.000 Srba iz Hrvatske. To tako izgleda. Izgleda da su Srbi proterali sami sebe iz Hrvatske i Hrvate iz Srbije. To je nedopustivo po pitanju države. Koje kasnije reperkusije mogu da budu, ja to ne mogu tačno znati.

Uglavnom, hoću da vidim tu kolonu traktora, hoću da vidim taj spisak, jer osim Mijata Štefaneca, koji je u Hrtkovcima stradao u kafanskoj tuči, nema nijednog drugog ubijenog Hrvata. To odgovorno tvrdim. Tražim spisak tih dvadeset pet navodno ubijenih Hrvata.

Broj dva, „Oluja“, mogu da vam čitam imena, 1.852 ubijena i nestala samo iz „Oluje“, od toga 543 žene, gospodo iz Demokratske stranke. Zato očekujem izvinjenje i od gospodina Žigmanova i od vas. Starijih 908, gotovo 50% od 1.852.

Na kraju, one koji učestvuju u demonstracijama u Nišu pitam, pošto je država Srbija dala pedeset miliona za Klinički centar Srbije, sto miliona za obilaznicu, pet i po milijardi je sporazum Vojske i Grada Niša, pošto država ulaže i pošto država grad Niš tretira kao svoj deo, pitam demonstrante...

(Predsedavajući: Hvala.)

Sačekajte da završim.

...Uključujući gospodu Ćirića i Živkovića, da li oni doživljavaju Srbiju kao svoj deo. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima narodni poslanik prof. dr Marko Atlagić.

Izvolite.

MARKO ATLAGIĆ: Poštovani potpredsedniče, moje pitanje biće upućeno Tužilaštvu Republike Srbije a vezano je za antidržavnu delatnost Vuka Jeremića.

Vuk Jeremić je, dok je bio ministar inostranih dela Republike Srbije, naneo Republici Srbiji nesagledive štete, čije posledice će otklanjati mnoge mlade generacije koje dolaze. Vuk Jeremić je Srbima 2008. godine, tj. čitavoj domaćoj javnosti, podvalio Misiju Euleks na Kosovu i Metohiji time što ju je predstavio kao misiju Ujedinjenih nacija. Tako je zabio nož u leđa ne samo Srbima na Kosovu i Metohiji nego čitavoj državi Srbiji. Vuk Jeremić je to na svoju ruku uradio uprkos tome što je postignuto političko jedinstvo da Republika Srbija neće prihvatiti Ahtisarijev plan i da se pregovori vode sa predstavnicima Ujedinjenih nacija a ne sa predstavnicima Evropske unije.

U proleće 2007. godine izbio je politički skandal kada se saznalo da postoji spoljnopolitički tim predstavnika Republike Srbije pod rukovodstvom Vuka Jeremića, koji je vodio pregovore o Kosovu i Metohiji. Kada je 17. februara 2008. godine proglašena tzv. nezavisnost Kosova i Metohije, diplomatija Vuka Jeremića nije preduzela nikakve efektne akcije protiv nezavisnosti Kosova i Metohije iako je Narodna skupština Republike Srbije odluku o nezavisnosti lažne države Kosovo proglasila neustavnom.

Vuk Jeremić je propustio da u ime Republike Srbije, čiji suverenitet i teritorijalni integritet garantuje Povelja UN, pred Međunarodnim sudom pravde podnese tužbu protiv svake pojedinačne države koja je priznala tzv. nezavisnost Kosova i Metohije na srpskoj teritoriji. Propustio je da zahteva hitno zasedanje sednice Saveta bezbednosti UN zbog kršenja Povelje UN. On se, poštovani građani, odrekao sredstava zaštite suvereniteta i teritorijalnog integriteta sopstvene zemlje. S tim u vezi, Vuk Jeremić je nesporno pitanje suvereniteta Srbije pred Generalnim komitetom Generalne skupštine UN prvi put učinio spornim predlogom rezolucije kojom se traži mišljenje Međunarodnog suda.

Ima li elemenata krivičnog gonjenja protiv Vuka Jeremića zbog delatnosti koje je počinio?

Poštovani građani Republike Srbije, unazad dva dana govorio sam o medijskim napadima na predsednika Republike Srbije Aleksandra Vučića, njegovu porodicu i njegove saradnike Aleksandra Martinovića i Maju Gojković. Govorio sam da se u to uključila N1 CIA televizija i novinari kao što su Cvijetin Milivojević, Olja Bečković i bajna profesorka dr Srbijanka Turajlić „fon Soroš“. Oni su na najprizemnji, najprimitivniji, najbrutalniji način neistinama koje se graniče s onom stranom uma vređali predsednika Republike Srbije Aleksandra Vučića i njegove saradnike dr Aleksandra Martinovića, dr Orlića, predstavnike Narodne skupštine Republike Srbije, narodne poslanike i predsednicu Maju

Gojković, sve poslanike Srpske napredne stranke, glasače i sve birače Srpske napredne stranke.

Tako su za Aleksandra Vučića rekli da će vladati do kraja života i da je spreman na sve. Poštovana gospodo novinari, vladate dotle dokle građani Republike Srbije budu hteli.

Za predsednicu Narodne skupštine Maju Gojković profesorka Turajlić je rekla, citiram, da je „lažljiva, nepristojna, da nema ništa ljudsko u sebi, gruba, spremna na sve“. Za glasače Srpske napredne stranke i birače, njihove poslanike i rukovodstvo Srpske napredne stranke šarlatanski analitičar Cvijetin Milivojević je rekao da su magarci. Bajnoj profesorki dr Turajlić „fon Soroš“ preporučujem da sve one gadosti koje je navela stavi i uokviri u svoju dnevnu sobu, okači o zid, da se čitavog života podseća svoje demokratske i civilizacijske kulture.

Nadalje, pojedini opozicioni poslanici, kao što su predstavnici političkih grupa ili partija, počevši od gospodina Boška Obradovića...

(Predsedavajući: Hvala, profesore.)

Samo da završim rečenicu.

... Borisa Tadića, okrivili su Aleksandra Vučića i Marka Đurića za brutalno prebijanje, a ne Albance. Čak je i Rahim Pacoli rekao da je pripremljena tuča itd. Time su se svrstali na drugu stranu i pokazali svoj patriotski čin prema Republici Srbiji.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Pošto se više niko od predsednika, odnosno ovlašćenih predstavnika poslaničkih grupa ne javlja za reč, nastavljamo sa radom.

U isto vreme, koristim priliku da poželim dobrodošlicu našim gostima: dr Nebojši Stefanoviću, potpredsedniku Vlade Republike Srbije i ministru unutrašnjih poslova, i ministru rada, socijalne politike i boračkih pitanja gospodinu Zoranu Đorđeviću, sa saradnicima.

Obaveštavam vas da je narodni poslanik Sanda Rašković Ivić sprečena da prisustvuje sednici.

Prelazimo na tačke 1–19. dnevnog reda (nastavak zajedničkog načelnog i jedinstvenog pretresa):

- PREDLOG ZAKONA O PLANSKOM SISTEMU REPUBLIKE SRBIJE,
- PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DEVIZNOM POSLOVANJU,
- PREDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O RAČUNOVODSTVU,
- PREDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O REVIZIJI,
- PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FAKTORINGU,
- PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU,

- PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PORESKOM POSTUPKU I PORESKOJ ADMINISTRACIJI,
- PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DODATU VREDNOST,
- PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O AKCIZAMA,
- PREDLOG ZAKONA O DAVANJU GARANCIJE REPUBLIKE SRBIJE U KORIST NEMAČKE RAZVOJNE BANKE *KFW*, FRANKFURT NA MAJNI, PO ZADUŽENJU JAVNOG PREDUZEĆA „ELEKTROPRIVREDA SRBIJE“, BEOGRAD (PROJEKAT OBNOVLJIVE ENERGIJE KOSTOLAC – VETROPARK),
- PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA ZAKONA O DAVANJU GARANCIJE REPUBLIKE SRBIJE U KORIST OTP BANKA SRBIJA A.D. NOVI SAD, *BANCA INTESA A.D. BEOGRAD*, *NBG BANK MALTA LTD*, „AIK BANKA“ A.D. NIŠ I *UNICREDIT BANK SRBIJA A.D. BEOGRAD* PO ZADUŽENJU JAVNOG PREDUZEĆA „SRBIJAGAS“ NOVI SAD,
- PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU IZMENA I DOPUNA KONVENCIJE O PRIVREMENOM UVOZU,
- PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU FINANSIJSKOG UGOVORA ŽELEZNIČKA PRUGA NIŠ–DIMITROVGRAD IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I EVROPSKE INVESTICIONE BANKE,
- PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O GARANCIJI (PROJEKAT TEHNIČKO-PUTNIČKE STANICE (TPS) ZEMUN – FAZA 1) IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I EVROPSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ,
- PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU MULTILATERALNE KONVENCIJE ZA PRIMENU MERA KOJE SE U CILJU SPREČAVANJA EROZIJE PORESKE OSNOVICE I PREMEŠTANJA DOBITI ODOSE NA PORESKE UGOVORE,
- PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O ZAJMU IZMEĐU *KFW*, FRANKFURT NA MAJNI I REPUBLIKE SRBIJE – PROGRAM PODSTICANJA OBNOVLJIVE ENERGIJE: RAZVOJ TRŽIŠTA BIOMASE U REPUBLICI SRBIJI (PRVA KOMPONENTA),
- PREDLOG ODLUKE O IZBORU SAVETA DRŽAVNE REVIZORSKE INSTITUCIJE,
- PREDLOG ODLUKE O IZBORU ČLANA KOMISIJE ZA HARTIJE OD VREDNOSTI,
- PREDLOG ODLUKE O ORGANIZACIJI I RADU SLUŽBE NARODNE SKUPŠTINE.

Pošto na listama poslaničkih grupa više nema prijavljenih za reč, pre zaključivanja zajedničkog načelnog i jedinstvenog pretresa, pitam da li žele reč predsednici, odnosno predstavnici poslaničkih grupa ili još neko ko nije iskoristio svoje pravo iz člana 96. Poslovnika.

Da li se neko od ovlašćenih predstavnika ili predsednika poslaničkih grupa javlja za reč?

Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić.

Izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, poštovani predsedavajući.

Poštovani ministri, predstavnici ministarstava, mi danas imamo pred nama predlog za objedinjenu raspravu o velikom broju zakonskih predloga – jako je zanimljivo to što je značajan broj njih ušao u proceduru 5. aprila, istog dana kada ih je Vlada usvojila – i po hitnom postupku treba da raspravljamo o jako važnim temama koje imaju direktne posledice po život građana u Srbiji i dalji put Republike Srbije.

Takođe, više je nego zanimljivo i to da ovo nije prvi put da po hitnom postupku raspravljamo o ovako važnim zakonima, a naročito da se to dešava u objedinjenoj raspravi, sa ciljem da opozicija ima što manje vremena da se posveti ovim zakonima i, naravno, da građani što manje čuju istinu o tome šta se nalazi u ovim zakonskim predlozima.

Ono što takođe posebno skreće pažnju jeste i to da se prvih šest zakonskih predloga odnosi na nešto što je bila tema prethodnih meseci, nedelja i dana, a vezano je za stavljanje Republike Srbije na crnu listu FATF-a, međuvladine organizacije koja se bori protiv finansiranja terorizma i pranja novca. Dakle, kao što smo mogli čuti na Odboru za finansije od gospodina državnog sekretara, ovi zakoni se isključivo donose sa ciljem da se praktično primene one odredbe koje je FATF usvojio kao pravila još 2012. godine.

Imali smo priliku da od premijerke čujemo da to što je FATF stavio u svoj izveštaj više ne odražava realnu situaciju. Podsetiću građane Srbije, zarad istine, u koje je društvo Republika Srbija svrstana – u društvo sa visokorizičnim zemljama. Osim Srbije, tu su još Severna Koreja, Etiopija, Sirija, Irak, Iran, Šri Lanka, Trinidad i Tobago, Tunis, Jemen. Dakle, Srbija je jedina zemlja u Evropi koja se našla na negativnoj, crnoj listi FATF-a. Jedina u Evropi.

Još gore je što je još pre šest godina FATF doneo kriterijume i, zapravo, sve međunarodne standarde koje treba primeniti u međunarodnoj borbi protiv pranja novca i finansiranja terorizma. Šest godina vaša vlast, razne vaše vlade nisu bile u stanju da primene, da usvoje bilo koji od ovih međunarodnih standarda, ili jako mali broj njih. To, naravno, nije smetalo premijerki da najbrutalnije obmane građane Srbije i kaže da to nije istina, mi smo na toj listi zato što je to jedna moćna zemlja tražila, mi smo ispunili najveći broj tih odredaba.

Ako je tako, zašto onda po hitnom postupku usvajamo sve ove zakone? Zašto danas na dnevnom redu imamo šest zakona po hitnom postupku, koji se tiču isključivo toga što se Srbija nalazi na crnoj listi, označena kao zemlja pogodna za pranje novca i finansiranje međunarodnog terorizma?

Takođe, neki od problema koji se tiču zemalja koje su na listi jesu izbegavanje plaćanja poreza, nemogućnost kontrole tokova novca, pranje novca od trgovine narkoticima i trgovine ljudima, poslovanje ofšor firmi. Sve to je direktno vezano i za dva glavna poglavlja, 23 i 24, u oblasti borbe protiv kriminala i organizovanog terorizma.

Dakle, nemam drugo objašnjenje zašto se ovo šest godina nije uradilo – verovatno će ministar unutrašnjih poslova da mi na to da odgovor – osim da je režim imao nekakvu korist u ovih šest godina da Srbija bude među najatraktivnijim destinacijama za pranje novca, finansiranje međunarodnog terorizma. To objašnjava činjenicu da je nivo korupcije u Srbiji danas dostigao endemske razmere.

Sva vaša priča 2014. godine da ćete ući u nemilosrdnu borbu protiv korupcije, da ćete kazniti sve one u Srbiji koji su se ogrešili po pitanju koruptivnih radnji, da ćete sve kriminalne grupe rasturiti, da ćete uvesti red u Srbiju svela se na to da smo mi danas jedina zemlja u Evropi koja se nalazi na ovoj listi i da danas moramo po hitnom postupku da uradimo nešto da bismo koliko-toliko pokazali da se u Srbiji sprovede nekakve reforme.

Reformi nema. Od 2012. godine govorite o reformama u svim sferama društva i svim sektorima ove države, ali su one, nažalost, izostale. Nisu izostale samo u delu korupcije i raznoraznih problematičnih stvari, pa zato danas imamo problematične investicije poput raznoraznih arapskih investicija, od „Beograda na vodi“, poput investicija i koncesija za Aerodrom „Nikola Tesla“, poput investicija arapskih kompanija kojima poklanjate plodne oranice u Vojvodini.

Isto tako nemamo odgovor na ključne probleme i velike teme – šta je bilo, ko je rušio objekte u Savamali, šta je sa problemom Vulinove tetke koja je njemu dala 200.000 evra za stan, za to treba dati odgovor. Nemamo odgovor šta je sa dvadeset četiri stana Siniše Malog i njegovom imovinom. Imamo slučaj da je oslobođen najveći narko-diler, koga je tako označio predsednik Republike Aleksandar Vučić, Kosmajac. Čovek nije kriv, samo je bio deo jedne propagande. Imamo, takođe, oslobađanja Caneta Subotića i mnoga druga koja ste sproveli tokom šest godina svoje vladavine.

Ne da nema borbe protiv korupcije, nego je korupcija sve jača, sve veći koren pušta, samo što ste je vi centralizovali i usavršili, na štetu građana Srbije. Građani Srbije su ti koji treba da trpe dok vlast danas kroz raznorazne koruptivne modele krčmi nacionalni i državni interes Srbije zarad svoje lične koristi i opstanka na vlasti.

Dakle, što se tiče ove teme, mislim da je potpuno jasno i da građani treba da znaju da se Srbija našla u društvu ovih zemalja koje sam pobrojao, da je

jedina zemlja u Evropi, da šest godina nije ispunila nijedan od onih međunarodnih standarda (ili jako malo, da budem tačniji) koji su bili preporuka i da danas treba hitno da razgovaramo o tim temama.

Što se tiče zakona o porezu i poreskom postupku, koji je takođe danas na dnevnom redu, i on je jedan od zakona koji imaju veze s ovom odredbom. Podsetiću vas da je ovo deveta promena Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji od 2012. godine. Ako nisam u pravu, voleo bih da me ispravite. Od 2012. godine deveti put menjate jedan isti zakon, gospodo. Pet puta u mandatu ministra Vujovića. Gde to ima u ozbiljnoj državi, u ozbiljnoj zemlji? To je posledica ovoga što zakone usvajate po hitnom postupku, preko noći, što podnosite stotine i hiljade fantomskih amandmana da biste izbegli raspravu, zato što nepripremljeni ulazite, zato što nemate strategiju, zato što ne znate šta treba da radite. Iz godine u godinu menjate zakone. Od tog zakona zavisi život građana Srbije, zavisi poslovanje privrednika. Vi ga menjate peti put u mandatu gospodina Vujovića, deveti put od 2012. godine.

Zašto niste predložili novi zakon? Zar to nije bilo normalnije? Ako taj zakon ne može danas da odgovori na zahteve koje imaju Srbija, njeni građani i njeni privrednici, strani investitori, pa, hajde, napravite novi zakon, predložite novi zakon. Izadite pred građane i poslanike sa novim zakonom, a ne da samo idemo u nove i nove izmene, i to po hitnom postupku. Ovoga puta zato što je Srbija na crnoj listi FATF-a za finansiranje međunarodnog terorizma i poresku utaju i pranje novca.

Dakle, potpuno je besmisleno više govoriti o zakonu koji ima toliko izmena.

Što se tiče Zakona o akcizama, vrlo je zanimljivo da ovim zakonom predviđate ukidanje akcize na tečni naftni gas, koju ste vi uveli, kada je u pitanju korišćenje tog energenta za grejanje. Dakle, vi ste promenili zakon pre nekog vremena, nekoliko godina, i rekli da će da se plaća akciza i ukoliko se tečni naftni gas koristi za potrebe grejanja, odnosno kao energent. Vi danas priznajete grešku i ponovo vraćate akcizu na tečni naftni gas. To govori o potpuno sumanutoj politici ove vlasti, da vi ne znate šta radite, da se igrate sa državom, da se igrate sa zakonima, da se igrate sa poslanicima. Mislite da je dovoljno samo da se čuje zvonce, podignu dva prsta, da se nešto usvoji i da ste završili svoj posao. Jeste, završili ste to, primili ste platu kao poslanici, kao ministri, kao raznorazni radnici u administraciji centralne vlasti, ali kakve su posledice toga? Pa, evo, da se igramo, da zakone menjamo na svakih šest meseci ili godinu dana.

Takođe, u ovom Predlogu zakona o akcizama niste uradili jednu važnu stvar. Zašto niste ukinuli akcizu na dizel-gorivo za poljoprivrednike? Da li poljoprivrednici danas treba da plaćaju najskuplje gorivo u regionu i Evropi, da nemamo podsticaje za poljoprivredu nego da plaćaju istu cenu dizel-goriva kao što plaća neko ko sipa u džip? Da li Vlada tako razmišlja da pomogne poljoprivrednicima? Govorim o razvoju poljoprivrede. Kako? Tako što im

uvodite sve veći i veći namet? U ovom Predlogu zakona o akcizama nema toga. Nema ni tog „zelenog dizela“ koji najavljujete godinama. Evo, ministar poljoprivrede je više puta govorio o tome da će se to naći na dnevnom redu, zašto ga nema?

Dakle, to je takođe jedna od važnih tema na koje treba da date odgovor. Ali to nije u sferi vašeg interesa zato što se, zapravo, ne tiče onoga što je lični interes i propaganda koju sprovodite kao vladajuća stranka.

Dalje, što se tiče novog zaduživanja, to je posebna tema. Zapravo, mi danas imamo ovde i predlog zakona o novom zaduživanju. Osamdeset miliona evra građani Srbije treba da se zaduže za izgradnju vetroparka u Kostolcu. Pre nekoliko dana smo čuli od direktora EPS-a da EPS u ovom trenutku na svom računu ima 450.000.000 evra, pa bih voleo da mi kažete ko se normalan zadužuje za novih osamdeset miliona evra ako na svom računu ima 450.000.000.

Zašto se Srbija i dalje zadužuje ako imamo toliko dobre ekonomske rezultate, o kojima šest godina govorite? Oni su verovatno dobri samo u vašim džepovima, jer su džepovi građana sve prazniji a vaši sve puniji. Jasno je meni zašto vi govorite da je bajno ekonomsko stanje u Srbiji, ali pogledajte malo kako je u džepovima građana Srbije. Od tog ekonomskog bajnog stanja, savršenog ekonomskog rasta, pune kase, suficita u budžetu mi smo danas opet na dnevnom redu dobili da treba da usvojimo novo zaduženje (odnosno vi, i usvojíte ga), novih osamdeset miliona evra, i to za šta – za izgradnju vetroparka u Kostolcu.

U tom sporazumu je vrlo zanimljivo da se milion evra predviđa za konsultantske usluge, bespovratno, u sklopu projekta izgradnje vetroparka. Postavljam pitanje zašto bi građani Republike Srbije dali nekom milion evra za konsultantske usluge ako imamo profesionalca na čelu Republike Srbije. Pa, premijerka Ana Brnabić je valjda najveći stručnjak za vetroparkove u Srbiji. Zašto da dajemo danas milion evra nekom drugom kada bi ona to mogla da uradi besplatno?

Podsetiću vas da je u aferi 2015. godine gospođa Ana Brnabić bila direktor kompanije „Kontinental vind“ koja je trebalo da podiže vetroparkove u Srbiji; da je tada u aferi, u kojoj je tadašnji direktor „Elektromreže Srbije“ Nikola Petrović optužen da je tražio mito od dva miliona evra kompaniji „Kontinental vind“, stala u odbranu Nikole Petrovića na pres-konferenciji, zajedno sa ministrom Antićem. Naprasno je posle toga dobila funkciju ministra a odmah iza toga premijera. Verovatno je zaslužila tim radom, jer je žrtvovala interese svoje kompanije da bi zaštitila koruptivne radnje, ucene i reket koji je tražen kompaniji za podizanje vetroparkova. To treba javno reći građanima Srbije. Neka se danas ona, kao stručnjak, pozabavi ovom temom. Ona je čak bila predsednica udruženja firmi koje se bave zelenom energijom i izgradnjom vetroparkova u Srbiji.

Prema tome, smatram da je apsolutno nepotrebno davati novih milion evra za konsultantske usluge bespovratno, a da ne govorimo o tome da je

bespredmetno davati novo zaduženje EPS-u, zaduživati građane Srbije za novih osamdeset miliona evra, ako već govorite da EPS posluje tako profitabilno.

Kada govorite o tome kako posluje EPS, podsetiću vas da ovaj zajam koji danas uzimate uzimate od *KfW*. *KfW* strogo kontroliše i realizacije projekata i tokove novca. Nisam siguran da će neko ko je bio vlasnik pečenjare pre nego što je postao direktor najvećeg javnog preduzeća u Srbiji uspeti da odgovori na sve te zahteve, i to onaj koji je treću godinu zaredom u ve-de stanju. Dve godine je prošlo otkako je raspisan konkurs za imenovanje direktora EPS-a, još uvek nije završen. Zašto? Zato što ni u jednoj normalnoj državi vlasnik pečenjare ne može da bude direktor EPS-a. Zato danas imamo situaciju da nikada manje nije bila otkopana otkrivka, da termoblokovi TENT-a rade sa 50% kapaciteta i da su u prethodnih pola godine praktično radili na tehničkom minimumu zbog nedostatka uglja.

Nestručnost i vaša partokratija razaraju sve pore, sve institucije i sistem Republike Srbije. Onog trenutka kada budete spremni da angažujete stručne ljude da obavljaju određene poslove u ovoj državi, možete govoriti o institucijama, možete govoriti o reformama. Ali vi to ne želite. Vama trebaju poltroni, oni koji će klimati glavom i sprovođiti političke odluke u cilju propagande koju ovaj režim sprovodi već šest godina, šest godina jedne besomučne propagande, besomučnih laži na temu boljeg života, razvoja Srbije, rešavanja borbe protiv korupcije, kriminala. Sve je to bajka koju vi želite da predstavite građanima kroz neverovatnu i neviđenu kontrolu medija, jer to je jedini način kako možete da predstavite sebe da ste uspešni i da odrađujete neke poslove.

Poslednji zakon o kome želim da govorim jeste zakon o organizaciji Narodne skupštine, odnosno o sistematizaciji Narodne skupštine. Mislim da je podjednako važan kao i ovi ostali.

Vidite i sami u šta se pretvorio Parlament. Nemojte za to kriviti opoziciju, koja je manja, ima manje vremena da se obraća i apsolutno je u podređenom položaju od strane svih predsedavajućih u odnosu na vladajućí režim i vladajuće stranke. Skupština je izgubila smisao, ovo više nije najviše zakonodavno telo, ovo se polako pretvara u jedan cirkus. Ovi amandmani koje ste uveli kao jednu potpuno novu praksu, gde podnosite stotine, hiljade amandmana kako biste sprečili raspravu o ovim zakonima, govore o tome da vidite kako imate šta da krijete.

To što se poslanicima opozicije izriču opomene za sve što jeste i nije ...

(Predsedavajući: Vratite se na temu, kolega Aleksiću.)

Govorim o temi Narodne skupštine.

... Govori o tome, zapravo, da vi hoćete da učutkate i izbacite opoziciju iz sale. Dobro vam ide. Moram vam reći da sam jedan od ljudi koji smatraju da treba napustiti salu, i prošli put sam to rekao, a vi sami sedite ovde, pričajte šta god želite, jedan drugom tapšite, dovikujte, radite šta god hoćete. Ali to nije

Skupština, to nije demokratija, to je ukidanje demokratije. Vi želite da ukinete demokratiju.

Ako želite da normalizujete rad u ovoj skupštini, dajte iste aršine i jednima i drugima, dajte mogućnost normalnog dijaloga, dajte mogućnost normalne rasprave. Ne podnosite ove besmislene amandmane i pokušajte da rešite, da uvedete sistem u rad ovog doma. Nemojte da ga unižavate, jer nikada nije bio unižen više nego što je danas, za vreme ovog mandata i za vreme predsedavanja Maje Gojković.

Koliko Maja Gojković nije sposobna da uvede red...

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Aleksiću, molim vas, stvarno predsednica Parlamenta nema ništa s ovom temom dnevnog reda i nije ona tema, ne raspravljamo o predsednici Parlamenta.

Molim vas, vi osamnaest minuta govorite, je l' tako? Pomenuli ste sve, od predsednika države do resornih ministara u Vladi, u Parlamentu, i kažete da to nije demokratija. Onda na sve to krenete da vređate predsednicu Parlamenta. Samo vas molim, nije vaš manir, završite u demokratskom tonu. Hvala vam.

Prijavite se ponovo. Samo se prijavite još jednom.

Izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem.

Nemojte brinuti, na sve ovo što sam ja govorio i te kako će mi sada odgovoriti kolege, i po povredama Poslovnika i po replikama, itd. Biće mnogo veće lične uvrede nego što sam i ja mogao da zamislim.

Govorim o Narodnoj skupštini i njenom dostojanstvu. Ovde imamo na dnevnom redu sistematizaciju Narodne skupštine. Imali smo tu situaciju sa sekretarom i problemima sa generalnim sekretarom Narodne skupštine; imali smo probleme i sa podnošenjem predloga zakona od strane opozicije kada se u minut do deset podnosi saziv za sednicu kako bismo mi bili sprečeni da podnosimo zahtev itd. Sve to, jedno po jedno, utiče na sliku o Parlamentu koju mi šaljemo i emitujemo građanima Srbije, onim ljudima čije interese treba da zastupamo, ljudima pred kojima treba da budemo odgovorni.

Nažalost, ovde je mnogo veća odgovornost prema političkim strankama, nekakvim ličnim interesima, nego prema građanima Srbije, ali doći će trenutak kada će se i te kako građani Srbije osvestiti od ove medijske propagande i prepoznati šta radi ovaj režim i šta im je uradio u prethodnim godinama. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Aleksandar Martinović, po Poslovniku.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, gospodin Aleksić po običaju obmanjuje javnost. Juče su to činili N1 i RTS, želeći da ove žalosne ostatke srpske opozicije prikažu kao nekakve mučenike kojima Maja Gojković nije dala, odnosno nije dozvolila da se utvrdi kvorum.

Sada ću vam izneti zvanične podatke, vezano za jučerašnja dešavanja. Dakle, Marko Đurišić je dobio opomenu u 10 sati i 53 minuta kada je na glasanje stavljen Predlog zakona o dopunama Krivičnog zakonika, o kojima nam inače Demokratska stranka probija mozak još od septembra 2016. godine, koji je podneo Balša Božović. Sada zamislite ko nam drži predavanja o tome ko Narodnu skupštinu pretvara u cirkus – dakle, Balša Božović, poslanik Demokratske stranke, predlaže zakon o dopunama Krivičnog zakonika i kaže kako je to jako važno za državu, kako smo mi zlikovci zato što taj predlog zakona ne usvajamo, a Maja Videnović, Radoslav Milojević, Goran Ćirić, kaže, nisu glasali za Predlog zakona. To je jedna stvar.

Druga stvar, Marko Đurišić je juče na najgori mogući način vređao gospođu Maju Gojković, rečnikom koji nije primeren ni kafanama koje se nalaze na Ibarskoj magistrali. Vi koji pričate o tome kako nije bilo kvoruma, juče je svako ko je pratio sednicu Narodne skupštine mogao da vidi da je u trenutku kada je Marko Đurišić vređao Maju Gojković u sali bilo prisutno 149 poslanika, pri čemu nije bilo prisutno iz ove tzv. demokratske, evropske i građanske opozicije ukupno 45 poslanika. Dakle, vas nije bilo. I nema vas ni danas. Poslanici Srpske napredne stranke sede danas ovde, kao što su sedeli i juče, a vas na prste jedne ruke može čovek da izbroji.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Smatram da nisam prekršio Poslovnik.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.)

Hvala.

Reč ima dr Nebojša Stefanović, potpredsednik Vlade.

Izvolite, dr Stefanoviću.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, vidim da ovde kod nekih poslanika ima, nažalost, dosta nerazumevanja materije koja se nalazi na dnevnom redu, pogotovo nerazumevanja odnosa između FATF-a i nekih od zakona. Na primer, zakoni o planskom sistemu i o poreskoj administraciji nemaju nikakve veze sa FATF-om, apsolutno nikakve. Dakle, pogledajte svih deset primedaba koje je FATF dao na akcione planove koje je Srbija imala; videćete da se nijedan ne odnosi na ova dva zakona.

Zakon o poreskoj administraciji, pre svega, menja se i menjaće se možda još 190 puta, i tu nije ništa sporno. To se zove napredak, kada imate unapređenje elektronskog poslovanja, kada imate olakšanje komunikacije sa građanima, između poreskih subjekata i Poreske uprave, nove mehanizme elektronske komunikacije; kada imate mogućnost davanja produženog grejs-perioda i mogućnost da se poreskom obvezniku, kada se na osnovu odluka Poreske uprave odluči da je nesrazmerno opterećenje tom poreskom obvezniku, može odobriti grejs-period od dvanaest meseci; kada Poreska uprava omogućuje dostavljanje poreskih akata elektronskim putem, dakle, radi na unapređenju svog delovanja. To sa FATF-om konkretno nema veze, ali ima veze sa unapređenjem rada

Poreske uprave. Ima veze sa tim da se poreskim obveznicima u Republici Srbiji omogućava lakši pristup, bolja komunikacija sa Poreskom upravom ali i neke nove usluge, kroz set ovih zakona, koje Poreska uprava može da pruži poreskim korisnicima, kao što je mehanizam pravne pomoći, i na različite druge načine da pomogne građanima Srbije u ostvarivanju njihovih poreskih prava, a ne samo njihovih poreskih obaveza. Ponavljam, sa FATF-om nikakve veze nema.

Što se tiče EPS-a – krenuću otprilike nekim redom kako sam pamtio ono što ste rekli – mislim da nije primereno da se jezikom uvreda govori o ljudima koji u EPS-u rade. Rezultati će govoriti o svakome od nas; da li je neko bio ovo ili ono u životu, važno je šta može da uradi.

Ono što hoću da vam kažem, kada pogledate prvi kvartal ove godine, što se tiče proizvodnje struje, proizvodnja struje je sada 11,3% veća nego u prvom kvartalu prethodne godine. Proizvodnja uglja je u odnosu na rekordnu prošlu godinu 4,1% veća.

Mogu da vam kažem da sam mnogo puta bio gost, imao sam priliku da budem na površinskim kopovima „Kolubare“. Imao sam prilike da razgovaram sa predsednicima sindikata i EPS-a i „Kolubare“, pored posloводства, dakle sa onim ljudima koji se brinu o sindikalcima. Pričao sam s njima i video koliko je težak njihov život, koliko teško rade, ali i koliko su posvećeni da posle katastrofalnih poplava 2014. godine, kada su tamo bili silni milioni kubnih metara vode i kada je Srbija uspela, pored sumnje mnogih da će uspeti da tu vodu ispumpa, ne samo da ispumpa nego da povrati... Već posle tri ili četiri meseca proizvodnja je u jednom obimu počela, da bismo prošlu godinu ogromnim radom rudara i velikim zalaganjem ljudi u EPS-u uspele da tu proizvodnju podignemo na rekordni nivo. Danas je ta proizvodnja na boljem nivou u odnosu na rekordnu prethodnu godinu. Imamo dobre pokazatelje u proizvodnji uglja i ukupno, i dobru hidrologiju za proizvodnju električne energije.

Što se tiče poljoprivrede, subvencije se daju, imate Zakon o poljoprivredi koji to definiše, naravno, kroz Upravu za agrarna plaćanja. Mnogo bolje je definisan način. Mi, prvo, imamo već dve ili tri godine zaredom povećavanje novca u apsolutnom iznosu u budžetu koji se tiče subvencija u poljoprivredi. Zašto je to sad dobro? Dobro je zato što smo targetirali da to dobiju poljoprivrednici, ne da dobiju tajkuni, ne da dobiju oni koji bi da gorivo koje dobiju za poljoprivredu sipaju u neka druga prevozna sredstva pa da voze. Mi sada imamo definisano da gorivo koje je subvencionisano dobiju oni ljudi koji ga zaista koriste u poljoprivrednoj proizvodnji, dakle poljoprivrednici. To se ne tretira ovim zakonima, ovi drugi zakoni koji definišu... Sad imate najveći zahvat u novcu, dakle najveći obim novca koji ćete dobiti u poslednjih nekoliko godina, gde će poljoprivredni proizvođači to moći da iskoriste. Dakle, ne može se reći da država ne vodi računa, apsolutno vodi računa.

Što se tiče FATF-a, jeste tačno da Srbija nije ispunila određene standarde koji se traže, ali daleko od toga da se Srbija može nazvati zemljom koja na bilo

koji način učestvuje u pranju novca ili finansiranju terorizma. Naprotiv, Srbija je pohvaljena, i kroz delovanje njenih bezbednosnih organa deo je koalicije koja se bori protiv terorizma širom sveta.

Znači, FATF je jedna, rekao bih, dosta kruta institucija, koja definiše određene propise na način kako ona to vidi – recimo, registar stvarnog vlasništva. Mi sada radimo na ispunjenju određenih uslova koje FATF definiše o registru stvarnog vlasništva. Srbija ima, kroz APR, kroz Ministarstvo privrede i kroz Poresku upravu, registre vlasništva preduzeća u Republici Srbiji, određene podatke koji se tiču i vlasnika, i kompanije, i PIB-a i svega ostalog, ali FATF definiše registar stvarnog vlasništva na drugačiji način.

Mi sada kroz zakon, koji će Ministarstvo privrede ili finansija, to je stvar dogovora, ali nije važno koje će ga ministarstvo predložiti... Kroz naredni zakon koji će biti pred Narodnom skupštinom definišemo prvo registar stvarnog vlasništva, kako će biti, čak i za društva. Tu smo imali dileme za jednočlana društva, gde je jedan član društva sa stopostotnim vlasništvom, da li se on tretira i kako se tretira, kako ćemo njega staviti u registar, pošto FATF insistira i na mogućim povezanim licima. Sjedinjene Američke Države to gledaju na jedan način, Evropa gleda na drugi način.

Ja sam predvodio našu delegaciju u Francuskoj, razgovarao sam sa ljudima koji su u *ICRG*-u i u *FATF*-u, video sam šta traže od Srbije, i to je vrlo često s pravom. Ne kažem, mi smo se obavezali na ispunjavanje tih uslova i te uslove ćemo ispuniti. Ali hoću da kažem, nije to da Srbija nešto nije uradila pa imamo neki potpuno suprotan i nakaradan sistem. Ne, samo nije usklađen s onim procedurama koje traži *FATF*. I nisu sve obaveze državnih organa; postoje obaveze nezavisnih regulatornih tela, komora, kao što su Komora javnih beležnika, Advokatska komora. Mi smo sa tim ljudima počeli razgovore i čini mi se da su oni jako dobro to razumeli. Mislim da veoma dobro rade na tome i da će sistem kontrole advokatskih kancelarija i javnobeležničkih organa i kazina, koju faktički rade zajednički Uprava za sprečavanje pranja novca i Poreska uprava, dati rezultate i da ćemo imati jedan sistem koji će pokazati da je efikasan.

Što se tiče onog gde je Srbija među vodećim u regionu, a bogami i šire od toga, to je svakako broj krivičnih postupaka i konačnih presuda za sprečavanje pranja novca. Ukupno smo imali 45 učinilaca i 30 krivičnih dela pranja novca u 2017. godini, dok smo faktički u decembru otkrili 19 krivičnih dela pranja novca i 27 učinilaca, a u prva tri meseca 2018. godine procesuirano je sedam krivičnih dela pranja novca i 11 učinilaca. Dakle, značajno povećanje u odnosu na sve prethodne godine unazad. Imali smo i samostalna dela pranja novca, imali smo dela pranja novca sa učiniocima gde je predikatno krivično delo načinjeno u inostranstvu, konkretno u Italiji.

Imali smo ozbiljan napredak u borbi državnih organa protiv pranja novca, svakako i organizovanog kriminala, i to niko ne spori. To se vidi kroz ocene za Poglavlje 24, koje je ocenjeno kao veoma dobro, da je Srbija napravila

značajan napredak. Mi imamo dobre rezultate u tome. Da li postoji prostor da se unapredi? Svakako da postoji. Ali ne bi sve te zemlje tražile saradnju Srbije... Pogledajte u međunarodnoj saradnji sa tužilačkim organima, u zajedničkim istražnim telima, u zajedničkoj saradnji tužilaštva i policije, pogledajte nivo saradnje Srbije danas i pre pet ili šest godina. Pogledajte nivo napretka i rezultate – zaplena narkotika, broj otkrivenih laboratorija droge, broj privedenih odnosno uhapšenih i pravosnažno osuđenih članova organizovanih grupa i u inostranstvu i kod nas – videćete da Srbija te napore čini i ispunjava te uslove izuzetno dobro.

Hoću da vam kažem da mislim da postoji prostor da se popravi sve ono o čemu smo govorili pred FATF-om i sve ono što su nam dali kao preporuku da se ispuni. Mi na tome radimo. Uveren sam da ćemo do juna ispuniti najveći deo primedaba ili gotovo sve primedbe koje je FATF dao. To nisu primedbe koje onemogućavaju naš sistem da se bori sa korupcijom i pranjem novca, ali svakako će posle ispunjavanja tih primedaba naš sistem biti efikasniji.

Set zakona koji je pred nama omogućiće efikasniju kontrolu, drugačiji način rada. Kada dođemo do kazina, tu se suočite sa pitanjima koja se tiču kontrole rada kazina, recimo, u elektronskom smislu, poslovanje na internetu, poslovanje u drugim zemljama. To nisu laka pitanja, na koja su i mnoge druge zemlje dale odgovore, jer je to složena problematika – kako kontrolisati igre na sreću koje se odvijaju u trećoj zemlji a obavljaju se preko provajdera u vašoj zemlji. Teško je izvršiti detaljnu kontrolu u tom smislu.

Hoću da vam kažem, ovaj sistem i naponi koje Srbija čini danas učiniće da naša borba protiv organizovanog kriminala, pranja novca i potencijalnog finansiranja terorizma bude efikasnija, ali to ni na koji način ne znači da se Srbija danas ne bori. Kao neko ko je prisustvovao toj sednici, video sam koliko je puno politika upletena. Tu je premijerka u pravu, politika je često veoma upletena. I pored toga što imate određene, kako oni kažu, *immediate outcomes* koji nisu ispunjeni u određenim sektorima, po određenim preporukama, imali smo veliki broj zemalja koje su izrazile zabrinutost povodom objektivnosti izveštaja vezanog za Srbiju. Dakle, nije tamo bio apsolutni konsenzus oko toga. Kad nema konsenzusa, mehanizam *ICRG* i *FATF*-a je takav da predsedavajući donosi odluku. To nije odluka većine država članica ili onih najvećih kontributora ili bilo šta slično, već kopredsedavajućih, koji su u ovom slučaju doneli takvu odluku.

Ne kažem da Srbija nema ništa da ispuni, Srbija ima i te kako da ispuni određene norme, ali videćete da ćemo svakako biti... Kada i *ICRG* i *FATF* budu dali preporuke, nadam se da ćete tada pohvaliti napore Republike Srbije. Evo, bićemo tu pa ćemo da vidimo. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, potpredsedniče.

Reč ima Vladimir Orlić, pravo na repliku.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Nemam ništa protiv, dame i gospodo narodni poslanici, kada neko sam za sebe kaže da smatra da mu nije mesto u ovoj sali i da bi se bolje snašao verovatno da iz te sale izađe. Lična odluka, ništa sporno. Ali ako mu smeta činjenica da narodni poslanici primaju plate, pre nego što napusti salu neka vrati svoju platu, ako mu to smeta. Dalje, ako mu smeta učešće države u dobrim stvarima u ovoj zemlji, kada bude vraćao platu neka vrati i traktor koji je dobio kao subvenciju upravo ove države.

Što se tiče dobrih stvari i onog što je plus u džepu građana Srbije, o tome ne treba da se konsultuje sa Vukom Jeremićem, koji o tome ne zna apsolutno ništa, koji se živo brine za standard građana Srbije sve tvitujući iz čuvenih svetskih mondenskih letovališta, sve tvitujući iz Arizone, ovih dana iz Vašingtona, iz švajcarskih odmarališta itd. Ali može da se konsultuje sa Borisom Tadićem. Boris Tadić je priznao, nevoljno ili nesvesno, ne znam, ali priznao, da su danas prosečna primanja u Srbiji veća nego u njegovo i u Jeremićevo vreme.

Ministar je već objasnio sve što treba znati na temu FATF-a, ali nije loše da se podsetimo – mi smo nekima odgovarali na to – ne postoji crna lista na kojoj se Srbija nalazi. Da je neko hteo da pogleda malo te mape kako su objavljene, video bi da postoji neki dezen tamnog samo za dve zemlje, nijedna od tih zemalja nije Srbija.

Ako se brinete za to šta smo mi dosad uradili (to je pitanje postavljeno), ne može neko da se zove narodnim poslanikom a da nema pojma šta je Narodna skupština usvojila u decembru prošle godine. Kada je to bilo, da li je bilo pre sto godina ili pre tri meseca samo? Pogledajte sajt Uprave za sprečavanje pranja novca, tamo piše koje smo zakone mi usvojili, koje zakone usvajamo sada, piše u obrazloženju tih zakona zašto, to sve lepo piše.

Ako se pitate kada je to država mogla da ima veze sa nekim kriminalom, nekim terorizmom ili bilo čim paravojnim, pa i to je lepo rekao svojim rečima, opet nevoljno ili nesvesno, Boris Tadić u intervjuu Svetislavu Basari 2011. godine. Rekao je da je njegova tadašnja stranka, koju su tada vodili on lično i njegov najbolji Vuk Jeremić, imala veze i sa paravojnim formacijama i sa kriminalom. Možda to neke stvari osvetli ovde. Hvala lepo.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Orliću.

(Đorđe Komlenski: Replika. Neću da vas molim.)

Reč ima Miroslav Aleksić.

Puna je lista. Molim poslanike za strpljenje, imamo neki red kako su se poslanici javljali. Dobiće reč svi koji imaju pravo na to po Poslovniku.

Izvolite, kolega Aleksiću.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem se ministru na korektnom odgovoru, samo bih još dve činjenice izneo.

Što se tiče proizvodnje struje koju je ministar pomenuo, da je ona 11% veća u ovoj godini nego prethodne godine, to i nije za neku pohvalu s obzirom na to da je prošle godine proizvodnja struje bila na istorijskom minimumu. Dakle,

ako ste u odnosu na to podigli 11%, daleko je to od nekih realnih potreba Srbije i EPS-a. U prilog tome, ukoliko EPS dobro posluje, ja nisam čuo odgovor čemu onda novo zaduženje ako već ima 450.000.000 evra na računu.

Što se tiče FATF-a i zakona koji se ovde usvajaju, zahvaljujem što je ministar, za razliku od premijerke, jasno rekao da Srbija nije ispunila određene međunarodne standarde koji se od nje traže i praktično potvrdio ono o čemu sam govorio na ovoj sednici Skupštine, da se sada po hitnom postupku usvajaju zakoni koji su vezani za to. Ako to nije Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji, svakako jeste prethodnih pet zakona, od rednog broja 2. do rednog broja 6, tu ćete se složiti sa mnom.

Naravno da ti zakoni i te kako imaju veze sa FATF-om i tim što se Srbija našla na crnoj listi te organizacije kao zemlja rizična za pranje novca i finansiranje međunarodnog terorizma. O tome govori i izjava, ponavljam, sa jučerašnjeg Odbora za finansije, gde gospodin Mijailović kaže – puno toga smo uradili da bismo se uskladili sa zahtevima koje je pred nas postavio pre svega, čuli ste svi, vezano za FATF zahteve, odnosno zahteve koji su postavljeni pred nas vezano za sprečavanje pranja novca.

Dakle, to jeste suština. Hajde, uradite to. Ali ja sam govorio da je poslednjih šest godina protraćeno da se ne uradi nešto što je usvojeno i što je bila obaveza Srbije od 2012. godine.

(Predsedavajući: Hvala.)

Postavljam još jedno pitanje, i time završavam, ako može ministar da odgovori – koja je to zemlja, predsedavajuća FATF-a, koja je blokirala, odnosno stavila Srbiju na crnu listu?

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima dr Nebojša Stefanović, potpredsednik Vlade.

Izvolite.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Ako pričamo o proizvodnji električne energije, naravno da ona zavisi... Pored obnovljivih izvora energije, pored hidroenergije koja se dobija iz centrala, imate, naravno, i onu energiju koja se dobija proizvodnjom uglja. Ono na šta Srbija nije mogla da utiče bila je hidrologija u prethodnoj godini, koja jeste bila loša i zbog toga jeste uticala, pogotovo u prvom i drugom kvartalu, na značajan pad proizvodnje električne energije, ali je ona u velikoj meri nadoknađena ogromnim radom rudara na proizvodnji uglja. To je zaista nešto što je EPS uradio odlično, i hvala tim ljudima i rudarima koji su se za to borili. Dakle, tu ne može niko da kaže, šta god ko rekao, ta proizvodnja je bila apsolutno rekordna. Što se tiče proizvodnje uglja, ta rekordna proizvodnja je povećana za 4,1% u prvom kvartalu, a ukupna proizvodnja električne energije za 11,3%. To je zaista veliki doprinos.

Što se tiče ovih kredita, imamo dve dobre stvari. Prva stvar, mi uz ovo dobijamo grant od milion evra, dakle potpuno bespovratna sredstva. Imamo situaciju da se do sada nikada nije dešavalo da pod ovako povoljnim uslovima

dobijemo kredit; obično se dešavalo da se taj kredit plaća iz budžeta, odnosno da to bude opterećenje svih građana Republike Srbije. Mi sada imamo opterećenje koje na sebe preuzima EPS, dakle Elektroprivreda, i za tekuće održavanje i za one delove za razvoj novih obnovljivih izvora energije, zato što smo se obavezali da do 2020. godine ostvarimo proizvodnju od oko 27% učešća obnovljivih izvora energije u ukupnoj energiji koju Srbija proizvede. To je dobro, znači da EPS razmišlja, dakle Ministarstvo energetike, o budućnosti i o tome šta je za Srbiju plan u narednih dvadeset ili trideset godina, ne samo remontu nekih blokova koji treba da se dese u TENT-u, PRO TENT-u ili već gde da se dogode u Srbiji.

Mislim da je pored toga... Država je, naravno, preuzela uslov da bude garant, što je i normalno u ovakvoj vrsti međunarodnih sporazuma.

Mislim da je ovo dalekosežno sagledavanje realnih potreba građana Srbije i obezbeđivanje naše energetske samostalnosti što se tiče proizvodnje električne energije u narednom periodu. Svakako da ne možete uvek sve da predvidite, ali je dobro što je EPS predvideo diverzifikaciju svojih resursa, da možemo da garantujemo da će u narednom periodu struja biti resurs koji će biti lako dostupan svim građanima Srbije.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, potpredsedniče.

Pravo na repliku, Đorđe Komlenski, pominjanje predsednika stranke.

Izvolite.

ĐORĐE KOMLENSKI: Zahvaljujem, predsedavajući.

Izgleda da je postavljanje neumesnih i glupih pitanja prelazno oboljenje, s tim što kad Vuk „Potomak“ postavi takvo pitanje, to Srbiju jako mnogo košta. Ovo ovde i nije tako strašno pošto je uglavnom na pitanja koja smo čuli javno tužilaštvo dalo jasne odgovore u dva kruga i reklo šta misli o lažnim i neistinitim prijavama kada je u pitanju stan Aleksandra Vulina i da pozajmiti novac nije krivično delo, a nije ni sramota. Kao što nije sramota novac zarađivati u nekom periodu svog života fizičkim radom, imati pečenjaru ili bilo šta drugo. Očigledno je da je to sramota za one koji postavljaju ovakva pitanja.

Verujem da ćemo od države uskoro dobiti odgovore na to da li se taj koji postavlja pitanja bavio kriminalom. Ne samo što je kao član Upravnog odbora upropastio „Prvu petoletku“ u Trsteniku, nego je imao i svoje malo kriminalno organizovano nevladino preduzeće, koje se zvalo Fond za unapređenje resursa građana, koji se navodno bavio negom starih lica i dobio ni manje ni više nego cirka 53.000.000 dinara u Trsteniku. Niti se zna kojih starih lica, niti je neka stara lica bilo ko tamo pomagao, izdržavao i ostalo.

Ono što je visprenost, koja ne dolikuje čak ni onima koji se bave organizovanim kriminalom jer i oni imaju svoj kodeks časti, to je da svu štroku i odgovornost za takav rad prebaci na gospođu Julijanu Jovanović, protiv koje je podneta krivična prijava za zloupotrebu službenog položaja zbog ovakvog rada ovog nevladinog kriminalnog organizovanog preduzeća, za sticanje protivpravne imovinske koristi – sebi dva miliona, a čućemo valjda i kome tih milion i po

dinara. Verujem da će odgovor biti da je jedan od onih koji ovde postavljaju neumesna i glupa pitanja konstantno. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Idemo dalje. Zatvorili smo krug replika.

Reč ima narodni poslanik Petar Petrović.

PETAR PETROVIĆ: Poštovani predsedavajući, gospodo ministri sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, Poslanička grupe Jedinostvena Srbija će u danu za glasanje podržati sve predložene izmene i dopune zakona koji su danas na dnevnom redu iz jednog prostog razloga, da ne komentarišem svaki zakon posebno – zato što ova vlada dobro radi i prati život, prati događaje. Upravo ove izmene i dopune predloženih zakona, ja bih rekao ekonomsko-finansijskih, idu za tim da omoguće lakši život pravnim licima, fizičkim licima, privrednicima i svima koji se na manji ili veći način bave privredom, privrednim kretanjima, finansijskim poslovanjem itd.

Posebno treba da naglasim, ispred Poslaničke grupe JS, to što je izmenama zakona sada konačno uvedeno da ne treba dati pravo pravnim licima i preduzetnicima, odnosno fizičkim licima koja su kažnjavana pravosnažnim sudskim odlukama za određena krivična dela da mogu i dalje da se bave određenim poslovima, koji su taksativno nabrojani u predloženim zakonima.

Ispred lokalnih samouprava pohvalio bih to što će se ubuduće ovim izmenama zakona planski dokumenti lokalnih samouprava objediniti sa planskim dokumentima Vlade Republike Srbije. To će olakšati, siguran sam, poslovanje lokalnih samouprava u narednom periodu.

Ono što želim da kažem ispred Poslaničke grupe JS, to je da ovde stalno slušamo kritiku rada ove vlade, da je zapostavljena borba protiv korupcije i kriminala itd. Da li oni koji kritikuju ne vide ili neće da vide, ne čuju ili neće da čuju, ili ne umeju da pročitaju rezultate glasanja unazad godinu ili dve dana na lokalnim izborima, na državnim izborima, kada ova koalicija koja čini Vladu Republike Srbije dobija između 65% i 85% glasova? Pa, da li narod ne zna i ne vidi kome treba da da podršku nego daje podršku onima koji se ne bore protiv kriminala i korupcije? Upravo je to razlog što ova vlada dobija podršku u narodu Republike Srbije i dobijaće podršku i ubuduće.

Zato još jednom napominjem da će Poslanička grupa u danu za glasanje podržati sve predložene zakone.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala vam.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani ministri sa saradnicima, poštovane kolege narodni poslanici, nisam siguran, s jedne strane, koliko su dva prisutna ministra, policije i rada, nadležna za teme koje su na dnevnom redu i gde su nam ministri finansija i drugi nadležni ministri u Vladi Republike Srbije. To je pitanje više za predsednika Vlade Republike Srbije i za predsednika Skupštine, zašto

danas ovde nisu oni koji treba da budu, da odgovaraju na pitanja narodnih poslanika.

Drugo pitanje koje građani Srbije ne mogu da znaju jeste da je Narodna skupština, to jest predsednik Narodne skupštine iz vladajuće većine dvadeset različitih predloga zakona i odluka stavio, voljom, preglasavanjem vladajuće većine, u jednu tačku dnevnog reda. Umesto da mogu o svakom predloženom zakonu da govorim dvadeset minuta, ja sada o svih dvadeset predloženih zakona mogu da govorim ukupno dvadeset minuta, što jasno znači da imam manje od minuta po predloženom zakonu. Dakle, to građani ne znaju pa sam dužan da ih obavestim zašto neću moći o svemu detaljno da govorim – zato što je voljom vladajuće većine ukinuto pravo opozicije da o svakom zakonu pojedinačno po dvadeset minuta govori šef poslaničke grupe.

Kao i dosad, nemam problem da kažem šta je dobro u predloženim zakonima. To ću i ovog puta učiniti i, naravno, ukazaću na neke stvari koje su sporne. Primera radi, dobro je, u vezi sa poreskom administracijom, da imamo ove nove predloge koji se tiču objavljivanja najboljih poreskih platiša, prinudne naplate poreza sa štednih naloga dužnika, ali i uvođenja grejs-perioda za najugroženije poreske obveznike. To su dobre stvari. Znači, ako smo opozicija Vladi Republike Srbije, mi nismo opozicija državi Srbiji. Kada Vlada Republike Srbije predloži dobar zakon, imaće našu podršku; nije malo puta bilo kada smo kao opozicija glasali za dobre predloge Vlade. Problem je što je tih dobrih predloga Vlade malo i što su većinom predlozi Vlade loši. Ali, evo, uvek kada su dobri, imate našu podršku i ja to javno istaknem.

Druga stvar koja je ovde dobra tiče se pooštavanja određenih mera kada su u pitanju osnivači ili vlasnici preduzeća koja se bave računovodstvom ili igrama na sreću. U Zakonu o igrama na sreću, u predloženim izmenama propisa, jasno se zabranjuje krivično osuđivanim pravnim i fizičkim licima da budu osnivači i vlasnici preduzeća na koje Srbija može preneti pravo na priređivanje igara na sreću. Ili, recimo, lice koje se bavi računovodstvom ne sme biti prethodno pravosnažno osuđeno za krivična dela koja se odnose na zakone o radu, pravosuđu i investicionim fondovima. To je dobro. Znači, mora se pooštriti, da ne bi bilo zloupotreba i da ljudi koji su za nešto krivično odgovarali ne mogu na taj način dalje da posluju i funkcionišu.

Naravno, ima i onih tradicionalnih problema sa mnogobrojnim predlozima zakona od strane Vlade Republike Srbije. Evo, na primer, Zakon o PDV-u, kojim Ministarstvo finansija od nas traži da ga uskladimo sa direktivama Evropske unije. Ponavljam da mi nismo Narodna skupština koja treba da deluje po direktivama Evropske unije i ne može biti smisao zakonodavne funkcije Narodne skupštine Republike Srbije da ispunjava direktive iz Brisela. Dakle, ako vi mislite da je svaki zakon koji dobijete kao direktivu iz Brisela dobar, onda se grdno varate. Svaki zakon treba da bude dobar i u interesu građana Srbije, a ne u interesu Brisela i EU. Dakle, Vlada Republike Srbije, kad predlaže zakone, i mi

kao narodni poslanici, kada ih usvajamo, treba da vodimo računa o interesima građana Srbije a ne da ispunjavamo direktive iz Brisela.

To je ono sa čime se kao problemom mi ovde neprestano suočavamo kod većine zakona koji nam dolaze u Narodnu skupštinu – uvek je obrazloženje Vlade Republike Srbije da je to direktiva iz Brisela i da moramo da ispunimo tu direktivu.

Sada mi recite, poštovani ministri, zbog čega mi moramo da ispunimo tu direktivu. Jesmo li mi članica Evropske unije? Kada budemo članica Evropske unije, onda treba da postupamo po pravilima Evropske unije. Dok nismo članica Evropske unije, zašto bismo primenjivali uslove, pritiske, ucene, naredbe i direktive iz Brisela?

Na putu Srbije u Evropsku uniju po svaku cenu mi, otprilike, treba da sprovedemo svaku direktivu. Ako nam Evropska unija kaže – morate da se odreknete Kosova i Metohije, mi treba da se odreknemo Kosova i Metohije zato što nam je to rekla Evropska unija? Naravno da ne treba. Ako nam Evropska unija kaže – rasprodajte sva svoja preduzeća, ukinite domaću proizvodnju, uvozite samo našu robu iz Evropske unije, da li to treba da radimo? Naravno da ne treba.

Tako je isto i za ove zakone, ako vam je nešto stiglo kao direktiva iz EU, dobro razmislite pre nego što to predložite Narodnoj skupštini, jer jedno je interes Brisela a drugo je interes građana Srbije. Ti interesi su često suprotstavljeni jedan drugom. Brisel gleda interes EU, njihovih multinacionalnih kompanija, njihove privrede, politike, njihovih međunarodnih odnosa. Mi treba da gledamo svoje interese, interese naše privrede, naše ekonomije, naših saveznika u svetu, a ne da gledamo interes Brisela koji ovde treba da bude primenjen po svaku cenu.

Dakle, molim vas, kada kao Vlada Republike Srbije saradujete sa Evropskom unijom, gledajte šta je interes Srbije, a ne šta je interes EU.

Mi kao Dveri nemamo problem da se saraduje sa EU, sa svim evropskim zemljama, to je normalna stvar, i ekonomski, i politički i na svaki drugi način, ali da nas neko ucenjuje, da nam neko iz Brisela daje direktive, da nas neko tera da radimo nešto što je protiv naših nacionalnih, državnih i ekonomskih interesa, ne vidim zašto bismo to radili, jedino ako smo „banana država“. Jedino ako smo uslovljeni i ucenjeni od strane Brisela; jedino ako je naša vlast došla na vlast podrškom iz EU pa je sad dužna da nešto zauzvrat vrati toj Evropskoj uniji.

Dakle, direktive iz Evropske unije jesu nešto što je neprihvatljivo za Poslaničku grupu Srpskog pokreta Dveri i ne možemo na taj način podržati nijedan zahtev i nijedan zakon, kao što je ovaj Zakon o PDV-u, kada on znači direktivu Evropske unije.

Sada da pređemo na set zakona koji se tiče novih zajmova koje predlažete da ih usvojimo.

Inače, gospodo ministri, želim da vas obavestim da, po analizi koju je radio ekonomski tim Dveri, od ove tri banke koje su na dnevnom redu, a u pitanju su Evropska investiciona banka, Nemačka razvojna banka i Evropska banka za obnovu i razvoj, mi dosada imamo 26 zajmova i 39 državnih garancija za razne zajmove koje su uzela javna preduzeća u Srbiji. To je ukupno 65 različitih zajmova samo kod ove tri strane finansijske institucije. Dakle, mi smo u ozbiljnom dužničkom ropstvu, mi smo se ozbiljno zadužili kod stranih, međunarodnih monetarnih institucija i to treba da vraćaju naši potomci. Samo kod ove tri međunarodne finansijske institucije visina naših trenutnih zaduženja je preko dve i po milijarde evra.

Prvi problem koji imamo sa daljim zaduživanjem jeste – koji je smisao daljeg zaduživanja? U koliko novo dužničko ropstvo nas sve to uvodi? Koliko će naših budućih generacija morati da vraća te zajmove? Najvažnije pitanje – koji je smisao tih zajmova? Da li su oni zaista na korist razvoja naše infrastrukture, privrede, poljoprivrede, lokalnih samouprava, što je ovde u obrazloženju razlog zašto mi te zajmove uzimamo? Mogu da razumem putnu infrastrukturu, ona nam je potrebna i korisna, ali sve drugo za šta se zadužujemo ima smisla da radimo samo ako je direktna investicija u domaću proizvodnju, samo ako će od te domaće proizvodnje da se puni naš budžet, samo ako će to da donese otvaranje novih radnih mesta.

Da, evo, imate obe moje ruke i čitavu Poslaničku grupu Dveri za svako zaduživanje koje otvara nova radna mesta, koje je direktno upumpavanje para u domaću proizvodnju, koja preko novih poreza i doprinosa puni budžet države Srbije. A da radimo razne investicione projekte koji su samo dodatno opterećenje na zaduženost države Srbije, to jeste nešto što po našem mišljenju nije pravi razlog da bismo se dodatno zaduživali i upadali u dužničko ropstvo.

Ima tu niz drugih konkretnih pitanja koja moramo ovde da postavimo, a neke kolege iz opozicije su već postavile. Ko su oni koji uzimaju provizije prilikom dobijanja ovakvih kredita i zajmova? Ko je tačno, imenom i prezimenom, onaj ko će uzeti proviziju? Ko je posredovao da dobijemo taj zajam? Koja je visina te provizije koja njemu ide, da vidimo koliko zarađuje onaj ko nam posreduje u ovome? Da li je to neko iz domaćeg kruga, da li je to neko iz inostranstva, ko je onaj ko se bogati na našem uzimanju zajmova?

Gospodine ministre, nemojte samo okolo-naokolo, nego direktno: ovaj zajam, provizija je tolika, ime i prezime onoga ko uzima tu proviziju; drugi zajam, provizija je tolika, ime i prezime onoga ko uzima tu proviziju. Nemojte da mi nekome nameštamo poslove i peremo pare preko ovih provizija. Nemojte, recimo, da finansiramo nekog marketinškog stručnjaka za potrebe Srpske napredne stranke, koji će uzeti proviziju pa nećete vi kao stranka da mu platite marketinške usluge nego mu plaća država Srbija, ili ne znam kakve druge stranačke, poslovne i druge potrebe.

Još dva važna pitanja zbog ovog zaduživanja tiču se toga koga angažujemo za konsultantske usluge. Bilo je reči ovde i o tome. Tačno ime i prezime, firma, ko nosi te milione evra da bi dobio konsultantske usluge, da bi se realizovali određeni zajmovi, odnosno da bi se realizovali infrastrukturni i drugi investicioni projekti. Da li konsultantske usluge pružaju domaće firme i neke domaće ličnosti ili strane firme i strane ličnosti, posebno onih koji nam daju zajam?

Sada vidite, gospodo ministri, u čemu je tu problem.

Razumem interes stranih, međunarodnih monetarnih institucija. Oni prvo nama daju zajam i zarađuju na kamatama; drugo, onda oni vrše konsultantske usluge pa zarađuju time što vrate dobar deo para na te konsultantske usluge koje nam daju. I, na kraju, mi njihovim firmama dajemo najunosnije poslove u realizaciji tih kredita u velikim infrastrukturnim investicijama. Pogledajte kako su oni dobri: zarađuju na kreditu, zarađuju na konsultantskim uslugama, zarađuju njihove firme na realizaciji tih projekata. Oni imaju sve interese ovog sveta da uđu u ove zajmove.

A vi meni recite koje mi interese imamo, gde ovde zarađuju naše konsultantske firme, gde rade naše domaće firme, gde ovde mi upumpavamo pare u domaću proizvodnju i otvaramo nova radna mesta. Evo, navedite mi, od ovih 65 zajmova, koji je bio da mi napravimo našu industriju poljoprivredne mehanizacije; koji je bio da razvijemo velike zadruge i otkupna mesta u Srbiji; koji je bio da napravimo velike poljoprivredno-industrijske kombinat; koji je bio da mi razvijemo bilo koju granu naše domaće privrede koja bi bila zamena za uvoz (građevinska operativa, tekstilna industrija, bilo koja druga industrija). Gde smo uzeli zajmove da razvijamo našu privredu?

Šta, nije dozvoljeno da uzmemo te zajmove? To bi mi, recimo, bilo logično. Što bi oni nama davali zajmove da mi razvijamo našu privredu? Bolje da uvozimo proizvode njihovih multinacionalnih kompanija, da se uvoznici lobi ovde bogati i da ubijamo konkurentnost naše domaće proizvodnje.

Ja razumem interese našeg zajmodavca, ali ne razumem naše interese u svemu tome. Molim vas, gospodo ministri, da mi to objasnite, možda ima neki interes koji ja ne vidim. Ali ono što vidim jeste da onaj ko nam daje pare odlično prolazi, on, njegovi konsultanti, njegove firme. A kako mi prolazimo i šta će naša deca morati da vraćaju od ovih 65 zajmova, u visini od više od dve i po milijarde evra, to ćemo da vidimo.

Sada prelazim, do kraja svog govora, na jednu temu koja je mnogo važna, samo je jedna od ovih dvadeset tačaka, za ostale prosto neću imati vremena. Odlučio sam da ovoj temi posvetim malo više vremena, a tiče se izbora predsednika i Saveta Državne revizorske institucije. To je jedna izuzetno važna institucija, koja analizira kako se troše pare građana Srbije i kako se koristi imovina države Srbije.

Verujte, lično smatram da u ovom trenutku nema važnijeg posla u državi Srbiji od toga da se utvrdi ko krađe pare iz budžeta Republike Srbije, iz budžeta lokalnih samouprava i kako se koristi imovina koja je u vlasništvu države, odnosno lokalnih samouprava. Onaj koji to utvrdi i pošalje u zatvor sve koji su se ogrešili o javna sredstva uradiće revolucionarno, veliko delo u istoriji Srbije.

Ja nisam primetio da je za ovih šest-sedam godina vlasti Srpske napredne stranke bilo ko ko je opljačkao ovaj narod i državu u prethodnih trideset godina završio u zatvoru na višegodišnjoj robiji na osnovu pravosnažne presude. Vi mi navedite jednog političara ili jednog tajkuna... Evo, vidimo da je skoro i najveći kriminalac i trgovac drogom kao što je Dragoslav Kosmajac, po rečima Aleksandra Vučića, završio na slobodi. Dakle, navedite mi jednog velikog političara, jednog velikog tajkuna, jednog trgovca drogom koji u ovom trenutku na višegodišnjoj robiji na osnovu pravosnažne presude leži u zatvorima Srbije. Gde je Mišković? Na slobodi. Gde su Karići? Na slobodi. Gde su Stanko Subotić Cane i ostala ekipa duvanske mafije? Na slobodi. Gde je Mlađan Dinkić? U Vladi Republike Srbije, kao i njegova žena.

Čekajte, ljudi koji su nas upropastili, optuženi za najteža krivična dela, najveći kriminal, najveće pranje para, najveće krađe, svi su na slobodi, a vi se, kao, borite protiv kriminala i korupcije. Šta bi radili da se ne borite protiv kriminala i korupcije kad je ovako kada se borite?

Hajde da se vratimo na Državnu revizorsku instituciju, jer od nje zapravo zavisi da li neko kontroliše krađu državnih, narodnih, javnih para. Evo da vidimo koliko vi brinete o DRI i onda ćemo preći na kandidate. Naime, mandat članova Saveta prestao je 25. septembra 2017. godine, pre više od šest meseci. Narodna skupština Republike Srbije ne bira najvažniju nezavisnu Državnu revizorsku instituciju više od šest meseci, ja mogu da razumem, samo iz jednog motiva – da DRI ne bi radila svoj posao i utvrđivala ko zloupotrebljava i krađe narodne, javne pare. Ja ne vidim drugi motiv da vi šest meseci ne birate članove Saveta DRI.

Naravno, sve poslaničke grupe imale su mogućnost da daju svoje predloge kandidata. Tako su poslaničke grupe vlasti dale svoje kandidate, poslaničke grupe opozicije dale svoje kandidate; bilo je sučeljavanje kandidata na nadležnim, resornim skupštinskim odborima. I, da li građani Srbije treba da pogađaju ko je predložen ovde za članove Saveta Državne revizorske institucije? Naravno, oni koje su predložile Srpska napredna stranka i Socijalistička partija Srbije, a nije prošao nijedan kandidat koga je predložila opozicija, iako se videlo na skupštinskim odborima koliko su određeni kandidati koji su došli iz opozicionih redova nadmoćniji, stručniji, sposobniji, sa jačim biografijama – ako hoćete, možemo i da ih upoređujemo ovde javno i da ih pozovemo ovde na sučeljavanje – od kandidata vlasti. Dakle, jedan kandidat dolazi iz redova SPS-a i još dodatno četiri kandidata, računajući i predsednika Saveta DRI, dolaze iz redova SNS-a.

Kako će oni koji su bliski Srpskoj naprednoj stranci i Socijalističkoj partiji Srbije, koje ste vi predložili u Državnu revizorsku instituciju, da kontrolišu vaše kadrove u Vladi Republike Srbije i vaše kadrove na nivou lokalnih samouprava (a imate gotovo kompletnu vlast u Srbiji) ili na nivou pokrajine? Da li je to logično? Pa nije logično. Jedino bi logično bilo da nekoga iz opozicije postavite u DRI da bi se kontrolisao rad vaših kadrova, od republičkog, preko pokrajinskog do lokalnog nivoa. Da li bilo ko u Srbiji ima iluziju da će ovi koje vi izaberete kao vaše predloge u Savet DRI vas kontrolisati? Naravno da neće.

Hoćete li da vam navedem dosadašnji rezultat kontrole? Evo jednog veoma preciznog podatka za vas: u periodu od 2008. do 2014. godine nenamenski – obratite pažnju, građani Srbije – za šest godina, pola vlast Demokratske stranke, pola vlast Srpske napredne stranke, u obe vlasti Socijalistička partija Srbije, nenamenski je potrošeno, na osnovu izveštaja DRI, 5.881 milijarda dinara ili 59 milijardi evra. Nenamenski potrošeno. Dalje, podnete su 1.364 krivične i prekršajne prijave, sve je završilo u fioci. Da li je neko odgovarao za nenamensko trošenje 59 milijardi evra? Da li znate nekoga ko je odgovarao? Da li je neko na robiji zbog toga? Posebna priča je trošenje tekuće budžetske rezerve na koju Vlada ima diskreciono pravo i za koju praktično retko ko zna šta Vlada sa svim tim radi.

Na kraju ću vam navesti samo ono što je uradio ekonomski tim Dveri, na čelu sa doktorom ekonomskih nauka Predragom Mitrovićem, a na bazi izveštaja same Državne revizorske institucije. Znači, gde se sve krađu pare i na koje se sve načine krađu pare, evo ovako: na uređenju internih akata lokalnih samouprava, raznim zloupotrebama (službeni telefoni, službena vozila, službena putovanja, reprezentacija itd.) Pogledajte ovo: u segmentu prihoda 22 modaliteta nepravilnosti i zloupotreba; u segmentu rashoda 42 modaliteta nepravilnosti i zloupotreba u korišćenju budžetskih sredstava, molim vas; u oblasti javnih nabavki 41 modalitet nepravilnosti. Da ne govorim o tome da nije popisana imovina, da ne govorim o tome da neko ko je na vlasti troši nenamenski 59 milijardi evra a nije završio u zatvoru. Od 2008. do 2014. godine pola vlast Demokratske stranke, pola vlast Srpske napredne stranke, u oba termina, u obe vlasti Socijalistička partija Srbije, i neko je pokrao 59 milijardi evra za koje nikada nije odgovarao.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima dr Nebojša Stefanović.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Naravno, ne ulazeći u to... Ako bude dokazano da je neko učestvovao u bilo kakvom koruptivnom delu, naravno da će to državni organi goniti, ali nije mi jasna samo jedna stvar. S obzirom na to da je budžet Republike Srbije oko deset milijardi evra godišnje, to bi značilo da je neko za taj period proneverio sve pare Republike Srbije i da nijedan dinar, pa čak ni onaj za plate narodnih poslanika, nije potrošen u skladu sa zakonom, ako je proneverio šezdeset milijardi. To je apsolutno nemoguće. Deset milijardi evra je

godišnji budžet Srbije. Ako je u pitanju šezdeset milijardi, znači, za šest godina svi budžeti Republike Srbije, uključujući sve plate svih ljudi u ovoj zemlji koji primaju platu iz javnog sektora, apsolutno pronevereni. To je, složićete se, nemoguće.

Prethodni predsednik Državne revizorske institucije izabran je u mandatu 2008. pa 2013. godine. Dakle, ni vladajuća većina nije imala nikakav problem sa ljudima koji su izabrani u prethodnom periodu. On je imao dva puna mandata po pet godina. Narodna skupština će birati nove ljude. Ne bih se mešao u odluke Narodne skupštine, ali mislim da ne stoji da se neko bira jer neko ima ili nema problem s tim. Na kraju krajeva, važno je da ta institucija koja je važna za Republiku Srbiju radi svoj posao.

Što se tiče zakona koji su na dnevnom redu, kada govorimo o PDV-u, mi pred sobom u zakonskim rešenjima imamo nekoliko dobrih rešenja koja zakon o izmenama i dopunama Zakona o PDV-u predviđa, a to je, recimo, podrška firmama koje su izvoznici u Srbiji. Firme koje su u našoj zemlji osnovane i imaju pretežnu delatnost izvoza do sada su imale mogućnost da traže povraćaj PDV-a kada ga već plate. Ovim zakonom se omogućava... To će biti fiskalno neutralno, ali će suštinski biti podrška tim kompanijama jer one ne moraju unapred da obezbede novac, neće morati da plate PDV pa kasnije da traže refundaciju, već samim tim što su izvoznici neće morati da ga plaćaju. Dakle, imamo nešto što je sistemski podrška izvoznicima, pomažemo našoj zemlji a ne pravimo bilo kakvu štetu za Republiku Srbiju, već, da kažem, porez za firme koje se bave ovom delatnošću.

Takođe, smanjuje se stopa PDV-a na smeše za stočnu hranu, što je dobro jer mislim da to podržava poljoprivredu na specifičan način. Mislim da našu proizvodnju u tom smislu moramo da jačamo.

Moram da se osvrnem samo u par rečenica na javni dug. Javni dug je na današnji dan 59,3% BDP-a. Dakle, imamo trend smanjenja u poslednje tri godine, stalni trend smanjenja učešća BDP-a u javnom dugu. To je dobro zato što Republika Srbija pokazuje ono što su i narodni poslanici rekli – naša deca neće morati da plaćaju više, plaćaće manje. A mi se trudimo, Vlada pokušava da merama i svim onim što preduzima olakša građanima Srbije sve ono što je bilo ranije.

Šta je dobro? Mi danas kredite ne uzimamo za pokrivanje dugova javnih preduzeća. Malopre smo razgovarali o energetske preduzećima... U poslednje dve godine, što se nikada ranije nije dogodilo, svih pet energetskih preduzeća Republike Srbije posluje pozitivno. To se nije dešavalo ranije. Već dve godine zaredom svih pet posluje pozitivno i ostvaruje prihode za Republiku Srbiju. Mi danas uzimamo kredite za razvoj; em što smanjujemo javni dug, em što taj novac koristimo za razvoj, ne za pokrivanje dugova, i to po ko zna kakvim kamatnim stopama.

I još jedna stvar, ne mislite valjda da *KfW* nekome plaća proviziju za uzimanje kredita? Oni, i ako vam daju grant... Dakle, ako ima konsultanta, konsultanta plaćaju oni iz bespovratnih sredstava koje vam daju. Srbija plaća kamatu. Ako imate sopstvena sredstva, onda vam bilo kakav kredit ne treba. Ako ih nemate, morate uzeti kredit. Ovaj kredit je po zaista povoljnim uslovima i nikome se ne plati ne znam kakva provizija; obično su to eksperti koji rade već sa tim bankama, da vam pomognu u implementaciji te vrste razvojnih projekata. Dakle, ne radi se o novcu Republike Srbije, ovde se konkretno radi o milion evra koje Srbija dobija bespovratno. Dakle, to je poklon *KfW*-a. Nisu morali da ga daju, to su pregovori koji su tako dogovoreni.

Mi imamo mogućnost da Republika Srbija dobije i tu vrstu stručne pomoći. A ne bilo kakva provizija, da ljudi ne pomisle da se nekome plaća provizija što je neko uzeo kredit. Niti bi to *KfW* kao državna nemačka banka dozvolio, niti bi to bilo ko u Republici Srbiji uzeo. Mi uzimamo kredit za koji plaćamo kamatnu stopu koja je vrlo transparentna i niža nego što su bile kamatne stope koje su uzimane ranije. Što se tiče pomoći, pomoć je da se bi se ti projekti realizovali na bolji način.

Mi danas tim projektima, odnosno kreditima koje uzimamo, radimo na razvoju naše zemlje i obezbeđujemo da se proizvodi više električne energije, što će u krajnjem ishodu dovesti do više novca za građane Republike Srbije. Ne trošimo te pare na potrošnju, trošimo na razvoj. Mislim da na takav način odgovorno i ozbiljno radimo.

Sama činjenica da smo danas ispod nivoa Mاستrihta, koji predviđa zaduženost od 60% BDP-a u javnom dugu – mi smo danas na 59,3% – pokazuje da Republika Srbija može da kaže da je uspeła u jednoj važnoj stvari i da u poslednje tri godine u kontinuitetu smanjuje svoj javni dug i ostavlja građanima Srbije manje dugova i više mogućnosti da novcem koji uzima ide u investicije, infrastrukturu, sve ono što donosi razvoj, što diže BDP, a ne u neku javnu potrošnju ili vraćanje i servisiranje dugova. Nažalost, jedan deo mandata ove vlade morali smo da potrošimo vraćajući neke dugove iz prethodnih vremena, kada su kamatne stope bile i po sedam, osam, devet posto, što je stvarno bilo gotovo neizdrživo. Danas država radi i određenu vrstu transformacije tih dugova, radi *rolling*, radi vraćanje i prevremeno vraćanje dugova i na takav način pokazuje odgovornost prema svojim građanima. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, dr Stefanoviću.

Reč ima Aleksandar Martinović.

Izvolite, pravo na repliku, naravno Bošku Obradoviću.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Gospodine Marinkoviću, ako mi dozvolite, ja sam jedan od ovlašćenih predstavnika na ovoj sednici, tako da...

(Predsedavajući: Da, izvolite po tom osnovu, ja sam mislio da je replika u pitanju.)

... Tako da me nemojte ograničavati u ove dve minute, imam dosta toga da kažem o tome kako su gospodin Boško Obradović i Dveri ispumpavali državni novac od 2004. godine pa do dan-danas. Ono što ne budem uspeo ja da kažem, nadam se da će reći moj kolega Marijan Rističević.

Dakle ovako: gospodin Boško Obradović je počeo sa ispumpavanjem državnog novca već 2004. godine – inače, za vreme martovskog pogroma Srba na Kosovu i Metohiji – iz „Kolubare“. Tada je direktor „Kolubare“ bio gospodin Vladan Jovičić iz Demokratske stranke Srbije. U tom trenutku je „Kolubara“ zabeležila, te 2004. godine, gubitak od skoro deset milijardi dinara. Istovremeno je, i pored tog gubitka, uspela da izdvoji više od 140.000.000 raznim udruženjima. Jedno od tih udruženja još 2004. godine bile su Dveri, kojima je iz „Kolubare“, koja je tada grcala u gubicima i dugovima, dato bespovratno 4,2 miliona dinara. To je nastavljeno i 2007, 2008, 2009. i 2010. godine.

Dalje, kada je u pitanju ispumpavanje državnog novca, gospodin Boško Obradović se u to izuzetno dobro razume, mnogo bolje nego mi iz Srpske napredne stranke jer mi se nikada na taj način nismo finansirali. Ja ću vam sada pročitati podatke samo za dve budžetske godine, za 2008. i 2009. godinu.

Inače, Boško Obradović je, navodno, veliki protivnik Demokratske stranke, svega onoga što je Demokratska stranka uradila. On je najveći borac protiv režima koji je došao 5. oktobra 2000. godine i ima jako veliku averziju prema Demokratskoj stranci, jedino voli njihove pare.

Godine 2008, i to preko, pazite, Ministarstva za dijasporu, kako su se vešto dosetili, kao da su Dveri negde u Americi ili Australiji, Ministarstvo za dijasporu je za Dveri u 2008. godini izdvojilo 300.000 dinara, a za 2009. godinu opet Ministarstvo za dijasporu... Odnosno u 2008, pazite, dva puta 300.000 dinara, pa 400.000 dinara, a u 2009. godini dva puta po 300.000 dinara. Znači, Ministarstvo za dijasporu samo u dve budžetske godine, 2008. i 2009. godine, izdvaja više od milion dinara pokretu Dveri.

Želim da podsetim gospodina Boška Obradovića da je u Narodnu skupštinu Republike Srbije ušao na listi stranke koja je krajem aprila 2008. godine potpisala Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica i Republike Srbije. To je bila zajednička vlada Demokratske stranke i Demokratske stranke Srbije. Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju je u ime Republike Srbije potpisao Božidar Đelić. Sećate se da je mahao onim nalivperom kao nekakvom relikvijom koja će ostaviti mnogo pozitivnog efekta za buduće generacije Srba, onim nalivperom kojim je krajem aprila 2008. godine potpisao Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa EU. Na listi Demokratske stranke Srbije gospodin Boško Obradović je 2016. godine ušao u Narodnu skupštinu.

Ni to nije bilo dosta. Boreći se za cenzus, ne bi li se nekako dokopao tih famoznih 5% glasova koji su neophodni da bi neka stranka odnosno koalicija ušla u Narodnu skupštinu, on se nije obratio za pomoć, zbog navodne izborne

krađe, ambasadoru Ruske Federacije u Beogradu, nije se obratio za pomoć ambasadoru Kine, obratio se za pomoć ambasadoru Sjedinjenih Američkih Država. To je činjenica.

Dalje, gospodin Boško Obradović nam je ovde držao predavanja o tome kako bi trebalo voditi politiku prema Kosovu i Metohiji, da ono što Vlada Srbije radi, što radi predsednik Republike, ništa ne valja, da je to izdaja, da ćemo mi na kraju morati da priznamo nezavisno Kosovo i Metohiju, da mi postupamo po nekakvim direktivama Evropske unije.

Pročitaću vam sada kakav je bio program Dveri. Ne znam, možda je u međuvremenu promenjen od 2011. godine. Pročitaću samo jedan deo, da bi građani Srbije znali o kakvim se licemerima i dvoličnim ljudima radi, jedan deo iz programa Dveri vezan za pregovore o Kosovu i Metohiji. Dakle, 2011. godine Dveri kažu sledeće, citiram: „Shodno tome da je Evropska unija preuzela ulogu posrednika u pregovorima, još pre njihovog početka treba insistirati na jasnoj i nedvosmislenoj izjavi predsednika Evropskog saveta Hermana van Rompeja kojom će biti poslata poruka kosovskometohijskim Srbima da treba da ostanu na Kosovu i Metohiji i da će im“, na ovo posebno obratite pažnju, „Evropska unija garantovati“, ne UN, nego EU, „sva prava i slobode i da se neće tolerisati bilo kakve provokacije, političke ili oružane, usmerene protiv Srba.“ Dakle, Evropska unija treba da da te garancije, ne Savet bezbednosti UN, ne Republika Srbija, nego Evropska unija. To kažu Dveri 2011. godine, u vreme kada su bile finansirane iz Demokratske stranke, preko Ministarstva za dijasporu, i kada su bile finansirane iz „Kolubare“. Zato ovakvi stavovi o Kosovu i Metohiji.

Takođe, kaže se dalje: „Glavnokomandujući KFOR-a mora garantovati da će međunarodne vojne snage na Kosovu i Metohiji oštro reagovati značajnim vojnim snagama u slučaju ugrožavanja preostalog srpskog stanovništva u južnoj srpskoj pokrajini i ponovne masovne akcije albanskih paravojnih i parainstitucionalnih struktura. Smatramo da bezbednosne službe“, citiram i podvlačim još jednom, „bezbednosne službe uticajnih država Evropske unije“, ne Ujedinjenih nacija nego bezbednosne službe uticajnih država Evropske unije i KFOR-a, „raspoložu dovoljnim brojem informacija zbog kojih se ovakav zahtev srpske strane može okarakterisati nužnim.“

Dalje: „Srbija“, po mišljenju Dveri, „iskazuje punu spremnost za učestvovanje u zajedničkim projektima od obostranog interesa sa predstavnicima privremenih kosovskih institucija, sa ili bez podrške međunarodnih organizacija, u oblastima saobraćaja, saobraćajne infrastrukture, energetike“, između ostalog, to podrazumeva da se Šiptarima da i jezero Gazivode, „poljoprivrede, šumarstva, vodoprivrede, turizma“, to znači skijalište na Brezovici, „održivog razvoja, zaštite životne sredine i prostornog planiranja“.

To je program Dveri iz 2011. godine, vezano za pregovaračku poziciju Republike Srbije u razgovorima sa privremenim institucijama samouprave u Prištini. Šta možete da vidite iz ovog dela programa koji sam citirao? Šta se

spominje? Evropska unija, KFOR, službe bezbednosti država članica Evropske unije, saradnja sa Albancima na Kosovu i Metohiji u svim onim važnim životnim pitanjima za Srbe na Kosovu i Metohiji: saobraćaj i saobraćajna infrastruktura, energetika, turizam, održivi razvoj, zaštita životne sredine, prostorno planiranje. Nigde se ne spominje ni Rusija, ni Kina, ni Savet bezbednosti Ujedinjenih nacija gde nam Rusija i Kina čuvaju suverenitet i teritorijalni integritet na Kosovu i Metohiji. Spominju se jedino EU i bezbednosne službe država članica EU unije.

Zašto je program Dveri bio takav? Morao je da bude takav jer su Dveri bile u to vreme, a verovatno su i dan-danas, finansirane od strane tadašnjeg režima Borisa Tadića. U kontinuitetu, od 2004. do 2012. godine, Dveri su bile na državnim jaslama, da li je u pitanju „Kolubara“, da li je u pitanju budžet Ministarstva za dijasporu, da li je u pitanju keš koji su dobijali od Demokratske stranke. Sada nam takvi ljudi u 2018. godini drže predavanja o tome kako mi navodno ispumpavamo neki novac iz državne kase, kako smo korumpirani, kako smo ne znam ni ja kakvi, kako vodimo izdajničke pregovore o Kosovu i Metohiji.

Naveo sam vam samo nekoliko primera, koliko su para dobili iz „Kolubare“ kada je „Kolubara“ imala gubitak od deset milijardi dinara samo u 2004. godini. Pare su dobijali 2004, 2005, 2006, 2007. i 2008. godine. Od 2008. godine prelaze na državni budžet pa svake godine po milionče dobijaju od Ministarstva za dijasporu. A najnovija tehnologija kako se krade država, to je kada se dobije novac od države za izbornu kampanju, pa ono što se ne potroši, da se ne bi vratilo državi, završi u privatnim džepovima funkcionera Dveri.

Da ne bih previše oduzimao vremena, o tome će vrlo detaljno, sa strukturom svih izdataka, svih primanja, svih uzimanja, svih lopovluka u režiji Dveri, da vam kaže nešto više moj uvaženi kolega Marijan Rističević.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović, pravo na repliku.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Gospodine predsedavajući, ne znam po kom osnovu je Aleksandar Martinović dobio reč da petnaest minuta govori protiv Dveri.

(Predsedavajući: Kao predlagač akta.)

Dveri nisu tačka dnevnog reda Narodne skupštine Republike Srbije. Da li ja imam petnaest minuta da odgovorim na ove napade i klevete? Da li imam tih petnaest minuta?

PREDSEDAVAJUĆI: Šta kažete? Izvolite?

(Boško Obradović: Da li imam tih petnaest minuta da odgovorim?)

Nemate po Poslovniku. Gospodin Martinović ima po Poslovniku, kao predlagač. Dakle, imamo jednu tačku i on je apsolutno govorio...

Imate dva minuta.

Izvolite. Pravo na repliku. Prijavite se ponovo.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Samo sam hteo da utvrdimo da gospodin Martinović može petnaest minuta da napada i kleveće Dveri, a ja imam samo dva minuta da mu odgovorim. Posle će da se nadoveže gospodin Rističević i tako će oni ceo dan pričati protiv Dveri, a mi možemo u dva minuta da odgovorimo. Ali u redu je, to su pravila igre koja ste vi propisali.

(Predsedavajući: Ja bih voleo da niko nikog ne napada.)

Ja sam ovde jedini u dnevnom redu, gospodine predsedavajući. Nisam navodio svoje stavove i lagao, izmišljao kao gospodin Martinović; čitao sam izveštaje Državne revizorske institucije koja je navela sto četrdeset modaliteta različitog nenamenskog trošenja državnih para od 2008. do 2014. godine, sto četrdeset načina kako se krađu pare iz državnog i lokalnog budžeta.

S druge strane, kada ste nevladina organizacija, imate pravo da konkurišete za sredstva kod države. Šta je tu bilo sporno? Dveri se do 2011. godine nisu bavile politikom, bile su nevladina organizacija.

S druge strane, najveća laž, nikada u životu nisam video nijednog američkog ambasadora, nikad nisam bio u Američkoj ambasadi. Nisam ja prijatelj Tonija Blera, Gerharda Šredera, Bila Klintonu, nego je predsednik Srpske napredne stranke i predsednik Srbije Aleksandar Vučić, on se druži, grli i ljubi sa ratnim zločincima i ubicama srpskog naroda.

(Isključen mikrofonom.)

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Obradoviću, je li vi replicirate gospodinu Martinoviću ili... Predsednik nije ovde. Nemojte, molim vas, tako teške reči da koristite.

Replika je kolegi Martinoviću. Izvolite.

Prijavite se ponovo, vratiću vam vreme.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Mislim da sam dovoljno jasno ukazao ko je prijatelj NATO-a, Amerike, Evropske unije i kome je Evropska unija čestitala pobedu na predsedničkim izborima tri sata pre zatvaranja birališta; ko je doveo na vlast Srpsku naprednu stranku zato što je prihvatila da više i bolje služi interesima Brisela i NATO-a nego što je to radila Demokratska stranka na čelu sa Borisom Tadićem. U takvoj situaciji, Dverima, koje nikada nisu bile na vlasti, nešto zamerati, izmišljati i lagati, zaista je neprilično.

Rešite problem nenamenskog trošenja sredstava, rešite problem krađe para ovog naroda, rešite problem kriminalaca, tajkuna i političara koji su nas opljačkali u prethodnih trideset godina pa se javite Dverima. Do tada, ja mogu samo da vam pročitam još jedan citat iz izveštaja Državne revizorske institucije: „Kod pripremnih radnji za sastavljanje finansijskih izveštaja utvrđeno je da nije popisana finansijska imovina Republike Srbije u vrednosti od“, obratite pažnju, „477 milijardi dinara. Nije popisana ni finansijska imovina u vrednosti od 24 milijarde dinara“. Vi ne znate šta je imovina države Srbije. Neko pljačka imovinu države Srbije. Umesto da se time bavite, vi se bavite Dverima, kako vi kažete,

malom i nebitnom strankom opozicije. Zašto ste se vi toliko uplašili Dveri ako smo mi toliko mali i nebitni?

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Obradoviću.

Idemo dalje sa replikama.

Pravo na repliku, Neđo Jovanović.

Izvolite.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem se, predsedavajući.

Zaista, mi nismo fascinirani onim što radi i govori Boško Obradović, naprotiv, to nije za fascinaciju, to je za najveću osudu koja se može izreći. Ali kada već govorimo o neistinama, onda moramo da kažemo ko govori neistinu, a to je upravo Boško Obradović.

Imajući u vidu da je više puta pomenuta Socijalistička partija Srbije kao neka privilegovana stranka, moram da skrenem pažnju radi građana Srbije – Socijalistička partija Srbije kao deo vlasti, i ove i prethodne, nikada nije imala benefite, nikada nije imala privilegije. U Surdulici smo superiorno na vlasti već nekoliko izbornih procesa; svake godine DRI bukvalno „prečešljava“ sve što se radi na nivou te lokalne samouprave.

Kada je u pitanju partokratija i kada su u pitanju kadrovska zapošljavanja, zamolio bih da se postavi nekoliko pitanja, da se odgovori da li su neke informacije tačne. Recimo, da li je tačno da je otac gospodina Obradovića radio kao gradski inspektor u Gradskoj upravi? Da li je brat gospodina Obradovića radio u Gradskoj upravi za urbanizam? Da li je tačno da je supruga rođenog brata gospodina Obradovića radila u jednoj javnoj ustanovi? Da li je tačno da je gospodin Obradović bio pi-ar Gradske biblioteke u Čačku?

Da li je kontrolisano finansijsko poslovanje preduzeća „Katena mundi“? Zašto? Zato što je ovo preduzeće u APR-u registrovano tako što je jedan od osnivača Boško Obradović. Postavlja se pitanje kakva je bila finansijska konstrukcija tog preduzeća u vreme kada je on bio zakonski zastupnik istog preduzeća. To je ono što se odnosi na finansije i finansijsko trošenje sredstava. O budžetskim neću da govorim zbog toga što je o tome govorio gospodin Martinović, ali ova druga su jako interesantna za organe koji time treba da se bave.

Ukoliko je sve ovo tačno, završiću u ovoj rečenici, onda se postavlja pitanje ličnog etičkog kodeksa, da li neko ko ima sve ovo u vidu može bilo kome drugom šta da imputira.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Jovanoviću.

Pravo na repliku, dr Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, gospodin Boško Obradović očigledno uopšte ne zna koje su sve tačke dnevnog reda.

Dakle, 19. tačka dnevnog reda je Predlog odluke o organizaciji i radu Službe Narodne skupštine, koji je podneo Odbor za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja i taj odbor je mene ovlastio kao ovlašćenog predstavnika na ovoj sednici Narodne skupštine.

Dalje, što se tiče finansiranja Dveri, evo šta kaže Miloš Jovanović – ako lažem ja, valjda ne laže čovek koji je predsednik DSS-a – u izjavi za „Danas“ 21. februara 2018. godine: „Pokret Boška Obradovića polazi od sebe jer je svojevremeno Demokratska stranka Srbije finansirala baš taj pokret, a to je činio i Dragan Đilas, što može i da posvedoči.“ Znači, ne samo da vas je finansirala Demokratska stranka Srbije, nego su vas finansirali i Dragan Đilas i njegovo lopovsko udruženje.

Što se tiče ovoga što je rekao gospodin Neđo Jovanović, „Katena mundi“, samo da vas podsetim, gospodine Obradoviću, evo, kažete pred građanima Srbije da ste 2014. godine kao jedan od suvlasnika „Katene mundi“ zvali u Izvršni odbor Srpske napredne stranke, predlagali koaliciju Dveri i SNS-a u opštini Lučani. Vaš uslov je bio da sve škole i predškolske ustanove nabavljaju knjige, udžbenike i sav ostali materijal od izdavačke kuće „Katena mundi“, a vi ćete zauzvrat, navodno, da smanjite napade na SNS.

(Boško Obradović: To je hit.)

Jeste, to je hit. Tako radi Boško Obradović, znači, napravi izdavačku kuću, malo ga finansira Đilas, malo DSS, malo „Kolubara“, malo Ministarstvo za dijasporu i on kaže – ja ne snosim odgovornost. Ne snosite vi odgovornost ne zato što ne želite da snosite odgovornost, nego vam građani Srbije nisu dali pravo da snosite odgovornost za sudbinu države Srbije.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Pravo na repliku, Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Znate šta, u ove bajke o kojima priča Aleksandar Martinović može da veruje samo onaj ko veruje da Aleksandar Vučić živi od plate predsednika Srbije od sto hiljada dinara. Ako neko veruje da Aleksandar Vučić živi od plate predsednika Srbije...

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Obradoviću, imate potpuno pravo, replika, vaše vreme, koristite. Ne mogu stvarno da vam dozvolim da vređate predsednika Republike na takav način, bez ikakvog razloga, bez ikakve potrebe. Imate pravo, replika sa Martinovićem, Srpskom naprednom strankom, Socijalističkom partijom Srbije, sva sloboda. Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Dakle, protiv Dveri može da se kaže bilo šta, da se laže, izmišlja, kleveta, a mi ne možemo ni da odgovorimo. U redu je, to su pravila igre, poštujemo. Vladajuća većina, možete da radite šta hoćete, ali ne možete dokle hoćete.

Dakle, drugo pitanje glasi – Srpska napredna stranka je čitav svoj opozicioni vek provela napadajući bivšu vlast Borisa Tadića, u kojoj je, naravno,

sasvim slučajno sedela Socijalistička partija Srbije, a kada je srušen taj nakaradni i katastrofalni režim, onda je Socijalistička partija Srbije uzeta i dalje nastavila da vrši vlast zajedno sa Srpskom naprednom strankom. Hoće li SPS odgovarati za bilo šta iz onog vremena loše vlasti Borisa Tadića i tadašnje koalicije DS-a i SPS-a? Ili je time što je ušla u vlast sa Srpskom naprednom strankom Socijalistička partija Srbije oslobođena svih krivica iz prethodnog katastrofalnog perioda uništavanja države Srbije pod Demokratskom strankom, kako tvrdi SNS?

Naravno, znam da vi ne poštujete čak ni sopstvenog predsednika Aleksandra Vučića, koji je rekao da je napadanje porodice i uvlačenje članova najuže porodice u prljave političke sukobe neprimereno. Ali to ne važi za porodicu Obradović, nju možete da gazite, vređate, napadate, ona ne sme da radi u javnim institucijama, preduzećima i ustanovama, ona na svaki način može da bude predmet ovde prozivke. A kada se pomene porodica Vučić, onda skače predsedavajući, onda svi štite porodicu Vučić kao belog medveda i niko ne sme da pita čime se bavi brat Aleksandra Vučića.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Obradoviću, ja ću na sve načine, koliko god mi ovaj poslovnik dozvoljava, da se trudim da niko ne uvredi vašu porodicu. Znači, replike, politička debata – nema problema. Siguran sam da niko ko predsedava neće dozvoliti da se vređa vaša porodica, ali nemojte ni vi to da radite.

Izvolite, nastavite. Prijavite se.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Gospodine predsedavajući, samo ukazujem na duple standarde: znači, neke porodice su zaštićene, neke porodice mogu da se napadaju. Neko ko je ranije bio u vlasti i ko je optužen da je katastrofalni režim, evo ga ponovo u vlasti, i dalje vlada. Kada će da odgovaraju oni koji su upropastili ovu državu, koji su pokrali ovaj narod, koji su nenamenski potrošili ovolike pare na 140 načina krađe koje je utvrdila Državna revizorska institucija?

Znači, nisam rekao ja, nego DRI, da neko krađe pare ovog naroda. Zašto vlast ne odgovori na ta pitanja, nego je negde u fioku gurnuto 1.400 prekršajnih i krivičnih prijava DRI protiv onih koji su pokrali ovaj narod i državu?

PRESEDAVAJUĆI: Aleksandar Martinović, replika.

Izvinjavam se, imamo neki problem sa sistemom.

Da li neko može da dođe na par trenutaka da nam pomogne?

Budite strpljivi.

Probajte još jednom.

U redu je, izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Zahvaljujem se, gospodine Marinkoviću.

Razumem da je gospodin Boško Obradović opsednut ličnošću Aleksandra Vučića i članovima njegove porodice. Mi smo hiljadu puta već rekli, nije uopšte nikakva tajna gde radi brat Aleksandra Vučića. Ali zašto se onda Boško Obradović ljuti kada mu neko od narodnih poslanika kaže da cela njegova

porodica radi u javnom sektoru? Ali baš svi do jednog rade u javnom sektoru. I sve do jednog je u javni sektor zaposlio, navodno, njegov najveći politički neprijatelj, odnosno jedan od najvećih političkih neprijatelja, Velimir Ilić, u vreme kada je bio gradonačelnik Čačka. Nemam ništa protiv toga.

Oni govore zajedno sa ovim svojim koalicionim partnerom Sašom Radulovićem o nekakvoj partokratiji, političkim parazitima koji parazitiraju na grbači naroda, a oni svi do jednog rade u javnom sektoru, da li u biblioteci, da li u Gradu Čačku, da li u Gradskoj upravi, da li u javnom preduzeću, u javnim ustanovama. Evo, Boško Obradović prima platu u Narodnoj skupštini. Svi su na državnim jaslama. Nemam ja ništa protiv toga, to je legalno, to je legitimno, ali onda nemojte da nam držite predavanja o tome kako u Srbiji vlada partokratija i kako se po nekim kumovskim i parazitskim linijama ljudi zapošljavaju u javnom sektoru. Pa vi to najbolje znate. Vas i članove vaše porodice manje-više sve je zbrinuo Velimir Ilić, i Nova Srbija.

Što se tiče koalicije koju ste nudili Srpskoj naprednoj stranci, niste vi to nudili samo 2014. godine. Evo vaše izjave od 27. aprila 2016. godine: „Spremni smo za saradnju sa Srpskom naprednom strankom u Čačku. Pokret Dveri, koji je osvojio drugo mesto na lokalnim izborima u Čačku sa 24% osvojenih glasova, spreman je da učestvuje u vlasti u tom gradu, ali je“, kaže Boško Obradović, „na potezu Srpska napredna stranka, prvoplasirana na izborima. Od Srpske napredne stranke zavisi da li će Novu Srbiju i SPS, koji su poraženi na izborima, vratiti u vlast jer će to neko iz Beograda narediti kandidatu naprednjaka za gradonačelnika Milunu Todoroviću, ili će otvoriti prostor za pravljenje nove vladajuće većine SNS-a i Srpskog pokreta Dveri.“ To je izjavio Boško Obradović 27. aprila 2016. godine.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Neđo Jovanović, pravo na repliku.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem se, predsedavajući.

Pre svega, niko u Poslaničkoj grupi SPS, samim tim ni ja lično, nikada nikoga neće vređati; niti smo to činili, niti ćemo to činiti. To nije učinjeno ni sada, nije vređana ni porodica Boška Obradovića ni bilo ko od članova porodice Boška Obradovića, postavljana su samo pitanja.

Radi se o nečemu što se zove, ako neko drugi ne zna, a trebalo bi da zna – licemerje. Licemerno je bilo šta reći bilo kome a da se ne pođe od sebe samog. Ako se pođe od sebe samog pa se utvrde činjenice, pod uslovom da su tačne, ono što sam ja izneo, onda je zaista krajnje demagoški bilo kome nešto reći.

Što se tiče Socijalističke partije Srbije, uvek smo otvoreni za svaku, bukvalno svaku proveru rada. Neka se ukaže imenom i prezimenom na bilo koga iz SPS-a da je nešto loše uradio. Ako jeste, taj treba da odgovara. Ali isto tako treba da odgovaraju oni koji su činili nedela na drugim mestima i u drugim okolnostima, da ne govorim o izbornoj komisiji, o bilo čemu drugom.

Prema tome, ako ćemo da govorimo jezikom kulture, koji je nedostajući jezik kada su u pitanju pojedine opozicione stranke, onda treba pričati na ovaj način, a ne spočitavati nešto što nije istina i podmetati. A to je postalo pravilo.

Molim vas da u tom duhu i vi vodite računa, ne samo vi kao predsedavajući, da se sačuva dostojanstvo ovog parlamenta, koje se često krši rečnikom na koji smo navikli već odavno od strane pojedinih opozicionih stranaka, naročito onih koje sada učestvuju u ovoj replici i zbog čega se sada javljam.

Prema tome, ja ne želim ni u kom slučaju više da koristim vreme za rad ove skupštine kako bih davao na značaju nekome ko taj značaj ne zaslužuje. Više se neću javljati.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala vam na konstruktivnosti.

Slazem se s vama potpuno da treba da nastavimo u tom duhu i jezikom kulture s obzirom da nam je tu i potpredsednik Vlade, koji jeste stvarno referentni okvir za kulturu i jednu stručnu i korektnu raspravu.

Nastavljamo dalje.

Reč ima narodni poslanik Aleksandar Šešelj.

Izvolite.

ALEKSANDAR ŠEŠELJ: Dame i gospodo narodni poslanici, od 5. oktobra i promene, tj. mafijaškog puča koji je izvršen u Srbiji Republika Srbija je na neprekidnom putu u EU. To sa sobom nosi mnogo političkih posledica, govorim o odricanju od teritorije, tj. pritiscima za odricanje od teritorije i teritorijalnog integriteta Republike Srbije, ali nosi i neke posledice po pravni sistem Republike Srbije. To je, pre svega, proces harmonizacije prava i usklađivanje pravnog sistema Srbije sa pravnim sistemom EU. Najnoviji primer toga jeste ovaj Predlog zakona o planskom sistemu Republike Srbije.

Inače, to je sada moda u ovom procesu pridruživanja Evropskoj uniji – da se sve što su propisi EU i zapadnih zemalja nekad čak i od reči do reči prepisuje i postaje zakon Republike Srbije. Tako i Zakon o planskom sistemu, kaže član 2. zakona: „Pojedini izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sledeće značenje: 1) javne politike jesu pravci delovanja Republike Srbije i pravci delovanja autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave u određenim oblastima radi postizanja željenih ciljeva na nivou društva.“ Izraz „javne politike“ – u množini. Prvo, etimološki, ja ne znam šta znači „javna politika“, „javne politike“, da li postoji neka privatna politika ili neka tajna politika, i zašto u množini.

S druge strane: „pravci delovanja Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinica lokalne samouprave“. Državna uprava Republike Srbije... Zakon o državnoj upravi jasno kaže da u državnoj upravi postoje ljudi koji su stalno zaposleni i ljudi koji se biraju na izborima. Onaj ko pobjedi na izborima za Republički parlament, za parlament autonomne pokrajine ili za lokalni parlament

nakon toga formira vlast i određuje pravce politike. Ne znam kome treba zakonski okvir za tako nešto.

S druge strane, Predlog zakona daje i načela upravljanja sistemom javnih politika. Kaže, između ostalog: načelo ekonomičnosti, načelo finansijske održivosti, načelo realističnosti. Zaista ne znam šta znači reč „realističnost“. Kaže: „podrazumeva uvažavanje finansijskih, ekonomskih, društvenih, kulturnih, prostornih, ekoloških, regionalnih, administrativnih i drugih mogućnosti i ograničenja prilikom planiranja“. Državna uprava Republike Srbije treba da se rukovodi načelima upravnog prava, dakle načelom javnosti, načelom svrsishodnosti, načelom zakonitosti itd. Načelo realističnosti, zaista ne znam šta znači. Posebno mi je simptomatično što ovde piše „uvažavanje administrativnih i drugih mogućnosti“. Da li je to paravan za elastičnu primenu zakona ukoliko nisu u skladu s ostalim zakonima u pravnom sistemu Republike Srbije?

Ceo ovaj zakon vidim kao nepotreban. Postoji Zakon o planiranju i izgradnji ukoliko treba neka smernica nekom organu državne uprave.

Ono što je važno u svim ovim zakonima jeste – komentari EU i usklađenost sa direktivama. Narodnu skupštinu, Vladu Republike Srbije i ostale državne organe ne treba da zanima kakve su direktive i šta su propisi Evropske unije. Narodna skupština treba da donosi zakone koji odgovaraju pravnom sistemu Republike Srbije, a ne zato što su u skladu sa nekim direktivama. Imam utisak da Narodna skupština donosi zakone kako bi se nekom dopala ili kako bi to bilo negde pohvaljeno, a ne zbog toga da bismo ostvarili neki progres u društvenom životu. Mislim da je potpuno besmisleno donošenje ovog zakona.

S druge strane, Republika Srbija od 5. oktobra prihvata sve diktate EU i njenih organa i primenjuje ih što je pre moguće ovde u pravnom sistemu. Ja bih napomenuo čak i neke pretnje koje su stigle iz EU u jednom periodu, kada je ministar u Vladi Republike Srbije nakon uvođenja sankcija od strane EU Ruskoj Federaciji, Rasim Ljajić, izjavio da su sankcije mogućnost za izvoz srpske poljoprivrede u Rusku Federaciju i da bi srpski izvoz mogao da zameni u nekoj meri izvoz koji su ostvarivale zemlje EU pre uvođenja sankcija. Iz Evropske unije stigla je diplomatska nota kojom se zabranjuje ovakvo ponašanje Republike Srbije i ukorava ministar Rasim Ljajić što misli svojom glavom. Dakle, nema veze ono što je u našem interesu, nego je samo važno ono što se dopada organima EU.

Meni je žao što nije tu gospodin Vujović. Mene zaista zanima dokle ovo ide i koliko još besmislenih zakona treba da se donese i kakve sve definicije treba da uvedemo u naš pravni sistem, kao što je ova besmislena „javne politike“, za sva ova poglavlja koja su otvorena.

Ali, isto tako, ti diktati se ne poštuju baš kada Skupštini Srbije ne odgovara njihovo implementiranje. Jedno telo Saveta Evrope, Komisija Grupe država za borbu protiv korupcije, tj. GREKO, još u julu 2015. godine donela je preporuku kako Skupština Srbije donosi zakone isključivo po hitnom postupku.

Između ostalog, tu se radi i o korupciji, ali ono što je važno za skupštinsku raspravu jeste da osim što se svi zakoni donose po hitnom postupku, objedinjuju se rasprave o zakonima koji su raznorodni. Dakle, devetnaest predloga zakona, od čega su tri odluke, u jedinstvenoj su raspravi. Baš me zanima šta ima da kaže ministar Vujović, ministar finansija, o Predlogu odluke o organizaciji i radu Službe Narodne skupštine pošto je on ministar koji treba da bude ovde izvestilac i da brani stavove Vlade.

Što se tiče hitnog postupka, naravno, svi se zakoni donose po hitnom postupku, to je ovde već postalo pravilo. Hitan postupak treba da bude izuzetak, a ne pravilo. Svaki predlog zakona treba da bude ovde u raspravi eventualno sa zakonima koji su srodni, a ne da se ovde i kuso i kljakavo sve skuplja kako bi se uštedelo vreme i oduzelo pravo prvenstveno opozicionim poslanicima da pričaju, da koriste vreme poslaničkih grupa za sve ove zakone.

Jedan od predloga zakona jeste Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost. Član 5. kaže – menja se član i dodaju se reči: „koje su nabavljene do dana početka primene zakona kojim se uređuje finansijska podrška porodici sa decom, a kojim se propisuje jednokratna isplata novčanih sredstava na ime kupovine opreme za bebe“, tj. PDV na bebi-opremu.

Videli smo u proteklih mesec dana da je najnoviji prioritet Republike Srbije borba protiv bele kuge i povećanje nataliteta. Videli smo izdašna novčana sredstva koja će ubuduće majke koje rode više od dvoje ili troje dece imati u nekom periodu koji će uslediti. A sada ne možemo da ukinemo PDV na bebi-opremu, tj. postoji povraćaj PDV-a, ali je potrebno skupiti nekih sedamnaest ili osamnaest papira, priložiti u svim institucijama, pa se posle jedno godinu dana nešto od tog novca vrati. Narodna skupština, Vlada Republike Srbije treba da pokaže odlučnost i da zaista želi da poveća natalitet u Srbiji, slažem se da je to jedan od prioriteta, ali tako što će potpuno ukinuti porez na bebi-opremu, a ne tako što će propisati neke načine za taj povraćaj, jer ko zna koliko ljudi odustane i nije ni upućeno na koji način može da dobije povraćaj tog novca.

Isto tako, među ovim predlozima zakona su predlozi zakona o davanju dve državne garancije Republike Srbije u korist Nemačke razvojne banke po zaduženju Javnog preduzeća „Elektroprivreda Srbije“. Koliko sam poslednji put shvatio ministra Vujovića, mi nećemo sad ući u sledeći aranžman sa MMF-om, MMF će od sada imati samo savetodavnu ulogu; pošto su nam tako pomogli u prethodne skoro dve decenije, sada njihova pomoć više nije dobrodošla. Ali zato garanciju daje Republika Srbija za zajam od osamdeset miliona evra. Da li je to jedini način da se taj kredit vrati, tj. zar preduzeće „Elektroprivreda Srbija“ nije u stanju da servisira svoj dug nego mora da ga vrati država Srbija putem državne garancije? Da li bi ovo preduzeće dobilo kredit da nije bila obećana državna garancija Republike Srbije?

Ukoliko ne postoji mogućnost da neko naše javno preduzeće dobije kredit na osnovu svog kreditnog rejtinga, onda bi trebalo, ako već država daje taj

novac, da odmah uloži u to preduzeće, a ne da servisira neki kredit i pritom plati i kamatu. Mislim da je to zaista iluzorno.

Isto tako, i kredit vezan za „Srbijagas“... Dakle, „Srbijagas“ je jedan od najvećih gubitaša u proteklih dvadeset godina i za svaki kredit mu je potrebna državna garancija. Na isti način se taj novac gubi tako što se otplaćuje kredit umesto da se uloži direktno, da se ne plaća ta kamata, ukoliko već preduzeće kakvo je „Srbijagas“ nije u stanju da otplaćuje dug i nije u stanju ni da dobije kredit za ono za šta konkuriše.

Mene zanima i da li će biti produžena saradnja sa MMF-om. Gospodin Vujović je predstavnik MMF-a i Svetske banke, svetski ekspert itd. Da li su naše finansije sada na tom nivou da nama ne trebaju više ti krediti? Srpska radikalna stranka je ukazivala i pre vlasti SNS-a koliko su pogubni aranžmani sa MMF-om. Da li je zbog Evropske unije i procesa pridruživanja Evropskoj uniji jedna od obaveza da se saraduje sa MMF-om i Svetskom bankom, da apsolutni prioritet za uzimanje kredita ima Evropska banka za obnovu i razvoj? Da li Republika Srbija ima mogućnost da potraži kredit u nekim drugim bankama, na nekom drugom mestu na svetu gde bi možda dobila kredite po povoljnijim uslovima, ili je u obavezi da to radi preko evropskih banaka i Evropske banke za obnovu i razvoj?

Međunarodni monetarni fond je institucija koja parališe ekonomiju države koja potpiše aranžman sa njom i od trenutka potpisivanja diktira nadalje politiku te države. Međunarodni fond govori koje će preduzeće biti privatizovano, kome će se prodati, koliko će se radnika otpustiti itd. Apsolutno je pogubno za svaku državu, tako i za Srbiju, i to se pokazalo, pogotovo u državama istočne Evrope, koliko su porasli javni dugovi državama koje su saradivale sa MMF-om.

Da li su sve ove garancije koje dobijaju naša javna preduzeća obaveze u procesu pridruživanja Srbije Evropskoj uniji? Da li je Vladi Srbije zabranjeno da sama finansira svoja preduzeća i projekte koje ona prave? I dokle se misli nastaviti sa takvom praksom?

Voleo bih da čujem od ministra da li je ozbiljno mislio kada je rekao da nećemo uzimati sledeći aranžman sa MMF-om, da će zaista imati savetodavnu ulogu, a i šta znači savetodavna uloga MMF-a. Da li je to upućivanje gde ćemo se mi zaduživati, sa kakvim kamatnim stopama ćemo vraćati naše kredite i šta je to što oni mogu nama da poprave? Po mom mišljenju, njihova pomoć nam je samo odmogla i njihova uloga, makar bila i savetodavna, nije dobrodošla.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, gospodine Šešelj.

Reč ima ministar Zoran Đorđević.

ZORAN ĐORĐEVIĆ: Poštovani poslanici, prvo bih hteo da skrenem pažnju na jednu stvar. Jeste, vi ste mlad poslanik i verovatno niste upućeni, ali tačka 19. dnevnog reda, Predlog odluke o organizaciji i radu Službe Narodne skupštine, mislim da je ovlašćeni predlagač gospodin Martinović, i nema veze sa ministrom Vujovićem, niti je njegova obaveza da komentariše taj član.

Takođe, vidim da vas zbunjuje šta znači „javne politike“, ali u političkoj karijeri koja je pred vama sigurno ćete biti upoznati s tim i zajedno sa sprovođenjem ovog zakona učestvovati kada vam budem objasnio šta će sve da donese ovaj zakon, koje su prednosti ovog zakona, koja je razlika između nekih prošlih i sadašnjih vremena i šta će ovaj zakon pružiti ne samo Narodnoj skupštini već i građanima Srbije.

Javne politike su pravac delovanja Vlade u cilju postizanja ekonomskih i društvenih ciljeva za koje Vlada veruje da su u najboljem interesu društva. Zakon treba to da omogući, četiri stuba: da bude efikasan, transparentan, koordinisan i realistički, realističan. Kako vi kažete, nije vam jasna ova četvrta stavka, ali krenućemo redom.

Efikasan, jer podrazumeva akcioni plan, podrazumeva da ne radimo ad hok već da planski planiramo šta hoćemo da uradimo kao Vlada, da to takođe bude obaveza i autonomne pokrajine, da to bude obaveza i lokalne samouprave, da to bude predstavljeno Narodnoj skupštini i da Narodna skupština i građani Srbije mogu da vide šta je to Vlada planirala, da možete da kontrolišete, a kad dođe kraj godine i da kritikujete Vladu za sve ono što je uradila ili nije uradila.

Transparentan – da bude na najbolji mogući način predloženo građanima i Narodnoj skupštini na koji se način troši budžetski novac, za razliku od nekih ranijih vremena kada to nije rađeno tako.

Koordinisan, što znači da mora da bude povezan i po horizontali i po vertikali, tj. da ono što je program Vlade, ono što je program države, ono što zastupamo svi mi ovde, a to je interes našeg društva, bude zajednički cilj i lokalne samouprave, i autonomnih pokrajina ali i Vlade Republike Srbije.

Realističan znači da ne bude spisak lepih želja niti politički manifest, već da bude nešto što je sasvim realno i što će svojom realizacijom da doprinese izgradnji boljeg našeg društva i boljem materijalnom položaju naših građana.

To jeste ideja ovog zakona. Jeste ideja da se sve to stavi u jedan zakonski osnov, koji će biti moranje svima da urade upravo po zakonu i nikako drugačije i da je obaveza svih njih da to predlože svako na svom nivou, a na kraju Vlada Narodnoj skupštini.

Kada dođe vreme i kada po ovom zakonu Vlada Republike Srbije bude vama predložila prvo plan a posle i realizaciju toga, verujem da ćete učestvovati svakako u tome i da ćete dati svoj doprinos da i plan i posle realizacija budu na najkvalitetniji način sprovedeni.

Kada je u pitanju vaše drugo pitanje, a to je PDV za bebe i vaša nedoumica oko toga šta se želi ovim zakonom, zakon je vrlo jasno precizirao, i u prethodnom zakonu koji je na snazi do 30. juna, odnosno 1. jula stupa na snagu izmena i dopuna, da se refundacija vrši dostavom PDV računa. Primetili smo da je tu veliko opterećenje i mogućnost zloupotrebe. Želja Vlade jeste bila da se na jedan potpuno drugačiji način to realizuje upravo da bismo zaštitili ljude, mlade roditelje, da znaju šta im pripada i da to dobiju jednokratno čim se dete rodi.

Naravno, morali smo da pokrijemo i sve one koji će dobiti dete, hipotetički gledano, 30. juna, jer za njih važi stari zakon. Ove izmene i dopune Zakona jesu upravo da oni ne moraju da brinu da li će za njih važiti taj zakon dokle god imaju obavezu, dokle god država ima obavezu prema tim roditeljima.

Kada su u pitanju garancije i kada govorite o kreditima koji se povlače, mislim da je Vlada Republike Srbije u prethodnom periodu učinila mnogo kada je u pitanju poboljšanje imidža i kreditni rejting Srbije. Bili smo svedoci, ne tako davno, da je naš kreditni rejting povećan, da krupnim koracima grabimo ka kreditnom rejtingu koji će biti potpuno investiciono zanimljiv za sve investitore i da ćemo u tom trenutku imati sigurno još bolje uslove nego što su sada.

Hoću da vas podsetim i na vremena dvehiljaditih kada su povlačena sredstva sa kamatama i po 10%. Danas pričamo ovde o kreditu koji se povlači sa 0,85% fiksne kamate. Ukoliko se neko imalo razume u ekonomiju, mislim da može da shvati koliko je ovo povoljan kredit i koliko država Srbija sada ima mnogo bolji rejting nego što je bio u prošlim vremenima.

Kada je u pitanju vaš komentar zašto „Srbijagas“ i „Elektroprivreda Srbije“ povlače kredit, po Zakonu o javnim preduzećima mi imamo obavezu da budemo garancija njima. Ne vraća država, upravo ste vi bili u pravu. Sada, za razliku od prošlih vremena, vraćaju javna preduzeća. To je suštinska razlika, što i jedni i drugi sada mogu da servisiraju svoje obaveze. To jeste razlika između ovog što se dešava sada i onoga što se dešavalo ranije. To je ono što smo obećali građanima Srbije, a to je da „Srbijagas“ neće više biti gubitaš. „Srbijagas“ je na današnji dan preduzeće koje posluje pozitivno, kao i EPS. Mi možemo sebi da damo pravo za to da ulažemo u državu Srbiju.

Mislim da je ministar Stefanović u svom izlaganju upravo to rekao. Mi moramo da razmišljamo o budućnosti, ne da čekamo budućnost, nego da idemo u korak sa budućnošću. Potpuno je izvesno u kom pravcu ide država Srbija – Srbija ide ka tome da bude jedna moderna država, bogata država, najbolje uređena i u interesu svojih građana. A da bi ona bila takva, mi moramo već sada da ulažemo u to što će nas čekati tada. Sve ovo što radimo sada, ove mere i ovi krediti, sve ovo urađeno je sa dužnom pažnjom, što bi rekli revizori, na najbolji mogući način, da bude u interesu građana i da nemamo nikakav problem kad se neko u ovoj skupštini za pet ili deset godina bude vraćao na sve ovo, da kaže da je problematično. Ovo što je urađeno sada, pokazaće vreme, urađeno je na najbolji mogući način. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, ministre Đorđeviću.

Reč ima narodni poslanik Aleksandar Šešelj.

Izvolite.

ALEKSANDAR ŠEŠELJ: Gospodine Đorđeviću, jesam ja mladi poslanik, vi ste stari ministar, ali mislim da se nismo razumeli. Ja o 19. tački nisam ni raspravljao, nego mi samo smeta što je u jedinstvenom pretresu, tj. u jedinstvenoj raspravi.

Što se tiče ovog zakona, on nam ništa neće pomoći da budemo moderna država. Da bi naša državna uprava bolje funkcionisala, nama treba efikasna birokratija i poštovanje zakona, a ne javne politike. To je, mogu sa sigurnošću da vam kažem, ozbiljan nonsens, ništa ne znači i ništa nam neće pomoći.

Što se tiče zaduživanja, vi ste u pravu, zaduživali smo se ranije sa mnogo nepovoljnijim kamatnim stopama, ali ne može nam biti uteha za nepovoljni kredit ili za nastavak zaduživanja to što su neke kamatne stope sada manje nepovoljne nego što su ranije bile. Svi se mi slažemo da je Srbija prošla kroz pljačku od 5. oktobra, ali to ne može, zaista, da nam bude nikakav argument. Voleo bih da su sva naša preduzeća profitabilna, samo mislim da ovo zaista nije način da se to ostvari.

(Milorad Mirčić: Poslovnik.)

PREDSEDNIK: Izvolite.

MILORAD MIRČIĆ: Reklamiram član 104. Poslovnika o radu Narodne skupštine, stav 1, koji kaže da se u ovom domu moramo obraćati jedni drugima sa puno uvažavanja. Ministar kroz malo ironičan način i stil kaže da je kolega mlad. Gospodine ministre, nije njegova mladost nedostatak, niti je vaša starost prednost.

(Predsednik: Bez replike, meni se obraćajte.)

Ovde se meri koliko je ko sposoban da obavlja funkciju, da li ministar kao član Vlade ili poslanik kao poslanik, a godine i staž, koliko ko obavlja koju funkciju, uopšte nisu merodavni.

Drugo, radi javnosti morate govoriti istinu. Vi krijete istinu. Ovde vam u ugovoru o kreditu za Elektroprivredu Srbije stoji provizija za posredovanje 0,75%, to je 600.000 evra, osamdeset miliona je ukupni kredit.

(Predsednik: Ušli ste u repliku, uvaženi poslaniče.)

Samo ukazujem na činjenice koje su krivo prezentovane javnosti.

A pritom ...

(Predsednik: To nema u Poslovniku.)

... Najjači argument je to da se sa omalovažavanjem obraća poslaniku tako što ga oslovljava da je mlad poslanik i da nema iskustva, i da su njegove nade (to je valjda futurističko sagledavanje pojedinca, člana Vlade) da će mladi poslanik učestvovati u donošenju nekog zakona ili sprovođenju zakona koji stupa na snagu tek 2021. godine.

PREDSEDNIK: Hvala.

Ne sumnjam da mladost ima svoje prednosti i da će kolega imati dobru političku karijeru i učestvovati u budućem kreiranju politike Srbije.

Nije ministar mislio ništa pejorativno. Kao što mogu da dam sebi za slobodu da ocenim da ni poslanik, kad je rekao „stari ministar“, nije mislio ništa pejorativno. Mladost, starost, sve ima svoje prednosti, mislim da ne treba da podižemo mnogo buke oko toga.

Ako mislite da je predsedavajući povredio Poslovnik, nije nikog opomenuo na „mlad“ i „star“, slažem se da glasamo o tome. Da li želite da glasamo, poslanice Mirčiću? Ne želite. Hvala vam puno.

Opet po Poslovniku? Izvolite. Koji je član sada?

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Gospođo Gojković, meni je žao što niste bili tu jer biste vi... Vaš prethodnik, a vi sada predsedavate, povredio je član 27. jer ste mu dali ovlašćenje da vas dosledno zameni. Član 107, jer se dostojanstvo Skupštine odnosi na sve učesnike na sednici, pa samim tim i na ministra Đorđevića. Jer da ste vi bili na mestu gospodina Marinkovića, koji je povredio navedene članove, verujem da biste svakako reagovali. Ministar je, želeći da objasni kolegi Aleksandru Šešelju kako je izraz „javna politika“ primeren u zakonu – a to je učinio u suprotnosti sa članom 107. jer to nikako nije dostojanstvo Skupštine Srbije – trebalo da objasni i odakle taj izraz.

Pošto ste vi, što bi naš narod rekao, učena žena i u politici toliko dugo, i sada ste rekli „pravci politike“, ispravno ste se izrazili za razliku od predlagачa, odnosno Vlade, onda je trebalo da gospodin Đorđević kaže da od izvesnog Harolda Lasvela, američkog politikologa koji je živeo u prvoj polovini prošlog veka, potiče taj izraz „javne politike“ i da nikakve veze nema sa zakonodavnim sistemom Republike Srbije od kada je sveta i veka i od kada je ova skupština na ovom mestu i od kada je srpski parlamentarizam uopšte.

Prema tome, ja molim da svako ko ubuduće bude predsedavao opomene i ministra Đorđevića, koji koristi te strane izraze i hvali se njima i izvesnim Amerikancem koga sam pomenula, a isto tako kroz prevođenje na pogrešan način engleskih reči, pa otuda i ova reč „realistično“ na šta je ispravno ukazao poslanik Šešelj, za razliku od svih ministara u Vladi... Verujem da ćete vi, gospođo Gojković, da se složite sa mnom...

PREDSEDNIK: Ovo zaista nije imalo dodirnih tačaka sa čl. 27.

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Molim vas, član 107, i to sam navela. Članovi 27. i 107, jer su svi učesnici na sednici dužni da poštuju dostojanstvo Narodne skupštine.

PREDSEDNIK: Svi su se trudili da poštuju dostojanstvo Parlamenta.

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Ovo nije Američki kongres, gospodine Đorđeviću, ovo je Narodna skupština Republike Srbije. Hvala.

PREDSEDNIK: Dobro. Ni čl. 27. i 107. nemaju nikakvih dodirnih tačaka. Ili ja vas nisam razumela, što takođe priznajem.

Ako mislite da sam ja povredila ili prethodni predsedavajući...

(Nataša Sp. Jovanović: Ma kako me niste, kao, razumeli?)

Nisam. Imam neki limit, nešto razumem, nešto ne razumem.

Samo mi recite hoćete li čl. 27. i 107, povreda?

Hvala lepo. Idemo dalje. Mislim da je replika bilo dosta.

Reč ima narodni poslanik Sonja Pavlović.

SONJA PAVLOVIĆ: Poštovani građani Srbije, prisutni gosti, kolege poslanici, danas na dnevnom redu imamo dvadeset tačaka dnevnog reda kojima ne možemo da nađemo zajednički imenitelj i tako ne možemo da opravdamo razlog njihovog spajanja u jednu raspravu. Međutim, pošto je to već postao skupštinski kliše, ja ću u ime Kluba samostalnih poslanika da se potrudim da dam doprinos ovoj raspravi u načelu kao da je to jedna ozbiljna i odgovorna rasprava, mada ona to zapravo nije, a obrazložiću zašto smatram da nije.

Većina predloga ovih zakona probila je rok predviđen planom rada Vlade kako za 2018. godinu tako i za 2017. godinu. Odgovornost za probijanje rokova nismo dobili, mada pretpostavljam da je to zbog predsedničkih, pa sada beogradskih izbora i potpune blokade rada Vlade i Parlamenta.

Prvi zakon na ovoj sednici, prva tačka, poslanici SNS-a, mada imaju potpuno pravo na to, na prva četiri člana podneli su 240 amandmana. Smatram da je to krajnje nekolegijalno jer nas sprečava u našem radu. Mi ovo smatramo apsolutnim mobingom nad poslanicima opozicije jer zapravo ne možemo da obavljamo posao zbog kojeg sve nas ovde prisutne plaćaju građani Srbije. Ne smemo zaboraviti jednu stvar i smetnuti s uma činjenicu da su zakoni javna stvar i tiču se javnosti Srbije; zato bi oni trebalo da na ovim raspravama od svih nas poslanika budu blagovremeno obavješteni o tim zakonima.

Zatim, veoma je zabrinjavajuća činjenica da nijedan od 187 predloga zakona koje su podneli poslanici opozicije nije stavljen na dnevni red. Ako je neko čitao te zakone, videće da tu ima dosta dobrih predloga, koji nisu politički zakoni. Znači da je tendencija da se nijedan zakon opozicije ne stavi na dnevni red. Tu saradnje nema. Tražite saradnju od opozicije a saradnju ne dajete u nekim potpuno razumnim predlozima zakona.

Na kraju, zaista sam iznenađena što ovde nije gospodin ministar Vujović, jer on je zajmoprimac, kao potpisnik zajmoprimac na većini ovih zakona o kreditima; on je potpisnik na većini ovih zakona, to je projekat njegovog ministarstva i zaista ne mogu da razumem kako nije došao on ili neko iz tog ministarstva da nam detaljno objasni sve to.

Prvi zakon koji je na dnevnom redu je zakon o planskom sistemu Republike Srbije. To je odličan primer manevra predlagača zakona da se pravno zakonodavstvo, evropsko iskustvo delimično prihvati a delimično izbegne. To bi mogao da bude jedan zaista dobar zakon ako bi bio u potpunosti usaglašen sa nacionalnim planom za usvajanje pravnih tekovina EU.

Rasprava o tom zakonu završena je početkom 2017. godine i mi ga tek posle godinu dana imamo na dnevnom redu Skupštine. Trebalo bi da on obezbedi modernizaciju sistema planiranja i kreiranja javnih politika i trebalo je da ide u paketu zajedno sa Zakonom o državnoj upravi, da se izvrše promene u tom zakonu koje bi obezbedile uvođenje sistematičnih konsultacija s javnošću. Međutim, predlagačima i vlasti nije stalo da se konsultuju s javnošću i to je najveća manjkavost ovog zakona o planskom sistemu Republike Srbije.

Mi smatramo da je ovakav zakon potreban i da će ovakav zakon zaista biti (kao i neki drugi zakoni) trn u nozi predlagača, u ne tako zdravoj nozi vlasti, da će on na mala vrata uvesti red u kreiranje javnih politika. Neće tako lako moći da se eskivira javnost i neće tako lako moći da se eskiviraju lokalne zajednice, što je sada veoma često slučaj jer je centralizacija vlasti evidentna.

Šta je veoma bitno? Zašto je bitno učešće javnosti? Evo, to se upravo dešava u Srbiji. Ko dosad nije shvatio da je javnost zaista postala veoma zainteresovana za kreiranje javnih politika, za kreiranje svih strategija, on zaista nije shvatio momenat u društvu koji se sada dešava. Imamo primer građana Požege, imamo primer građana Niša, imamo primer stvaranja lokalnog fronta u Kraljevu i još mnogo drugih primera gde je zapravo zainteresovana javnost, a to je javnost koju interesuje određena problematika koja direktno nju pogađa.

Ovog puta to se dešava na lokalnu i meni je drago zbog toga što su građani shvatili da treba da uzmu aktivno učešće u kreiranju politika svojih lokalnih zajednica. Ukoliko smo mi dobro sproveli plansku aktivnost i dobro doveli do svih i dobro odradili sve strategije i akcione planove na koje poziva ovaj zakon, nama neće biti potreban leks specijalis za neki novi „Beograd na vodi“ i nama neće biti ... Jer javnost će učestvovati u tim odlukama.

Zato bismo mi mogli da podržimo ovaj zakon; on bi mogao, mislim da vlast nije svesna toga, da uvede red u zakonodavstvo, planiranje, akcione planove ukoliko bi se izmenili neki važni delovi tog zakona koji se odnose na učešće javnosti.

Ono što je veoma bitno za ostale zakone, to je ceo jedan paket zakonskih predloga koji se odnose na zajmove. Znači, bili smo uskraćeni za raspravu o budžetu, nismo mogli da učestvujemo iz istog razloga kao što ni danas nećemo moći da se pomerimo od prva dva člana prvog zakona, o planskom sistemu, jer tu ćemo imati ogroman broj amandmana. Isto tako, nismo uspeli da damo svoje komentare na budžet. Međutim, neka kosmička pravda ipak postoji, kosmička ili skupštinska – evo, došao nam je u ovom paketu od devetnaest zakona član 3. budžeta za 2018. godinu u kome stoji da će se u 2018. godini izdati garancije Republike Srbije do iznosa od 58.604.400.000 dinara, odnosno oko petsto miliona evra. Tu je vrlo jasno naznačeno za šta će se sve izdati garancije.

Mi u ovom paketu, da se ne bismo odvajali od dnevnog reda ali i ovo je dovoljno kao ogledni primer, imamo četiri zakona. Zakon o izmenama Zakona o davanju garancije Republike Srbije u korist OTP banke Srbija, a po zaduženju Javnog preduzeća „Srbijagas“ Novi Sad – to je iznos od 8.235.294 dolara. Stanje duga po budžetu je otprilike taj iznos. Potpuno je nedopustivo ono što je bilo u budžetu, da se dug „Srbijagasa“ pretvori u javni dug i da ga plaćaju građani Srbije. Mi ovde danas treba da usvojimo taj zakon da će građani Srbije plaćati dug Javnog preduzeća „Srbijagas“.

Verovatno će u nekom sledećem paketu zakona to isto biti za „Petrohemiju“ Pančevo, jer i to je u budžetu u članu 3. tačka a) obuhvaćeno, da

će građani Srbije plaćati javni dug, pretvoren je dug „Petrohemije“. Znači, mi smo nekog ko loše posluje nagradili.

Ja ću i dalje o ovim zakonima, o ovim kreditima jer mislim da su vrlo bitni, ali bih pre svega želela da poručim građanima Srbije jedno, ukoliko toga nisu svesni svi – ne postoji nikakav državni novac, ne postoji nikakva državna kasa iz koje se uzimaju sredstva. S tim u vezi, nije bio primeren ni komentar predsednika Srbije kada je u Nišu rekao – evo vam aerodroma, a kada mi budete tražili pare... Otprilike – nemojte da mi tražite pare za njega.

Znači, te državne pare, taj budžet, to su sredstva građana Srbije. Apelujem na građane Srbije da shvate i da se prisete, to teško ide u Srbiji, da su to njihove pare, da su to naše zajedničke pare koje mi plaćamo, da su to naši uplaćeni doprinosi za zdravstvo, za penziono osiguranje, osiguranje od nezaposlenosti, naši porezi, kompletan PDV. Znači, to su sredstva građana Srbije. Nije to nikakav ćup, nikakav bunar iz koga se vade pare državne, nego su to sredstva građana Srbije. Vrlo mi je važno da građani Srbije to shvate.

Svi ovi krediti, da li je u pitanju Razvojna banka Frankfurt na Majni, da li je u pitanju Evropska investiciona banka, da li je u pitanju opet Frankfurt na Majni, da li je u pitanju Evropska banka za obnovu i razvoj, svi ti krediti se obično uzimaju za velike infrastrukturne projekte, kapitalne investicije, koje mi ne želimo da kočimo. Nemam ništa protiv napretka, velikih infrastrukturnih projekata, samo smatram da treba pratiti utrošak tih sredstava, da ne bismo imali situacije kao kada smo produžavali Ugovor o zajmu sa Azerbejdžanom zbog deonice Ljig–Preljina. Produžavali smo ga a da pritom nismo znali zašto su kasnili radovi, ko je krivac za kašnjenje radova i koliko nam još sredstava treba da se ti radovi završe.

Objašnjenje tipa onog koje smo u medijima dobili od našeg kolege poslanika Miroslava Lazanskog – avioni lete, pa i padaju, objašnjenje tipa kao za Vladičin Han i onaj deo Grdeličke klisure – kiše padaju pa se potporni zidovi odronjavaju, to su apsolutno neprihvatljiva objašnjenja. Mi moramo znati zašto do sada Koridor 11 nije završen, ko je krivac za to, zašto je izabrano potpuno pogrešno tehničko rešenje i taj zid svaki put, koji zapravo i nije pravi potporni zid... I šta će biti u narednih pet, deset godina, da li će na svakih godinu dana zbog padanja kiše taj zid da pada i imaćemo odrone?

Znači, sredstva koja se uzimaju ovim zajmom, gde su države koje nam daju zajam, banke koje nam daju zajam veoma dobar poslovni potez napravile za svoje države... Oni daju te zajmove, uvode svoje firme, uvode svoje konsultante. A prave se tenderi gde domaći privrednici ne mogu da učestvuju. Prave se tenderi gde su garancije takve da to ne može nijedna domaća firma da ispoštuje, eventualno kao podizvođač. Znači, ciljano se ide na to da se određeni tenderi usmeravaju u pravcu određenih firmi. Pritom, mi uvozimo najčešće opremu i mehanizaciju iz tih zemalja od kojih smo uzeli kredit.

Zapravo, oni su lepo poslovali. Dali su nam kredit, mi smo zadužili generacije u našoj zemlji koje će da ga vraćaju; oni su uveli svoje firme, plasirali nam svoju robu. Oni su, ako to posmatramo kao poslovni ljudi, potpuno uspešno poslovali. A mi se zapravo vrtimo u jednom začaranom krugu gde se ta sredstva troše, zajmovi se produžavaju, infrastrukturni ili bilo koji drugi kapitalni projekti se ne završavaju, rokovi se probijaju. Probila ih je Vlada jer mi nemamo ni izveštaje o probijanju rokova vladinih; zašto bismo imali izveštaj o probijanju rokova nekih koridora ili nekih vetroparkova ili bilo čega? Znači, to zaista u jednom civilizovanom društvu ne bi smelo da se desi.

I da, činjenica jeste – osvrnuću se malo i na ovaj zakon o računovodstvu – da smo se mi našli na... U obrazloženju tog zakona stoji, znači, i predlagač je vrlo jasno prihvatio da nisu u potpunosti ispoštovane preporuke FATF-a (FATF je međunarodno telo za borbu protiv pranja novca), što je u suprotnosti sa izjavama premijerke koja je rekla da to zapravo nije tačno. U obrazloženju ovog zakona stoji da te preporuke nisu u potpunosti ispoštovane i da smo se mi zapravo našli na listi FATF-a kao zemlja preko koje se pere novac. Zato ove zakone, kao što su zakon o računovodstvu i zakon o reviziji, smatramo privremenim zakonima, oni su na brzinu doneti samo da se premosti ova problematika povodom izveštaja FATF-a. To je predlagač vrlo lepo predočio i ne vidim nijedan razlog zašto to prikrivate. To piše u obrazloženju zakona.

Želela bih da još jednom poručim građanima Srbije sledeće: po svim ovim kreditima (ja i dalje insistiram na kreditima) koji se dižu, garanti, žiranti, hipotekarni dužnici ste vi, vaša deca, vaši unuci, vaše penzije, vaši uplaćeni doprinosi za zdravstvo, penziono osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti, vaši porezi i kompletan PDV iskazan na vašim dnevnim računima koje sa mukom izmirujete.

I zato, da se ne bi desila sledeća situacija (ja ću prizvati svoje sećanje) kao s početka devedesetih kada je poslednji predsednik SFRJ gospodin Stipe Mesić izjavio „Moja misija je izvršena, Jugoslavija više ne postoji“, ne bih želela da, recimo, ova vlada ili ministar finansija ode sa rečima – moja misija je završena, Srbija je u dužničkom ropstvu i puno generacija neće uspeti da izađe iz tog dužničkog ropstva. Hvala vam najlepše.

PREDSEDNIK: Hvala.

Ministar Stefanović.

Izvolite.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Srećom, za razliku od onih koji su Srbiju vrlo efikasno uvodili u dužničko ropstvo uzimajući kredite od svetskih finansijskih institucija po kamatnim stopama od 8%, 9% namenjene za vraćanje dugova javnih preduzeća, za nenamensko trošenje, za potrošnju, za razbacivanje bukvalno i za sve ostale stvari – da se sad ne vraćam i pričam, mogli bismo da govorimo o korupciji svetskih razmera po kojoj je Srbija bila poznata i o kojoj je svet govorio vrlo aktivno, o narko-dilerima, o svemu onom što je u Srbiji bila

svakodnevnica – mi danas kredite uzimamo za razvoj. Mi danas kredite uzimamo na način da smanjujemo javni dug. Ja ću zbog građana Srbije još jednom da kažem, na današnji dan javni dug iznosi 59,3% BDP-a. Dakle, pokazujemo da se javni dug Srbije kontinuirano smanjuje već tri godine.

Naša misija će biti... Mi ćemo moći da kažemo da smo nešto našoj deci ostavili, da smo deo dugova nekih drugih ljudi vratili, da smo vratili ono što nas je neko zaduživao ne razmišljajući o tome da li će naša deca (kad kažem naša, mislim na svu decu naše zemlje) vraćati neke dugove ili neće. Mi danas razmišljamo o budućnosti.

Danas razmišljamo kako da radimo po svetskom standardu, evropskom standardu, oko pedeset kilometara auto-puta godišnje. Mi se danas trudimo da taj standard držimo, da ti putevi budu izgrađeni, da budu tako razvijeni da od toga ekonomija Srbije ima interes. Trudimo se da razvijamo našu namensku industriju. Trudimo se da zapošljavamo ljude. Sto trideset hiljada ljudi više ima zbog čega da se raduje, ima radno mesto. Kad se setimo „Svarovskog“, „Džonson elektrika“, „Kontinentala“, „Ikee“, „Džinsija“, „Jure“ i svih drugih kompanija koje sad ne bih mogao da pomenem i 130.000 porodica koje primaju neki novac zbog toga, imamo razloga da budemo zadovoljni.

Ne kažemo da je sve idealno i da je sve gotovo, imamo još mnogo toga da radimo, ali, za razliku od nekih ranijih koji su brojali na onom brojaču na sat koliko se radnih mesta gubilo, mi se trudimo da na sat merimo koliko smo ljudi zaposlili. To se postiže ozbiljnim radom. Postiže se tako što kredite uzimate za izgradnju, infrastrukturu.

Naravno da je sav novac kojim država raspolaže novac građana, ali je velika razlika ko i na koji način tim novcem upravlja. Aleksandar Vučić novcem upravlja odgovorno, pošteno, ozbiljno, tako da ništa nismo prodali. Mi ne prodajemo našu imovinu, mi ne prodajemo firme i preduzeća pa od toga ostvarujemo rast, mi ne ostvarujemo privatizacione prihode, ostvarujemo investicione prihode. Velika je razlika. Velika je razlika da li nešto prodate pa prikažete kao novac koji je budžet dobio i više to nikad nemate. Naše najveće kompanije... Nismo prodali nijednu. Ni jednu jedinu.

I kada ulazimo u ugovore, ulazimo u koncesione ugovore. Aerodrom – ogromna pobeda za Republiku Srbiju, na mnogo različitih načina, na mnogo različitih načina. Podizanjem avio-kompanije koja je bila... Vi se sećate „Jata“, „Jat“ je bio ozbiljan gubitaš, koji je vukao nazad. Da ne pričam o tome da je poslednji avion kupljen 1986. godine; poslednji „boing“ je kupljen 1986. godine. Neki od narodnih poslanika možda nisu ni bili rođeni tada kada je kupljen poslednji „boing“ u ovoj zemlji. Firma je bila na ivici propasti. Aerodrom je vredeo... Daj bože da bi vam neko dao desetinu one cifre koja je postignuta danas, ne za prodaju, za koncesiju. Taj aerodrom ostaje u rukama građana Srbije.

Tako se ozbiljno i odgovorno vodi politika u Republici Srbiji. To radi Aleksandar Vučić. Jeste to novac svih građana Srbije, ali je važno ko tim novcem

i na kakav način upravlja, da li na način da se taj novac troši, da se baca, da mnogi postaju milijarderi i milioneri, a da građani Srbije nemaju ništa od toga, ili na način da građani Srbije imaju više fabrika, više radnih mesta, više puteva, investicionih projekata.

Moramo svi da shvatimo da moramo da vodimo politiku tako da jačamo privatni sektor. Naš posao kao države jeste da jačamo infrastrukturu, da jačamo uslove, da jačamo načine da naša ekonomija može da bude kompatibilna i konkurentna i u regionu i u svetu, a da pomognemo da kompanije... Zašto „Ikea“ nije htela da dođe godinama, zašto je trebalo da dođe neki Aleksandar Vučić da sve to pokrene ako su ovi drugi bili isti ili jednako sposobni? Nisu. To je istina. Znam da se mnogima ta istina ne sviđa, ali je tako.

Kada pogledamo izgradnju puteva danas, koja zaista dobro napreduje, da li tu treba još da se radi? Treba da razgovaramo o svemu, nije sporno, ali je to dobar pokazatelj kako se uspešnije radi na nekim velikim projektima.

Kada pogledate sve ono što se radi u ovom gradu, sve ono što se radi u celoj Srbiji, imamo razloga da kažemo da smo na dobrom putu i građani Srbije imaju neku budućnost kojoj mogu da se raduju. Problem je bio kada su gubili radna mesta. Kada za nekoliko godina izgubite 400.000 radnih mesta, to je ozbiljan udarac na ekonomiju. Kakav novac onda? Pa onda nemate novca ni da izmirujete penzije i plate kako treba; onda imate samo muku i probleme. Takvu smo Vladu, kasu ili ćup, kako god želite, nasledili.

Danas je to mnogo bolje. Danas smanjujemo javni dug; imamo budžetski suficit; nemamo problema sa isplatom bilo koje prinadležnosti; prevremeno Vlada vraća dugove iz prethodnog perioda. Trudimo se da našoj deci ostavimo da manje vraćaju, a, nadam se, danas ispod nivoa Mاستrihta, ispod nivoa velikog broja država Evropske unije. Na ozbiljan način Vlada radi na tome.

Ako mi dozvolite par rečenica o FATF-u. Što se tiče toga, ponoviću koliko god puta treba, niko ovde nije pokušao da prikrije da Srbija nije tehnički ispunila sve standarde koje je FATF tražio od nje, ali to ne znači da Srbija na bilo koji način učestvuje u pranju novca ili finansiranju terorizma. Kao što sam rekao kroz jedan primer zakona o evidenciji stvarnog vlasništva, da li Srbija ima evidenciju stvarnog vlasništva? Da, ima je i danas, i kroz Poresku upravu i kroz APR. Da li je to standard kakav FATF propisuje? Nije. Ali razlika je u standardu i u Americi i u Nemačkoj; oni na različite načine smatraju šta je važno u popisu imovine, odnosno stvarne imovine, odnosno stvarnog vlasništva. I, da li će implementacioni softver biti implementiran na šest meseci ili za godinu dana, da li će na ovaj način biti prihvaćeno to.

Dakle, vrlo je važno da ljudi razumeju, nije Srbija na nekoj sivoj listi FATF-a zato što smo mi neki raj za pranje novca. Srbija se vrlo ozbiljno bori. Mi u ovoj godini i u prethodnoj imamo u regionu najviše konačnih presuda, pravosnažnih presuda za pranje novca i zaplenu te imovine, čak sa predikativnim krivičnim delima koja su počinjena u inostranstvu. U odnosu na sve zemlje u

regionu, najozbiljniji rezultat u konkretnim merama, i tu smo pohvaljeni. Dakle, podignute optužnice tužilaštva i konačne, odnosno pravosnažne presude sudova u materijama koje se tiču pranja novca. U borbi protiv terorizma smo svakako jedna od vodećih zemalja u regionu. Imamo partnerske države iz celog sveta koje hvale saradnju sa Srbijom i našim organima. Zar bi to radili da nije tako?

Da li su svi tehnički standardi ispunjeni? Nisu, to je istina. Ovde to niko ne krije, ali je vrlo ružno što vidim da neki ljudi kao da se raduju što neko stavlja Srbiju na neku negativnu listu. To je loše, valjda svi treba da se borimo da Srbija uvek ima nešto za stepenik bolje. Da li je to pohvalno? Nije pohvalno. Da li se borimo, da li činimo sve što možemo?

A da li ima politike u tome? Naravno da ima. Bio sam tamo, bio sam prisutan i na sednici *ICRG*-a, ministar Vujović je bio i ministarka Kuburović na sednici *FATF*-a. Evropska komisija je bila protiv toga da se Srbija stavi na listu *FATF*-a. Predstavnik Evropske komisije na *ICRG*-u je bio apsolutno protiv toga. Dakle, bio sam fizički u sali, bio sam prisutan kada se to dešavalo. Da li je to uvek pravedno? Nije. Da li Srbija može da uradi više? Može. Srbija to i čini. Na kraju krajeva, set zakona koji je pred nama jednim delom služi za to da budemo efikasniji na način kako to vidi *FATF*. Da li se Srbija inače bori protiv toga? Apsolutno. To pokazuju rezultati i bezbednosnih, odnosno pravosudnih institucija, to pokazuju rezultati u privredi, to pokazuju rezultati u svemu.

Ono što želim da kažem jeste da vidim da postoji i napor privatnog sektora, to se isto vidi, pošto ovde ima dosta nove materije, pogotovo u elektronskom poslovanju, pogotovo u novim načinima komunikacije. Kao što danas predviđamo kroz zakon o poreskom sistemu da imamo bolju i lakšu komunikaciju poreskih obveznika i Poreske uprave – imamo elektronske formulare, omogućili smo da kompanije s lakoćom posluju, omogućili smo običnim građanima koji su poreski obveznici da imaju i grejs-period ukoliko su njihove poreske obaveze nesrazmerne, što se dogovaraju sa Poreskom upravom.

Dakle, trudimo se da izađemo u susret građanima, da predviđamo ono što će biti faktički budućnost, da olakšamo svaku vrstu dobre administracije. Isto tako, trudimo se da ispunimo neke svetske standarde i norme, jer želimo da budemo lideri u tome što se ovde dešava i radi. To je zaista stvar koja stoji.

Žao mi je što neko ne želi da prihvati i uvek ljudi kažu listu... Dođe mi da pitam kojih je to deset kriterijuma za koje misle da su neispunjeni, da li znaju jedan od tih kriterijuma koje *FATF* traži od Srbije da ispuni, da li znaju da mi navedu tih deset kriterijuma i zbog čega i šta, a od kojih bar tri ili četiri nisu u domenu Vlade nego nezavisnih regulatornih tela, na koje vi nemate uticaj da li će oni to uraditi ili neće. Ja verujem da hoće. Hoću da vam kažem, prosto, nekako mi se čini da nema dovoljno poznavanja materije ili dovoljno razumevanja za ceo proces.

U svakom slučaju, uveren sam da će Srbija u ovoj godini biti vrlo efikasna u ispunjavanju svih tih uslova. Baš me interesuje, kada *FATF* bude

pohvalio Srbiju za napredak koji je postignut, da li će se pridružiti u tome da kažu – vidite kako je to sad sve super. Videćemo. Hvala lepo.

(Sonja Pavlović: Replika.)

PREDSIEDNIK: Daću vam reč, ali sam obećala kolegici Snežani Paunović da ću joj dati reč pre pauze jer posle mora da ide na odbor.

(Radoslav Milojević: Poslovanje ima prednost.)

Ima jedan član 27. koji vam kviri tu sreću, pa ga samo pročitajte.

SNEŽANA PAUNOVIĆ: Poštovane kolege poslanici, pre nego što se osvrnem na zakone o kojima danas razgovaramo, ja ću u ime poslanika Poslaničke grupe SPS izraziti najdublje saučešće porodici preminulog kolege Krasića. Kolega Krasić bio je čovek izuzetno posvećen ideji parlamentarizma i dao je veliki doprinos kvalitetu zakonodavnih procesa.

Večni pokoj, dragi kolega Zorane.

Danas je pred nama set poreskih i finansijskih propisa, kao i više međunarodnih ugovora o kojima Narodna skupština treba da se izjasni. Ja ću na početku govoriti o zakonu o planskom sistemu Republike Srbije. To je novi zakon u pravnom sistemu, kojim se pre svega uređuje sistem planiranja, sprovođenja, praćenja i evaluacije javnih politika u Republici Srbiji.

Osim zahteva koji su sadržani u pregovaračkim poglavljima 17 i 22 sa EU, koja se odnose na ekonomsku, monetarnu i regionalnu politiku, postoji i realna potreba da se uspostavi efikasan i transparentan sistem planiranja na svim nivoima kako bi svi aspekti razvojnih politika, i socijalni i ekonomski, kao i regionalni i prostorni, obezbedili održiv rast i razvoj Republike Srbije u celini.

Paket poreskih i finansijskih zakona koji se danas takođe nalazi na dnevnom redu treba da doprinese efikasnijem radu nadležnih organa u sektoru deviznog poslovanja, poreza i akciza.

Kada govorimo o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju, on donosi nekoliko značajnih novina. Osim usklađivanja s evropskim zakonodavstvom, predviđene su izmene koje su od izuzetnog značaja za IT industriju kao i za ulaganje građana Republike Srbije u strane kratkoročne hartije od vrednosti. Naime, IT kompanije će u narednom periodu moći da preko interneta kupuju i prodaju svoje softvere i druge digitalne proizvode u stranoj valuti, što će u velikoj meri olakšati njihovo poslovanje.

Kada pogledamo podatke koji se odnose na izvoz usluga informatičkog sektora, jasno je da je evidentan i neprekidan rast izvoza ovih usluga još od 2007. godine i stvorio potrebu da se IT sektoru pruži podrška države kroz jedan ovakav predlog i omogući da osim smanjenja troškova izvoza domaće IT kompanije postignu i veću konkurentnost na stranim tržištima.

Zvanični podaci govore o tome da srpska industrija softvera beleži konstantan rast izvoza. Dve godine zaredom IT sektor beleži rast od 21%. U 2017. godini izvoz softverskih usluga dostigao je devetsto miliona evra. Ovo

jasno ukazuje na činjenicu da je softverska industrija velika razvojna šansa naše zemlje i veliki potencijal i za nova radna mesta.

Izmenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju predviđa se i mogućnost da naši građani mogu da trguju hartijama od vrednosti čija je ročnost kraća od godinu dana, ako ih emituju države članice EU. S druge strane, omogućava se, što je za našu državu možda i značajnije, da stranci kupuju naše hartije od vrednosti, takođe sa rokom kraćim od godinu dana.

Obezbeđivanje slobodnog kretanja kapitala koje se odnosi na portfolio investicije i finansijske zajmove i kredite s rokom dospeća kraćim od godinu dana predstavlja obavezu Republike Srbije po SSP-u, a usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa međunarodnim standardima u oblasti pranja novca i finansiranja terorizma preporuka je Organizacije za kontrolu i sprečavanje pranja novca.

U ovom kontekstu mogu se posmatrati i predlozi izmena i dopuna zakona o računovodstvu, reviziji, faktoringu i igrama na sreću. Kod ovih predloga zakona izmene koje su predviđene tiču se preporuke Saveta Evrope, odnosno Komiteta MANIVAL u pogledu radnji i mera koje država treba da preduzme u cilju borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma. Konkretno, izmene se odnose na poslovanje subjekata u nefinansijskom sektoru u smislu zabrane krivično osuđivanim, kako pravnim tako i fizičkim licima, da budu osnivači i vlasnici privrednih društava koja su registrovana za pružanje usluga u ovim oblastima.

Kada govorimo o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o akcizama, osnovni cilj izmena je da se industriji koja u svom procesu proizvodnje koristi naftne derivate omogući oslobođenje od plaćanja akciza na pojedine naftne derivate. Ovo će obezbediti stabilniji i kontinuirani proces proizvodnje naše industrije, uz smanjenje troškova u sektoru prerađivačke industrije.

Kada govorimo o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji, jasan i prioritetni cilj je stvaranje još efikasnije, transparentnije i ekonomičnije poreske administracije, odnosno Poreske uprave, ne samo u smislu naplate poreza već i u smislu kvalitetnijeg pružanja usluga građanima na svim nivoima organizovanja. Zakonom se predlaže modernije i ekonomičnije uređenje poslovnih funkcija Poreske uprave oslonjene na elektronsko poslovanje, koje će obezbediti umrežavanje svih organizacionih delova Poreske uprave i brži pristup poreskim poslovima i za upravu i za građane ali i za pravna lica. Njime se mora obezbediti veća pravna sigurnost i vraćanje poverenja u poresku administraciju. Zato je transparentan i stručan rad poreskih uprava neophodan uslov za jačanje poverenja građana u ceo sistem državne administracije.

Da podsetim da smo na jednoj od prethodnih sednica usvojili Zakon o elektronskoj upravi, koji je praktično obavezao sve delove državne uprave da

svoju efikasnost povećaju korišćenjem elektronskog poslovanja, koje će sigurno doprineti većoj uštedi troškova poslovanja.

Poreska uprava treba ovim zakonom da uspostavi jedinstveni informacioni sistem lokalnih poreskih administracija, i to od 1. januara 2019. godine, koji će na jedinstven način voditi evidencije o utvrđenim porezima na imovinu i drugim porezima, kao i o njihovoj naplati. Tako se obezbeđuje transparentnost i povećava odgovornost i poreske administracije ali i poreskih obveznika.

Zakonom se propisuje da će poslove Poreske uprave koji se odnose na poslove izdavanja i oduzimanja ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova i kontrole menjačkih poslova preuzeti NBS, što je predviđeno i izmenama Zakona o deviznom poslovanju o kome takođe danas govorimo.

Drugi propis na koji skrećem pažnju jeste zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost, i to odredba koja se odnosi na refundaciju PDV-a za hranu i opremu za bebe. Rok za korišćenje ovog prava produžava se do 30. juna ove godine, odnosno do početka primene novog zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom.

Imajući u vidu da je populaciona politika jedan od najvažnijih prioriteta naše vlade, želim da pomenem i, u ime Poslaničke grupe SPS, podržim nove mere koje će preduzimati Vlada i kabinet ministarke Slavice Đukić Dejanović, zadužene za populacionu politiku, a i da pohvalim aktivan rad oba saveta za demografiju. Opravdano, od ovako intenzivnih i ozbiljno projektovanih mera populacione politike možemo da očekujemo bolje efekte u borbi protiv bele kuge u Srbiji.

Na dnevnom redu danas imamo i sporazume. Smatram ih vrlo značajnim, tim pre što se radi o međunarodnim sporazumima. Naime, potvrđivanjem izmena i dopuna Konvencije o privremenom uvozu, ISO standard kao međunarodni standard dopunjen je uslovima obeležavanja teretnih kontejnera prilikom prevoza. Olakšano je korišćenje tovarnih listova i karneta upotrebom bilo kog zvaničnog jezika UN, uz engleski ili francuski jezik. Sve formalnosti vezane za odredbe ove konvencije mogu se obavljati elektronskim putem.

Istakla bih važnost Finansijskog ugovora za železničku prugu Niš–Dimitrovgrad između Evropske investicione banke i Republike Srbije, kojim se nastavlja sa modernizacijom železničkog saobraćaja. Ovaj deo pruge, pre svega kao deo Koridora 10, od izuzetne je važnosti, a njegovom rekonstrukcijom i modernizacijom otklanja se nekoliko problema u železničkom saobraćaju u ovom delu Srbije isključivanjem uskih grla, kao i problem niškog železničkog čvora izgradnjom obilaznice.

Ovaj pravac je deo evropskog koridora i veoma je značajan jer tranzit koji se ostvaruje ovom trasom povezuje, pre svega, Srbiju sa Bugarskom. Napominjem, međutim, da je trasa Niš–Dimitrovgrad–Sofija deo studije EU još

iz devedesetih godina i podrazumeva izgradnju pruge velike brzine. Čvrsto verujem da su s ovim projektom upoznati i predsednik Vučić ali i predsednica Vlade i svi ministri, koji će, sigurna sam, u cilju regionalnog povezivanja, uložiti napor da što pre dođe do njegove realizacije.

Kada je u pitanju Projekat tehničko-putničke stanice Zemun, ugovorom o garanciji i potvrđivanjem tog ugovora proširuje se kapacitet i unapređuje se kvalitet železničkog depoa u Zemunu. Povećanjem kapaciteta železničkog sistema u Srbiji omogućiće se pouzdanost voznog parka, kao i njegova dugotrajnost, što će uticati na kvalitet usluga a samim tim i na porast železničkog prevoza putnika.

Činjenica je da se Srbija strateški opredeljuje i oslanja sve više na obnovljive izvore energije i da u tom kontekstu ima više aktuelnih projekata. Jedan od njih je pokrenuo i EPS – to je projekat izgradnje vetroparka u Kostolcu, snage 66 megavata, koji će strujom moći da snabdeva 30.000 potrošača. Za investiciju vrednu devedeset sedam miliona evra osamdeset miliona biće obezbeđeno iz kredita Nemačke razvojne banke sa kojom je „Elektroprivreda Srbije“ potpisala ugovor.

Kao što je nedavno istakao ministar energetike gospodin Aleksandar Antić, obnovljivi izvori energije nemaju alternativu. To je nešto što nam donosi budućnost i svi ćemo se, ili se bar nadamo, jednog dana probuditi u Srbiji u kojoj će sva energija biti proizvedena upravo iz tih izvora.

U ovom trenutku u Srbiji se sprovode projekti u vrednosti od oko tri milijarde evra, EPS je lider i približava se iznosu od dve milijarde evra vrednosti projekata. Za realizaciju ovog projekta EPS će obezbediti oko petnaest miliona evra sopstvenih sredstava.

Drugi izuzetno važan „zeleni“ energetski projekat jeste program podsticanja obnovljive energije, odnosno razvoj tržišta biomase u Republici Srbiji, koji će se realizovati uz finansijsku podršku Nemačke razvojne banke i Vlade Švajcarske. Projekat će obezbediti da deset toplana u Srbiji sa fosilnih goriva pređe na korišćenje obnovljivih izvora energije, odnosno biomase. Ovi veoma povoljni krediti obezbeđuju da se Srbija u što kraćem roku okrene korišćenju svojih prirodnih resursa. S druge strane, ovo je važno i za same lokalne samouprave u kojima će biti izgrađene toplane ali i za sveukupno stanovništvo jer će pomoći da se razvije svest i pokrene što više sličnih projekata, koji će unaprediti naše tržište biomase i doprineti zaštiti životne sredine.

Kada se govori o zajmu koji se tiče „Srbijagasa“, u prethodnim diskusijama čule su se kritike koje, slobodno mogu da kažem, i nemaju baš osnova. Dakle, precizno se vidi da nije reč o novom zaduživanju, nego isključivo o promeni poverioca koja je posledica sporazuma o prodaji „Vojvođanske banke“ i „NBG lizinga“.

Iskoristiću priliku da istaknem da je „Srbijagas“ pozitivno poslovao i 2017. godinu završio sa dobiti od 16,7 milijardi dinara. Ovo omogućava, po

navodima direktora „Srbijagasa“ gospodina Bajatovića, da „Srbijagas“ ima sasvim dovoljno sredstava da realizuje najznačajnije projekte u vezi sa distributivnom gasnom mrežom.

Na kraju, o većini predloženih zakona već su govorile moje kolege iz Poslaničke grupe i želim da kao ovlašćeni predstavnik Poslaničke grupe SPS istaknem da će naša poslanička grupa sa zadovoljstvom podržati predloženi set zakona o kojem smo vodili raspravu na ovoj sednici. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala vama.

Poštovani poslanici, saglasno članu 27. i članu 87. st. 2. i 3. Poslovnika, obaveštavam vas da će Narodna skupština danas raditi i posle 18 časova.

Poštovani poslanici, u skladu sa članom 87. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine, određujem pauzu u trajanju od jednog časa. Sa radom nastavljamo u 15 časova i šest minuta. Hvala.

(Posle pauze – 15.05)

PREDSEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo sa radom.

Molim ovlašćene predstavnike i predsednike poslaničkih grupa da se jave za reč ukoliko to žele.

Reč ima narodni poslanik Goran Ćirić.

Izvolite, kolega Ćiriću.

GORAN ĆIRIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovane kolegice i kolege, danas smo imali raspravu o devetnaest predloženih zakona koji su pred nama. Mislim da smo svedoci da u ovom sazivu vrlo često donosimo stihijski zakone, bez prethodnog plana, a i često smo svedoci da se ti zakoni u praksi ne primenjuju onako kako bi trebalo.

Počecu od analize po meni najvažnijeg zakona, kroz koji se prelamaju i svi ostali predlozi i kroz koji možemo da analiziramo i sve ostale predloge zakona, a to je Predlog zakona o planskom sistemu Republike Srbije. Malo je mojih kolegica i kolega govorilo o Predlogu zakona, gospodin ministar je pomenuo i govorio je o tome. U načelu mogu da kažem da je to važan zakon, koji može da uredi odnose, posebno hijerarhijske odnose, između republičkih, pokrajinskih i vlasti lokalnih samouprava.

Na nekim primerima ću dati analizu ovog predloženog zakona i šta će se dešavati i kod aktuelnih, važnih tema u ovom periodu, ali i u budućnosti.

Važno je pročitati da se u članu 1. kaže: „Ovim zakonom se uređuje planski sistem Republike Srbije, odnosno upravljanje sistemom javnih politika i srednjoročno planiranje, vrste i sadržina planskih dokumenata koje u skladu sa svojim nadležnostima predlažu, usvajaju i sprovode učesnici u planskom sistemu, međusobna usklađenost planskih dokumenata, postupak utvrđivanja i sprovođenja javnih politika i obaveza izveštavanja o sprovođenju planskih

dokumenata...“. Dakle, ovde se radi o javnim politikama na nivou Republike, na nivou autonomnih pokrajina i na nivou lokalnih vlasti.

Kada se usvoji ovaj zakon, što će verovatno biti početkom naredne nedelje, to će svakako uticati na vrlo aktuelnu temu koja je sada prisutna u javnosti, a to je koncesija beogradskog aerodroma, to je dešavanje (dosta nejasno) oko Aerodroma „Konstantin Veliki“ u Nišu i mnoge druge stvari koje ću pokazati upravo na analizi pojedinih tačaka ovog zakona. Ovde se radi o usklađenosti planskih dokumenata lokalne vlasti, pokrajinskih vlasti i republičkih vlasti.

Šta se dešava u Nišu u vezi s projektom Aerodroma „Nikola Tesla“? Ilustrovaću vam kroz istoriju ulaganja u niški aerodrom šta se sve dešavalo u javnim politikama i na koji način će ovaj zakon uticati upravo na ono što bi trebalo da bude zrela odluka jedne države, odgovornih ljudi i u Republici i na lokalnom nivou. Godine 1986. Grad Niš je investirao u izgradnju aerodroma iz svojih lokalnih sredstava. Grad Niš i lokalne samouprave su tada imali svoju imovinu, i to je jedna od javnih politika o kojima treba da govorimo u ovoj skupštini. Dakle, lokalne samouprave su upravljale svojom imovinom i imale su svoju imovinu. Posle lokalnih izbora 1996. i 1997. godine, kada je tadašnja opozicija i koalicija „Zajedno“ pobedila u najvećem broju gradova i opština, 1997. godine donosi se Zakon o sredstvima u svojini Republike Srbije, kada se kompletna imovina lokalnih samouprava prebacuje na Republiku, vlasništvo Republike, a korisnici su gradovi, opštine i javna preduzeća.

Zbog čega je ovo važno? Evo, u članu 2. ovog predloženog zakona, za koji ćete vi glasati, u tački 5) kaže se: „Upravljanje sistemom javnih politika jeste proces planiranja javnih politika, analize efekata, pripreme i usvajanja planskih dokumenata, koordinacije, sprovođenja javnih politika, praćenja sprovođenja tih politika, vrednovanja učinaka javnih politika u cilju njihovog preispitivanja i unapređenja, njihovog unapređenja na osnovu nalaza vrednovanja učinaka, kao i izveštavanja o postignutim učincima javnih politika.“

Dakle, šta je to značilo za lokalne samouprave i učešće...

Mislim da je važno, gospodine ministre, očekujem vaš stav i vaše odgovore, kao predstavnika Vlade, na ovu temu.

Šta je to značilo za razvoj lokalnih zajednica? Osnovna vrednost ovog zakona, i vi ste govorili o tome, jeste učešće građana u donošenju odluka koje se tiču njihove budućnosti, odluka koje se tiču njihovih razvojnih projekata. Dakle, učešće građana koji se organizuju na nivou lokalnih samouprava.

Dakle, sa 1997. godinom, u prošlom veku, i oduzetom imovinom, krenulo se posle 2000. godine (o kojoj govorite sve najgore sa vaših pozicija) upravo u vraćanje mogućnosti učešća građana u donošenju odluka koje su bitne za njihove sredine. Nažalost, to nije išlo najefikasnije i tek je 2011. godine predložen Zakon o javnoj svojini koji je podrazumevao vraćanje imovine lokalnim samoupravama, gradovima, opštinama ali i javnim preduzećima.

Dakle, 2011. godine smo usvojili – ja nisam bio u tom sazivu, mnogi od vas su sedeli u ovim klupama – Zakon o javnoj svojini kojim se vraća imovina gradovima i opštinama. To je važna odluka i siguran sam da se oko toga slažemo. Kasnije smo, pošto je definisan rok primene, gospodine ministre, od 2011. godine za tri godine, upisa imovine gradova, opština i javnih preduzeća koja im je 1997. godine oduzeta... Nažalost, nije bilo dovoljno efikasnosti za taj upis imovine, pa smo ovde u ovom sazivu zajedno donosili izmenu samo jednog člana, a to je produžetak roka na sledeće tri godine. To smo radili dva puta. Dakle, mi dva puta produžavamo rok primene Zakona o javnoj svojini.

Zbog čega govorim o ovome? Mislim da je nama potreban odgovor kod ključnih pitanja, posebno kada govorimo o ovom zakonu, otvorenih pitanja, koja nisu dovoljno približena javnosti. Mislim da ovde treba da vodimo otvorenu debatu o činjenicama i istini.

Između ostalog, i iz tog razloga su građani Niša podigli svoj glas, štiteći imovinu Grada Niša, koji je, u skladu sa Zakonom o javnoj svojini, upisao svoje vlasništvo nad zemljištem i Aerodromom Niš. U ovom trenutku je, to je činjenica, Grad Niš vlasnik tog zemljišta. Dakle, treba početi od toga. Kada govorimo o planskim dokumentima, to je jedna činjenica.

Druga činjenica je da je Grad Niš i Skupština grada, legitimno izabраниh predstavnika grada Niša... Govorim – legitimno, i govorim o predstavnicima koji su iz vaše koalicione većine, dakle predstavnici Srpske napredne stranke su i gradonačelnik i direktor Aerodroma Niš. Dakle, ovde se ne zalažem za direktore iz Demokratske stranke, ili predsednike opština ili Skupštine grada, već za interese Grada Niša i poštovanje zakona koji smo usvojili u ovoj skupštini, a to je Zakon o javnoj svojini.

Zbog toga pozivam instituciju koja se pominje i u jednom od ovih predloga zakona, a to je Državna revizorska institucija, nezavisna institucija koju ćemo birati na ovoj sednici, da isprati proces zakonitosti prenošenja ukoliko Skupština grada Niša usvoji odluku o tome da prenese imovinu Aerodroma na Republiku Srbiju. Dakle, to treba svakako uraditi u skladu sa Zakonom o javnoj svojini i mislim da je potrebno da upravo o tome govorimo.

Mnogi od vas pominju i novac. Naravno, i o tome treba govoriti, a ovo je jedna od stvari i javnih politika o kojima treba razgovarati. Jedan od argumenata za prenos vlasništva Aerodroma Niš na Republiku je bio da Grad Niš nema dovoljno para, nema dovoljno sredstava, da je u finansijskoj krizi, da bi ispunio ugovorne obaveze prema Vojsci Srbije. I o tome treba razgovarati, postoje ugovori koji su potpisivani, a istorija tog odnosa je bogata.

Mislim da je važno ovde pomenuti pred svima, jer i to je deo definisanja javnih politika o kojima treba da govorimo, da je Aerodrom Niš 1999. godine u bombardovanju destruisan, da je ostalo dvadeset sedam neeksplozivnih bombi sa uranijumskim punjenjem, da je to bio ekološki ogroman problem za grad Niš, da je to bio bezbednosni problem, na samo kilometar ili dva od centra Niša i da je

to trebalo svakako rešavati. U tom trenutku imovinski status Aerodroma Niš bio je vojno-civilne namene.

Tada je norveška vlada bila spremna da podrži naš projekat rekonstrukcije Aerodroma, pre svega iz razloga bezbednosti, i ekološke i fizičke i svake druge, a i zbog budućeg razvoja grada i čitavog regiona jugoistočne Srbije, i finansirala je taj projekat. Uslov norveške vlade, uz pregovore sa Vojskom SR Jugoslavije, bio je da se status Aerodroma Niš prenese na civilno-vojni, da bismo mogli da prihvatimo tih šest miliona evra donacije norveške vlade i da bi Grad Niš učestvovao sa tri miliona evra u dinarskoj protivvrednosti, da bismo sanirali tu ranu Srbije i čitavog grada. Mislim da su to ljudi iz Vojske Srbije herojski uradili, uz građevinsku operativu koja je efikasno, za tih devet miliona evra, napravila veliki iskorak i mogućnost budućeg razvoja Aerodroma Niš.

Ovo govorim zbog toga što je potrebno utvrditi činjenice, jer smo govorili o razlogu zbog čega Grad Niš ne može dalje da investira u Aerodrom Niš. Potrebno je da se utvrdi odnos Grada Niša sa Vojskom Srbije. Pominjan je jedan ugovor sa Vojskom koji nije vezan za Aerodrom Niš, a to je Kasarna „Bubanjski heroji“ i naselje Novi Niš, potpisan 2011. godine (tačno, u vreme „žutih“, i o tome sam govorio), u vreme kada je gradonačelnik Niša bio gospodin Simonović iz Demokratske stranke. Ali tačno je i to da je taj ugovor aneksiran 2016. godine, uz prisustvo ministarke Mihajlović i tadašnjeg gradonačelnika Perišića – i to je odnos prema projektu i kontinuitetu jednog projekta koji je važan za grad – gde je Grad tada uzeo na sebe obavezu da isporuči 30.000 kvadrata i preda na korišćenje pripadnicima Vojske Srbije.

E sada, postavlja se pitanje upravo javnih politika Grada Niša, ali i Republike, u tom odnosu. A ja ponovo i na ovom planu pozivam Državnu revizorsku instituciju (mislim da oko toga možemo da se složimo, jer sam to uradio i na poslednjem Odboru za finansije) da utvrdi taj pravi finansijski odnos i međusobne obaveze Grada Niša i Vojske Srbije u ovom trenutku. Uz jedno pitanje: Grad Niš je tim aneksiranjem ugovora 2016. godine (dakle u vreme kada ste vi na vlasti) dobio bankarsku garanciju, prema mojim informacijama, ali to treba da podrži nezavisna institucija, na deset miliona evra, za dobro izvršenje poslova, što će biti dovoljno za ispunjenje ovih uslova. Sadašnji gradonačelnik je, bar u javnosti smo to mogli da vidimo, rekao da Grad Niš nije u mogućnosti, zbog nedostajućih milijardu dinara, da nastavi sa eksploatacijom niškog aerodroma i da ne može da upravlja njime zbog finansijskog stanja u lokalnoj samoupravi. A samo ovih deset miliona evra aktivirane garancije bilo bi dovoljno za ispunjenje tog uslova, jer je deset milijardi u protivvrednosti osam i po miliona evra.

Mislim da oko toga možemo da se složimo, da su nama za kreiranje lokalnih politika ali i pokrajinskih i republičke politike, javnih politika, potrebni samo objektivni podaci na osnovu kojih možemo da donosimo prave odluke. To je poenta ove moje analize i poziv nezavisnim institucijama, a to je pre svega

Državna revizorska institucija, da utvrdi potpunu istinu i oko zakonitosti budućeg mogućeg odlučivanja o prenosu vlasništva Aerodroma na Republiku, ali i o postojećim međusobnim finansijskim odnosima između Grada i Vojske. Dakle, to su dva važna aspekta.

Kada govorimo o planiranju i poštovanju predstavnika u Skupštini grada Niša, a opet su to predstavnici u većini iz adekvatne većine i u ovoj našoj skupštini, dakle vaše kolege i kolegice i moji sugrađani, u situaciji su da donoseći planska dokumenta o razvoju grada...

Ne znam da li ste, ministre, upoznati s tim, ali taj dokument o razvoju Aerodroma Niš na srednji rok, što se definiše ovim zakonom, donet je pre mesec i po dana u toj istoj skupštini grada, za razvoj Aerodroma od 2018. do 2028. godine. Dakle, predstavnici građana Niša, vaše partijske kolegice i kolege, ušli su u tu skupštinu i izglasali dokument o razvoju Aerodroma Niš od 2018. do 2028. godine, podigli ruku i rekli u tom planu da je niški aerodrom u ovom trenutku samoodrživ, da je moguće investirati iz sopstvenih prihoda, da će raditi sa profitom. Posle svega toga, dolaze u situaciju da dobiju zaključak Vlade.

E sad, gde je tu, gospodine ministre, koordinacija između Vlade i lokalne samouprave u donošenju planskih dokumenata? Da li ste vi uopšte znali da je lokalna samouprava donela ovakav planski dokument o razvoju sopstvenog grada i budućnosti svog grada, da oni posle samo mesec dana u toj istoj skupštini dobiju papir i predlog o odlučivanju o poklanjanju imovine Aerodroma Republici Srbiji? Šta je sa svim prethodnim dokumentima i prethodnim planovima? Šta će se desiti u skladu s ovim zakonom i da li će oni moći da donesu tu odluku ukoliko mi usvojimo ovaj zakon? Mislim da bi bilo dobro da nam to interpretirate i kažete kakva je odluka i na osnovu kojih zaključaka doneta na Vladi.

To su samo neka pitanja koja se otvaraju u ovom konkretnom slučaju.

Toliko o ovom zakonu. Mislim je dovoljno, pošto 16-17 minuta govorim o tome. Mislim da je potrebno govoriti i o nekim drugim zakonima, ali ovo je ilustrativno jer je potrebno videti i razmisliti o načinu na koji će se buduće odluke donositi u skladu s ovim zakonom.

Ovde imamo i set drugih zakona. Pomenuli smo i Državnu revizorsku instituciju, koju sam pozvao, i sada ponavljam taj poziv, da utvrdi i zakonitost prenošenja imovine, i finansijski odnos sa Vojskom Srbije i način na koji će se čitav proces uraditi. Ali videli smo i nešto što je važno za sve nas u Srbiji, a to je način na koji se troše budžetska sredstva u Republici Srbiji. U poslednjem izveštaju DRI na Odboru za finansije, to smo videli i u javnosti, neke od mojih kolega su govorile o tome, utvrđeno je da je potrošeno oko 720 milijardi dinara, sredstva koja nisu u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Očigledno je da je taj nivo sredstava od šest milijardi evra u 2017. godini nešto što treba da zabrine sve nas.

Ovde ne optužujem nikoga jer znam da će se skočiti i reći – pa da, bilo je to u različitim vremenima. Da, bilo je, ali je potrebno govoriti otvoreno o tome da je šest milijardi evra evidentno potrošeno mimo zakona, u skladu sa izveštajem nezavisne Državne revizorske institucije, i da o tome treba govoriti zaista ozbiljno.

Gospodin potpredsednik Vlade je ovde govorio i o zaduženjima, mislim da to svakako treba pomenuti, a to su garancije ili prenošenje garancija za „Srbijagas“ i EPS. Dakle, ovo nisu nova zaduženja, ali je isto važno, i u skladu sa ovim zakonom, reći – da smo primenjivali Zakon o javnoj svojini i prenosu i uknjižbi imovine i za „Srbijagas“, EPS i ostala javna preduzeća onako kao za gradove i lokalne samouprave, ne bi bilo potrebe za garancijom države u ovom smislu. Da su korporatizovana, da je upisana imovina i da su to postala društva, privredna društva koja mogu da se zadužuju samostalno i u skladu sa zakonom, mi sada ne bismo imali potrebu da donosimo garancije i time posredno zadužujemo sam budžet.

Činjenica je da od 2012. godine naovamo... Sredinom 2012. godine, kada je ova koalicija došla na vlast, javni dug Srbije iznosio je 15 milijardi; da je u ovom trenutku, kako smo čuli, 23,5 milijardi, da je to 8,5 milijardi, u jednom trenutku je bilo 25, dakle 10 milijardi više. Dobro je da se smanjuje taj dug, ali je nasleđen dug bio 15 milijardi i važno je reći i tu činjenicu. Dobro je da se smanjuje, govorimo o Mاستrihtu, govorimo o relativnom odnosu javnog duga sa bruto društvenim proizvodom ispod 60%, u ovom trenutku 59,5, ali je nasleđeni dug od 15 milijardi u tom trenutku iznosio oko 45-46%, u tom trenutku premašio tu granicu od 45% učešća javnog duga u bruto društvenom proizvodu 2012. godine. Mi moramo da se ponašamo, i Vlada Srbije, u skladu sa našim zakonom koji ograničava taj relativni odnos javnog duga i bruto društvenog proizvoda na 45%, a ne na 60% koliko propisuje Mاستriht.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Ćiriću.

Reč ima ministar Zoran Đorđević.

Izvolite, ministre.

ZORAN ĐORĐEVIĆ: Poštovani poslanice, imam obavezu da vama odgovorim na ovo pitanje s obzirom na to da pričate o periodu dok sam ja bio ministar odbrane, u Ministarstvu odbrane.

Prvo, građani Srbije moraju da znaju da je ugovor koji je potpisan 2011. godine za prodaju te kasarne obavezao Grad Niš da ima neku obavezu i prema Ministarstvu odbrane ali i prema izvođaču i investitoru. Investitor se već tog trenutka našao u problemu, od tog trenutka počeo je već sebi da pravi odlaganje svoje investicije, koje je, naravno, Gradu Nišu pravilo dodatni problem jer je iz te investicije trebalo upravo da pruži neke mogućnosti i Ministarstvu odbrane, odnosno Vojsci Srbije.

Kada govorimo o Aerodromu, koji je bio mešoviti aerodrom, vi i sami znate da je niški aerodrom u 2014. godini imao 1.335 putnika evidentiranih, da je

Vlada Republike Srbije prepoznala niški aerodrom kao sekundarni aerodrom, koji je potreban Srbiji u toj meri da ima dovoljno veliku razdaljinu da može da bude i bekap aerodrom Aerodromu Beograd u nekim slučajevima; da ulaganje u taj aerodrom ne samo da će da privlači investitore već će omogućiti i bolje funkcionisanje beogradskog aerodroma, da je bolje da beogradski aerodrom ima bekap aerodrom u Srbiji nego negde van naše zemlje. Vlada Republike Srbije je 2014. godine uložila tri i po miliona evra i podigla taj broj putnika na 331.000. Naravno, želja Vlade Republike Srbije jeste da i u narednom periodu uloži još novca kako bi povećala broj putnika tamo.

Ali imamo jednu zamenu teza i pogrešno navođenje onih građana koji, mislim, nemaju tu nameru. Mi ovde pričamo o državi Srbiji, ne pričamo o nekoj tuđoj državi. Pričamo o našoj zemlji, o našem ulaganju i mislim da sve što je država Srbija pripada svim građanima Srbije, pa i građanima Niša.

Grad Niš ima problema, kao što ste rekli. Možemo da pričamo i o genezi toga, kada su nastali i kako su nastali. Ali Grad Niš, da bi funkcionisao Aerodrom, od njega zahteva i samo servisiranje onoga što treba redovno, a to su, recimo, plate, održavanje i tako dalje. Ali nešto što se očekuje od njega, ako želimo da ima ovaj broj putnika ili da poveća broj putnika, odnosno kvalitet svoje usluge, to je, između ostalog, izgrađivanje tornja, novo osvetljenje, renoviranje piste, sistem za upravljanje u lošim vremenskim uslovima, uređenje poslovne zgrade koja, slažete se, već ima zahtev da bude renovirana.

Da li stvarno mislite da Grad Niš treba da se fokusira na neke druge stvari, da podignemo grad Niš, ili treba da se fokusira kao da je nešto primarno Aerodrom Niš koji, opet vam kažem, nigde neće da ode? To pripada državi Srbiji, pripada svim građanima Srbije. Država Srbija želi da ulaže u taj aerodrom jer time želi da privuče još investitora za grad Niš.

Niš je dobio u prethodnom periodu ono što dvadesetak godina nije bilo prisutno u gradu Nišu, a to su nove investicije, dolazak, zapošljavanje ljudi i tako dalje. Da bi Aerodrom funkcionisao, potrebno je da ima ljude koji putuju, potrebno je da ti ljudi imaju plate, potrebno je da ti ljudi žive, potrebno je da idu negde i potrebno je da taj grad funkcioniše, a ne samo primarno da ima aerodrom koji će da postoji da bi ga imali.

Mislim da ukoliko građani Niša.... Velika većina njih to razume, shvata da Vlada Republike Srbije ne želi da uruši, već, naprotiv, da unapredi rad Aerodroma Niš i, svakako, da poboljša kvalitet usluge, ali i činjenicu da Srbija može da se pohvali kao zemlja koja će imati dva aerodroma koja će biti visoke kategorije. Aerodrom Niš nikada neće biti Aerodrom Beograd, ali treba da bude dovoljno veliki da bude bekap i dovoljno veliki da država Srbija ima dva aerodroma. Malo zemalja u okolini ima dva aerodroma te veličine.

Mislim da ukoliko pažljivo i nas dvojica sada razmislimo, shvatićete da sam ja u pravu. Mislim da je ministarka Mihajlović, kada je bila dole, rekla njima upravo ovo što vi govorite, javne politike – da, mi treba zajednički da radimo na

tome, Grad Niš treba da radi sa resornim ministarstvom. Ona je rekla da ima plan izgradnje tog tornja, izgradnje i ulaganja u sam aerodrom koje je deset miliona evra. Deset miliona evra treba da uđe u Aerodrom, ali ne da bi postojao, ne da bi bio lep, nego da bi bio funkcionalan i da bismo mi mogli kao Vlada da to ponudimo u portfoliju kada dovodimo investitore, da im kažemo – imate aerodrom koji može da bude tranzitni, koji može da bude transportni, koji može da bude putnički, gde mogu da sleću i veliki avioni, i da neke stvari dobijemo možda na kvalitetu kada je u pitanju sam kvalitet investitora.

Mi moramo da idemo ukorak sa tim da Srbija svojim ulaganjem u privredu u jednom trenutku, naravno iz godine u godinu, teži ka tome da dovodi što kvalitetnije investitore. Ti kvalitetni investitori, između ostalog, traže više. Da bi platili naše ljude više, oni traže da neki uslovi budu bolji. Prošli smo, ja mislim, taj period, koji je negde iza nas, kad je dovoljno bilo da kažemo – evo vam zemljište i to je to. To nisu investitori koje Srbija danas hoće. Srbija danas hoće mnogo kvalitetnije investitore.

Mislim da grad Niš to zaslužuje. Posle Fabrike duvana, posle mase drugih investitora koji su došli, mislim da grad Niš zaslužuje, s obzirom na to da je imao jaku elektronsku industriju, i u oblasti informatike, možda i buduće elektronske industrije – svi oni će zahtevati neki savremeniji transport nego što je ovaj.

Tako da mislim da ne treba samo da okrećemo stvar na drugu stranu i da mislimo da mi ovde pričamo različitim jezikom i da je Vlada Srbije protiv grada Niša i protiv građana Niša. Naprotiv, Vlada Srbije radi podjednako i za grad Niš i za svaki drugi grad u Srbiji i tako ćemo da nastavimo da radimo.

Ove javne politike su upravo u tom pravcu. Kad smo pripremali, u samoj pripremi ima masa stvari gde smo mi već od 2014. godine na neki način počeli da uvodimo sistem planiranja, odnosno ovo što ovaj zakon predviđa. Znamo da će biti nekih problema, pogotovo u lokalnim samoupravama i u tome da njih prilagodimo nekom potpuno novom razmišljanju da stvari ne mogu da se donose ad hok, nego da moraju da se donose planski, da moramo svi zajedno da radimo ako hoćemo da imamo uspeha. Ne može neki lokal da radi drugačije u odnosu na Vladu, da nema sinhronizaciju sa Vladom, da očekuje od Vlade neku podršku i pritom da očekuje rezultat a da nema nikakvu odgovornost. S jedne strane, postoji odgovornost, ali s druge strane postoji obaveza Vlade da razgovara s njima i da pravimo zajedničke planove.

Ja uvek kažem, kada ovaj zakon bude počeo da se primenjuje, narodni poslanici će videti šta Vlada hoće, od Vlade do lokala, šta su planovi gde ćete vi moći da kritikujete kao narodni poslanici da li je nešto trebalo da uradimo ili nije trebalo, da li je trebalo više ili manje, i da kritikujete naše rokove. A onda je obaveza Vlade, kada vama to predstavi, da ispuni sve to prema građanima Srbije i da bude odgovorna prema tome. Ova vlada se toga ne boji. Da smo se bojali toga, ne bismo sada ovo predložili. Moglo je da prođe i bez ovoga, jer vi niste to

ni očekivali. Mi želimo da naš rad bude odgovorniji, mi želimo da bude kvalitetniji i mi želimo da budemo odgovorniji prema građanima, jer mislimo da je to sledeći korak koji treba Vlada da uspostavi u kontaktu sa građanima Srbije.

Kažem vam, mi smo imali ovde, vidim, kada su u pitanju problemi u implementaciji, masu problema za koje već sada pretpostavljamo da će se desiti, ali nismo ostavili to kao problem već smo stavili na desnoj strani kako ćemo to da rešimo.

Jedna od stvari je i ovo, ne možete vi da planirate u nekoj lokalnoj samoupravi ad hok, da nemate plan, analizu finansijskih efekata, o tome da vidite šta hoćete, da li je to u saglasnosti sa politikom Vlade i da li to možete da servisirate, odnosno finansirate. Ukoliko se tako nešto desi, desiće se naša ružna prošlost, a to je da takvi projekti propadnu, postanu rupa, postanu neki skelet koji će biti na nekoj poljani, čemu ćemo svi živi da se rugamo.

Bilo je takvih, vi klimate glavom, ja mogu da vam kažem, ali nećemo sada da otvaramo druge stvari koje su se dešavale kada su neke lokalne samouprave, neki gradovi otvarali nešto gde planski nisu pravili dogovor sa Vladom, da znaju kako i na koji način to može da se sprovede od početka pa do kraja. Da je bilo sreće, da je postojala komunikacija, da su realni planovi bili, da je postojala odgovornost, verovatno bi građani danas uživali u tome, neka deca se radovala, ali, nažalost, to sada ne postoji.

To je nešto što moramo da izbrišemo. Ovo je odgovornost Vlade prema građanima, odgovornost Vlade prema Narodnoj skupštini, ali ovo je i odgovornost lokalne samouprave i pokrajine prema Vladi.

Mi ćemo da istrajemo u tome da ovo zaživi i da se primenjuje. To će biti najbolji garant građanima, s druge strane, što i jeste ideja vodilja ove vlade, da se novac troši transparentno, da naši građani vide bukvalno svaki dinar koji se ubere od poreza i doprinosa na koju je stranu otišao. Kada je u pitanju Lutrija, da znamo gde je otišao taj novac. Ukoliko budemo tako radili, onda nećemo imati dilemu da li treba da imamo legalizovanu lutriju u Srbiji i kako ćemo dobit od svega toga da trošimo. Onda nam se neće desiti da dobit, prihod od svega toga ode negde, a da Lutrija posluje u minusu, što se dešavalo. Vi to znate. Prosto je nemoguće da imate lutriju koja ima dobit iks, gde dajete 50% državi a 50% u nagrade, i da prikazete na kraju godine da ste u gubitku, prosto je nemoguće. Osim ako nemate odgovornost, plan i ako ne radite sinhronizovano s onim ko je iznad vas po hijerarhiji, a to je Vlada Republike Srbije. Vlada treba da izađe pred vas i da vam kaže – to je to. Hvala.

(Aleksandar Martinović: Javio sam se kao ovlašćeni predstavnik, molim lepo.)

PRESEDAVAJUĆI: Prvo dr Aleksandar Martinović kao ovlašćeni predlagáč.

Naravno, dobićete pravo na repliku, jer je i on sačekao da dam reč ministru.

Izvolite, dr Martinoviću.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, gospodin Ćirić je u svojoj diskusiji apsolutno sve izmešao. Pre svega, 1986. godine, kada je osnovan Aerodrom Niš, nije postojala državna svojina, a pogotovo nije postojala svojina lokalnih samouprava. To je bila Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija. Po Ustavu i po zakonima SFRJ postojao je samo jedan oblik svojine, a to je društvena svojina. Aerodrom u Nišu formiran je 1986. godine kao društveno preduzeće, i to društveno preduzeće na republičkom nivou. Ne na nivou Grada Niša, nego na nivou tadašnje Socijalističke Republike Srbije. To je prva stvar koju ste pogrešili.

Druga stvar koju ste pogrešili, Zakon o sredstvima u svojini Republike Srbije nije donet 1997. nego 1995. godine. Dakle, to je bilo pre nego što je vaša tzv. koalicija „Zajedno“ osvojila, između ostalog, i vlast u Nišu i kada je gradonačelnik Niša postao legendarni Zoran Živković.

Ono što je mnogo važnije, to je da Demokratska stranka od pitanja Aerodroma Niš pokušava da napravi novu aferu Savamalu, odnosno da napravi problem tamo gde ga nema. Pošto oni nikakvu drugu politiku nemaju, pošto ne mogu ništa da predlože što se tiče ekonomskog razvoja Republike Srbije, pošto nemaju nijedan odgovor, ni politički ni ekonomski, na pitanja sa kojima se danas susreću građani Srbije, onda su se uhvatili Aerodroma Niš i sada su oni postali, navodno, branioci Aerodroma Niš od neke zle i pokvarene Vlade Republike Srbije koja hoće da oduzme građanima Niša taj aerodrom. To jednostavno nije tačno.

Ono što DS neće da kaže, a ja ću to sada da pročitam, to je da je problem nastao 2010. godine kada je potpisan taj famozni ugovor između Grada Niša, koji je predstavljao gospodin Simonović iz DS-a (ne znam gde ste vi tada bili, gospodine Ćiriću), i Vlade Republike Srbije.

U članu 4. tog ugovora stoji: „Ukoliko Grad Niš ne okonča postupak izgradnje stanova iz stava 1. člana 3. ovog ugovora u roku predviđenom stavovima 5. i 6. istog člana i do isteka tog roka ne preda Republici Srbiji, Ministarstvu odbrane, 21% bruto građevinske površine novoizgrađenog stambenog prostora, dužan je da Republici Srbiji, Ministarstvu odbrane, na ime naknade štete plati iznos koji predstavlja tržišnu vrednost vojnog kompleksa Kasarne 'Bubanjski heroji' u Nišu, utvrđenu aktom Ministarstva finansija, Poreske uprave na dan nastanka štete, a preračunato u evre prema zvaničnom srednjem kursu NBS na dan procene.“ Gospodine Ćiriću, na današnji dan to iznosi 64,2 miliona evra. Tolika je šteta koju je Demokratska stranka napravila Gradu Nišu.

Sada se postavlja sledeće pitanje – šta bi bilo da Vlada Srbije, poštujući odredbe ugovora koji ste vi potpisali 2010. godine, presavije tabak i tuži Grad Niš za 64,2 miliona evra? Grad Niš bi bio blokiran, Grad Niš bi bankrotirao. Kao

što bi i Srbija bankrotirala 2012, odnosno 2013. godine da ste vi nekim slučajem ostali na vlasti.

Prema tome, prestanite da obmanjujete građane Niša kako ste vi veliki branilac Aerodroma od Vlade Srbije. Ne, Vlada Srbije pomaže gradu Nišu tako što mu skida s leđa jedan veliki teret. Aerodrom „Konstantin Veliki“ ostaje i dalje u Nišu. I dalje će ga koristiti građani Niša i građani cele Srbije, samo više Grad Niš neće imati tu obavezu u iznosu od 64 miliona evra prema Vladi Srbije koju danas ima. To je ono što vi nećete da kažete građanima Niša.

Vi koristite svaku moguću priliku gde se građani okupe, njih sto-dvesta, da kažete – mi sada to podržavamo, mi smo predvodnici tih protesta zato što Aleksandar Vučić i Vlada Srbije hoće da nam otmu Grad Niš, odnosno Aerodrom „Konstantin Veliki“ u Nišu. Pa gde da ga odnesemo? U Bugarsku? U Mađarsku? U Hrvatsku? On će ostati u Nišu, samo što će biti mnogo razvijeniji aerodrom. Država će investirati u svoj aerodrom i nećemo više morati da plaćamo „Montenegro erlajnsu“, „Vind džetu“ i kome sve nismo plaćali da sleće na niški aerodrom.

U vaše vreme, vi ste morali iz budžeta Grada Niša i budžeta države Srbije da dajete subvencije stranim avio-kompanijama da bi uopšte sletale na aerodrom u Nišu. Nemojte da zaboravite da u blizini aerodroma u Nišu imate aerodrom u Prištini „Adem Jašari“, imate aerodrom u Skoplju i aerodrom u Sofiji. Da bismo privukli strane kompanije da sleću u Niš, mi smo morali da dajemo gotov novac. Mi smo morali da dajemo subvencije stranim kompanijama da ne bi sletale u Skoplje, Prištinu, Sofiju, nego u Niš. To je ta vaša uspešna ekonomska politika.

Vi ste upropastili Aerodrom „Konstantin Veliki“ u Nišu, odnosno on bi bio upropašćen da Vlada Srbije od 2014. godine nije dala ogromna sredstva da taj aerodrom opstane. To što je taj aerodrom trenutno u plusu, ako izuzmemo ovu obavezu od 64.000.000 evra, to nije zahvaljujući činjenici da Aerodrom „Konstantin Veliki“ sam po sebi dobro posluje, nego zahvaljujući činjenici da Vlada Srbije svake godine, već pune četiri godine, izdvaja značajna finansijska sredstva za taj aerodrom. Pošteno je, ako država finansira funkcionisanje tog aerodroma, da to pripadne državi Srbiji. A država Srbija je i država Nišlija, i država Beograđana, i država Subotičana, i Valjevaca, i Kragujevčana i svih ostalih građana koji u ovoj državi žive.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Martinoviću.

Pravo na repliku ima narodni poslanik Goran Ćirić.

GORAN ĆIRIĆ: Ponosan sam što sam kao gradonačelnik Niša učestvovao sa svim ljudima tada, i iz Vojske Srbije, SR Jugoslavije i iz Grada, u rekonstrukciji Aerodroma, u vađenju trideset zaostalih projektila od po hiljadu kilograma iz piste, neeksplozivnih, i saniranju tridesetak kratera. Dakle, to je herojski posao koji su ljudi odradili. Nismo mi uništili taj aerodrom, mi smo ga dizali iz pepela.

Važno je to što se desilo 2008. godine. To je deo politike koju smo od 1990. naovamo vodili kao Demokratska stranka, to je evropski put, i to jeste bio jedan od uslova za podizanje broja putnika, potpisivanje ugovora sa loukost kompanijama, potpisivanje sporazuma o slobodnom nebu na velikom projektu otvorenog evropskog neba. To je bio preduslov da raste broj putnika.

O investicijama, pošto govorimo i vi imate po desetak minuta a ja dva minuta, mogu da odgovorim na sve ovo što ste rekli. Dakle, znamo da je pre šest meseci usvojen plan investicija. Vlada pominje tri i po miliona evra svojih investicija. Neće ona ulagati u toranj niti u Nišu, niti u Beogradu. Agencija SMATSA je već usvojila plan i potpisan je ugovor o kreditiranju izgradnje ovih objekata, i tornja na niškom aerodromu i modernizacije svetla, sletanja u uslovima magle, po 13.000.000 evra. Nezavisno od toga, te investicije će se odvijati i mimo Vlade Srbije.

Ono što govorite o ugovoru i zaduženju od 60.000.000 evra, evo, zajedno možemo da pozovemo DRI i neka utvrdi obaveze Grada, međusobne obaveze Grada, Vojske Srbije od 2000. godine naovamo, neka prođe kroz sve ugovore koji su potpisani. Ali tvrdim da postoji bankarska garancija za dobro izvršenje posla na tom objektu i na tom planu Kasarne „Bubanjski heroji“. Aktivirajte tu garanciju. To nisu uradili ni prethodni ni sadašnji gradonačelnik, koji su iz vaše većine. Ja ih pozivam da to urade. Mislim da je važno da o tome razgovaramo i da govorimo o činjenicama, jedino o činjenicama i o investiranju Republike Srbije i Grada Niša, o strukturi i svemu onome što je uloženo u taj aerodrom.

Još jednom kažem, ponosan sam na ono što sam uradio za taj aerodrom kao gradonačelnik Niša, jer smo ga digli iz pepela zajedno sa svim onim ljudima, uz čestitke za to što je urađeno potpisivanjem sporazuma o slobodnom nebu, slobodnom letenju, jer je to način da se podigne broj putnika.

Još jednom, samo kratko, mislim da se ovde ne slažemo, i ne samo to nego i u mnogim drugim stvarima, a to je pitanje razvoja, da li se Srbija razvija odozdo ...

(Isključen mikrofoni.)

PRESEDAVAJUĆI: Hvala. Produžio sam vam vreme replike, videli ste i sami, da završite misao.

Reč ima ministar Zoran Đorđević.

Izvolite.

ZORAN ĐORĐEVIĆ: Prvo, radi tačne informacije koju građani treba da imaju, tačno je da je prodato. Vi stalno pričate o bankarskoj garanciji. Ova vlada ne radi tako kao što ste vi, da prevarimo nekoga, da aktiviramo bankarsku garanciju i onda da možemo da naplatimo, već moramo da vodimo računa i o dobrom izvršenju posla. Grad Niš očekuje veliku investiciju od tog investitora u smislu izgradnje stanova, univerziteta itd., sve što je on bio u obavezi da investira. Njemu je Vlada Republike Srbije 2016. godine produžila to i sklopila aneks ugovora baš iz razloga što čovek, kada je ušao u sve to, nije imao pravu

informaciju od tadašnjeg gradonačelnika u šta ulazi, koje su obligacije i šta će sve on morati da radi. To je prouzrokovalo kašnjenje. Koga je onda trebalo da kaznimo, tog gradonačelnika što ga je obmanuo, njega koji je kasnio i da najviše trpe građani Niša, da nemaju to što treba da bude investicija, nove stanove, nov dom zdravlja, bolnicu, univerzitet, šoping-mol i sve ostalo? Vlada je procenila da je bolje pružiti šansu njemu, pomoći njemu u toj investiciji, jer će dovesti nove ljude, nove investicije, nova zaposlenja i sve ostalo.

Kada je u pitanju Aerodrom, vi ste bili gradonačelnik, zašto vi niste investirali u taj aerodrom? Niste mogli zato što ste bili u minusu. Vlada Republike Srbije je tri godine u plusu.

(Goran Ćirić: Investirali smo.)

Vi ste investirali, Aerodrom je bio u minusu, Grad je bio u minusu.

(Predsedavajući: Kolega Ćiriću, dobićete reč, ne brinite. Dopustite samo ministru da završi.)

Koliki su bili dugovi kada ste ostavili Grad Niš, dobro znate. Vlada Republike Srbije je tri i po godine ulagala što u investicije što u subvencije. Kažem vam, tri i po miliona evra je uloženo da bi se ono čime ste se vi hvalili – 1.335 putnika, diglo na 331.000.

I, kao što kaže poslanik Martinović, neće to nigde da ode, to ostaje i taj će aerodrom i dalje da se zove niški aerodrom. Ali ima jedna druga stvar koju mi treba... Vi se verovatno ne sećate toga, prošle godine u ovo vreme dogovorili smo se da vidimo sa Gradom Nišom kako da Kasarnu „Filip Kljajić“, koju ima Ministarstvo odbrane, stavimo u funkciju da bude univerzitet. Tamo imamo mnogo lepe zgrade. Mislim da je to najbolja vest za građane Niša, da će imati modernu zgradu, moderan univerzitet, da će imati jedan deo grada koji će biti univerzitetski, gde će moći da se grade stanovi za studente, gde će moći da bude novi centar, možda nova elektroindustrija, da vidimo šta ćemo i kako ćemo. Znate i sami da grad Niš kuburi sa prostorom kada su u pitanju fakulteti i univerzitet.

Vojska Srbije smatra da je grad Niš Srbija i želi da pomogne gradu Nišu. Tada smo se dogovorili da upravo deo te kasarne damo Gradu Nišu. Šta je trebalo da kažemo – ne damo, to je tuđa zemlja? Da li je to lokalna samouprava, da li je to Srbija? U čemu je razlika? Nismo imali dileme. Ja sam bio ministar odbrane, dogovorili smo se, na jedan, ministarka pravde, ministar prosvete i ministar odbrane. Samo treba da se dogovorimo kako i na koji način Grad Niš, upravo sprovođenjem javnih politika... Ne može Grad Niš sam, ali izgradnja univerziteta dole znači Srbiji; ulažemo u svoje građane. Mi to želimo da radimo, mi ništa ne tražimo od Niša, samo bolji život građana Niša. A to je jedna od stvari koje će njima da poboljšaju život – to je univerzitet. I mislim da je bolje da pričamo o tome kako javnu politiku da stavimo u funkciju izgradnje univerzitetskog dela grada Niša. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, ministre Đorđeviću.

(Marijan Rističević: Povreda Poslovnika.)

Povreda Poslovnika, Marijan Rističević.

Izvolite, prijavite se.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, reklamiram član 104. i član 106. Odmah da vam kažem, tražiću da se o tome glasa. I svaku povredu koju učinite od sada pa ubuduće ću da reklamiram.

Kaže član 104. st. 1. i 2: „Ako se narodni poslanik u svom izlaganju na sednici Narodne skupštine uvredljivo izrazi o narodnom poslaniku koji nije član iste poslaničke grupe, navodeći njegovo ime i prezime ili funkciju, odnosno...“ itd. „Ako se uvredljivi izrazi odnose na poslaničku grupu, odnosno političku stranku...“. To su prva dva stava. „O korišćenju prava iz st. 1. i 2. ovog člana odlučuje predsednik Narodne skupštine.“ Prvo moraju da se ispune ova prva dva stava. Replika ne može da traje duže od dva minuta. Vi ste dopustili repliku tri minuta. Dali ste je neosnovano.

Sledeća stvar, u članu 106: „Za vreme govora narodnih poslanika ili drugih učesnika u pretresu nije dozvoljeno dobacivanje, odnosno ometanje govornika na drugi način, kao i svaki drugi postupak koji ugrožava slobodu govora.“ Vi ste dopustili da gospodin Ćirić dobacuje neprekidno ceo minut.

Dakle, gospodine predsedavajući, ja cenim to što ste popustljivi prema opoziciji, ali u toj popustljivosti nemojte preterivati. S tim u vezi, tražim da se Skupština u danu za glasanje o ovim povredama izjasni. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Rističeviću.

Smatram da nisam povredio Poslovnik. Vodim ovu sednicu u najboljem mogućem duhu parlamentarizma. Jesam produžio vreme kolegi Ćiriću, kao što sam i svima koji su se javljali po osnovu replika i povreda Poslovnika danas. To je moje pravo upravo zbog toga da bismo imali jednu korektnu raspravu danas.

Želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje?

(Marijan Rističević: Da.)

Želite. Hvala.

Pravo na repliku, dr Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, želim da se zahvalim gospodinu Ćiriću ako je zaista učestvovao u deminiranju Aerodroma Niš posle NATO bombardovanja 1999. godine. Neke njegove stranačke kolege su umesto toga postavljale lokatore. On, nadam se, u tome nije učestvovao i na tome mu čestitam.

Što se tiče sporazuma o slobodnom nebu, gospodine Ćiriću, u vaše vreme vi ste iz Niša nebo nad Kopnenom zonom bezbednosti mogli da gledate samo na televiziji, a Vlada Srbije koju je predvodio Aleksandar Vučić je povratila potpunu kontrolu nad vazдушnim prostorom iznad Kopnene zone bezbednosti.

Uopšte ne razumem to vaše hvaljenje sporazumom o slobodnom nebu. Nebo je postalo slobodno otkako je Srpska napredna stranka došla na vlast i

otkako je Aleksandar Vučić postao predsednik Vlade. Nebo je bilo zatvoreno kad ste vi bili na vlasti. Zato danas avioni Srbije, Vojske Srbije, a vidim da vam i to smeta, nekima od vas, mogu slobodno da lete iznad Preševa, Bujanovca, Medveđe i štite bezbednost građana koji žive na tom prostoru. U vaše vreme to nismo mogli da vidimo.

Niste uspeli da odgovorite, gospodine Ćiriću, šta bi bilo da Vlada Srbije tuži Grad Niš zbog neispunjenih obaveza po ugovoru koji je zaključen u vreme vaše vlasti 2010. godine. Ponavljam, dug uopšte nije mali, iznosi preko 64.000.000 evra.

Umesto da tužimo Grad Niš, mi u grad Niš ulažemo. Grad Niš, kao što je rekao i Aleksandar Vučić, postaće regionalni centar, ne na nivou Srbije, ne na nivou četiri južna okruga u Republici Srbiji, nego regionalni centar u smislu centra Srbije, Makedonije, Bugarske. To je politika Vlade Srbije.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Pravo na repliku Goran Ćirić.

GORAN ĆIRIĆ: Mislim da na ovakav način govoriti o ljudima iz Demokratske stranke i o onima koji su nosili uniformu te 1999. godine nije niti ljudski niti korektno, pogotovo ne ovde. A ja ću vas pozvati da se svako od nas ovde i lično izjasni i kaže na koji način je dao doprinos u odbrani zemlje 1999. godine.

Da vi mene optužujete za lokatore, to je u najmanju ruku neprimereno i zaista ne mogu da izaberem tu reč. Godinu 1999. sam, kao predsednik Gradskog odbora Demokratske stranke, proveo u raketnim jedinicama u okolini Podujeva. Inače sam rezervni kapetan. Mislim da je red da sada vi ustanete i kažete šta ste radili 1999. godine, kao i svako od nas ovde.

Neću dozvoliti da na takav način optužujete. Želim da pođem od samog sebe i svoje uloge i svog ličnog doprinosa i 1999. godine u odbrani zemlje, ali i 2001. godine u početku obnove od posledica bombardovanja 1999. godine. Da, bio sam gradonačelnik, učestvovao sam u obnovi Aerodroma Niš i ponosan sam na to. Ponosan sam pre svega na deminare iz Vojske SR Jugoslavije tada i sve ljude iz Grada Niša, iz Gradske uprave, koji su učestvovali u tome, i sve one ljude koji su deminirali prostor oko niškog aerodroma.

Mislim da dugujete izvinjenje. Pođite prvo od sebe, svog života, svog učešća. Mislim da bismo na takav način bili pošteni jedni prema drugima. I pođimo, govorimo o činjenicama i istini. A ovakav način i ovakve optužbe... Kada probamo da govorimo o argumentima i činjenicama, vi uđete u raspravu kojom probate da ljude na ličnom planu dezavuišete ulazeći u porodične i lične odnose.

Ovde ste potpuno promašili. Na 1999. godinu, svoje učešće u tom ratu, ja mogu samo da budem ponosan.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Pravo na repliku, Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Vi ste, gospodine Ćiriću, stariji od mene, imate viši čin. Vi ste rezervni kapetan, ja sam rezervni potporučnik.

Godine 1999. nisam, nažalost, mogao da sa puškom u ruci branim Srbiju, bio sam student, završavao sam Pravni fakultet. Ali ono što želim da kažem, to je da sam i te 1999. godine podržavao Vladu koja je branila Srbiju od NATO agresije, za razliku od mnogih od vas koji su pozivali da se NATO udari na Srbiju intenziviraju ne bi li se ta vlada što pre srušila; to je bila zvanična politika Demokratske stranke te 1999. godine.

Nisam rekao da ste vi lično postavljali lokatore, ali neki vaši članovi stranke jesu. Na kraju krajeva, to su u samoj Narodnoj skupštini i priznali, kažu – bila mi je čast da postavljam lokatore zato što sam znao da što NATO bude više udarao, pre će pasti režim Slobodana Miloševića, odnosno pre ćemo mi doći na vlast.

I došli ste na vlast. Kada ste došli na vlast, šta ste uradili za dvanaest godina vaše vladavine? Upropastili ste sve živo po Srbiji.

Između ostalog, zaključili ste i ovaj štetan ugovor.

Kažete, protesti u Nišu nemaju politički karakter. Pa čitava bulumenta ovih opozicionih lidera iz „kruga dvojke“ premestila se u Niš. Eno, svaki dan šetaju po Nišu. Svaki dan šetaju po Nišu i Saša Janković, i Borko Stefanović i ne znam više kako se sve ne zovu ovi vaši lideri. Čekamo sada da se vrati Vuk Jeremić iz Amerike. Eno, objavljuje na Tviteru kako je lep trešnjin cvet u Njujorku. Bio je neki dan u Arizoni, sada je malo u Njujorku, čekamo da se vrati u Srbiju; sad će i on u Niš da podrži građane Niša u borbi protiv zle i pokvarene Vlade Srbije, koja hoće da oduzme grad Niš i odnese ga u Arizonu.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Kolega Ćiriću, zamolio bih da zatvorimo krug replika.

(Goran Ćirić: Zašto?)

Imali ste četiri replike, dakle više od kolege Martinovića. Ako nastavimo ovim tempom i u ovom tonu, NATO bombardovanje, Miloševićeva vlada od pre dvadeset godina...

(Goran Ćirić: Pomenuo me je.)

Potpuno smo se udaljili od teme. Vi ste odgovorili, dr Martinović je izneo svoju argumentaciju kada je u pitanju uloga 1999. godine i posle. Ja sam razumeo da...

(Goran Ćirić: Na takav način optužiti nekoga da je postavljao lokatore...)

Nije vas.

Hvala na razumevanju.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Vukadinović.

(Đorđe Vukadinović: Neću sad.)

Ne želite? Dobro.

(Radoslav Milojević: Povreda Poslovnika.)

Reč ima narodni poslanik Marijan Ristićević.

(Radoslav Milojević: Povreda Poslovnika.)

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Nisam još počeo da govorim, a već povreda Poslovnika.

Dame i gospodo narodni poslanici, država je zajednica ljudi.

(Radoslav Milojević: Povreda Poslovnika.)

Mislim da prvo treba ja da završim.

PRESEDAVAJUĆI: Samo izvolite, nastavite.

Molim kolegu da ne dobacuje s mesta. Zna da je to ...

(Radoslav Milojević: Povreda Poslovnika.)

Molim vas, nemojte da dobacujete.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Država treba da štiti ljude, ali i ljudi treba da štite državu. Ta zaštita treba da bude uzajamna. Ukoliko toga nema, onda smo u riziku da nema ni države. Kada nema države, nema ni zajednice ljudi. Država je rov. Ono što je nekad bio zamak, šanac oko zamka, to je danas država – brani, ali i državu treba braniti.

Država smatra da je Niš njen deo, da je Niš njen grad. Deo Nišlija smatra da država nije njihova. Samo deo Nišlija. Onaj deo...

Iskoristiću priliku pošto je ministar policije prisutan, da mi odgovori, ako ne sada onda na nekoj od sledećih sednica, da li su ovi demonstranti, protestanti ili kako se već zovu prijavili te svoje javne skupove u skladu sa zakonom, na vreme, 72 časa pre tih skupova. Zakon je jednak za sve, zakon mora da se poštuje. „Zakon je zakon, ma koliko opor bio“, kaže Valtazar Bogišić. Zato insistiram da mi se odgovori da li se ovi javni skupovi u Nišu prijavljuju u skladu sa zakonom ili ne.

S obzirom na to da određeni državni funkcioneri i poslanici učestvuju u tim protestima... Opozicioni lideri, kojih ima više nego što imaju glasača, ne interesuju me, ali me interesuje da li je specijalni savetnik „Pošte Srbije“ bio na neprijavljenim i, samim tim, nezakonitim protestima.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Rističeviću, vratite se na temu, molim vas.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Ja sam i te kako u temi.

Propustili ste, gospodine predsedavajući, da o Aerodromu u Nišu pričaju svi. Onoliko sam u temi koliko su bili i svi drugi prethodnici.

PRESEDAVAJUĆI: Molim vas da poštuju Poslovnik, kao što ste i vi malopre sugerisali.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Mislim da ćete ga vi poštovati.

Insistiram na tome da mi se da pravo da govorim na isti način o Aerodromu Niš koliko je govorio i prethodni kolega, koji samo potiče iz Niša.

Govorili su oni koji su Niš pretvorili u „dolinu gladi“ i onda pobjegli iz Niša. Zato želim da znam ko su sugrađani kolege koji je ovde branio Niš, da li su to Nišlije ili Beograđani. Ako neko sa svojim sugrađanima brani Aerodrom Niš,

a pritom živi u Beogradu i za nekoliko meseci koliko je bio direktor „Pošte“ kupi stan od 111 kvadrata u Beogradu...

PRESEDAVAJUĆI: Molim vas, kolega Rističeviću, nema veze sa dnevnim redom, sa zakonima i porezom.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Ima veze s Aerodromom Niš.

PRESEDAVAJUĆI: Dobro, nastavite.

Možete o ekonomiji, o Aerodromu u Nišu, ali nemojte sada...

Moram da vas opomenem.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Nemojte biti nervozni.

Ako je neko govorio dvadeset minuta o Aerodromu Niš, a ja sam ćutao sve vreme, vi ga niste prekidali, pravili ste se mrtvi, dakle, nemojte ni mene da prekidate, inače ovu sednicu nećete završiti. To vam ja kažem.

(Radoslav Milojević: Opa!)

Sprečite dobacivanje.

PRESEDAVAJUĆI: Samo vi nastavite u skladu sa Poslovnikom i u skladu sa dnevnim redom.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Ja ću vam reklamirati povredu Poslovnika toliko puta da ćete teško završiti ovu sednicu. Molim vas da me ne prekidate.

Pitam vas, pitam sve ovde – da li je neko govorio o Aerodromu Niš na način da ga niko nije ometao dvadeset minuta?

Prema tome, u skladu sa svim ovim zakonima, o prikupljanju prihoda koji su potrošeni na Niš, prikupljanju prihoda od PDV-a, prihoda od akciza, pitam vas – da li je tačno da je država za Klinički centar Niš izdvojila od tih prihoda 50.000.000 evra? Znači, kada vam država pravi klinički centar, onda je to dobra država, to je vaša država.

Od prihoda koje je ta država prikupila, samo da vas podsetim, od tih istih akciza, PDV-a i ostalih javnih prihoda, bivša vlast je skupljala 824 milijarde 2012. godine. Ove godine – 1.180 milijardi. To je 356 milijardi više prikupljenih javnih prihoda, PDV-a, akciza itd. nego što je skupljala bivša vlast. Tako su nikli njihovi stanovi, tako su Živković i kolega koji je govorio postali Beograđani. Tih 356 milijardi manje prikupljenih, ili tri milijarde evra, neko je uzimao, neko je to delio. To se desilo pre promena.

Kolega Obradović je bio u pravu kada je govorio da je iz ove zemlje ispumpan novac, ali je pogrešio – ne iz budžeta. To se desilo do 2012. godine kada su vladali oni koji su njega gurnuli u cenzus. Bojan Pajtić, koliko se sećam, i ostali. Skota da ne pominjem. Znači, to je do 2012. godine, 51 milijarda dolara, ali izneto preko ofšor kompanija, od divljih, predatorskih privatizacija. To je zaboravio da kaže, naravno.

Kada smo već kod prikupljanja sredstava, prihoda, treba da nam odgovore i gde su oni trošili prihode od akciza, poreza itd.

(Radoslav Milojević: Jesu li ovo poslanička pitanja?)

Molim da ne dobacuju.

Ovde je Miroslav Aleksić govorio o nekim našim zloupotrebama. Kada smo već kod toga, da pitamo o Fondu za unapređenje resursa građana Trstenika. Oni su koristili sredstva od PDV-a, akciza itd. Da li je tačno da su on, supruga, tašta i tast dobili od javnih prihoda iz budžeta Republike Srbije... Gde je iscurilo 356 milijardi? Objasniću. Da li je tačno da su potrošili na Fond za unapređenje ljudskih resursa, za negovanje starih lica 54.726.976 dinara, zbog čega su usledile krivične prijave? Da li je zbog toga u budžetu bilo 356 milijardi manje, ili tri milijarde evra, prikupljenih prihoda?

On sada nije tu, verovatno je otišao da vidi trešnjin cvet u Vašingtonu. Lepe su trešnje i u Srbiji, i one cvetaju, ne morate ići u Vašington.

Tako su trošili pare od PDV-a i akciza, a to je na dnevnom redu. Mi pokušavamo da prikupimo što više para, a Vuk „Potomak“ je imao džeparac 25.000 evra mesečno. Imao je džeparac. Tako su oni trošili novac. Sledeće, tri i po miliona dolara je potrošio na putovanja za pet godina. Tako su oni trošili pare od PDV-a i akciza. To treba DRI da utvrdi, kad smo već kod nje. Kako to da je neko trošio 2.000 evra na putovanja dnevno? Kako je neko za jedan let potrošio 70.000 evra? Tu nam duguju odgovore.

Gospodin Boško Obradović je nadahnuto ovde govorio, niko ga nije prekidao, a gospodin Martinović je rekao da ću ja odgovoriti na sva njegova pitanja. Ja ću da pokušam da dokažem da je budžet Republike Srbije, odnosno prihodi od akciza, PDV-a itd., o čemu se radi u dnevnom redu, da je elektroradnja iz sredstava za kampanju... Vi svakako znate da se sredstva koja se ne utroše u kampanji vraćaju u budžet Republike Srbije. Da ih ne bi vratili, na preduzetničke radnje koje nisu u sistemu PDV-a – znači, reč je o PDV-u, čime se automatski stvara zloupotreba, pranje novca i utaja poreza – na elektroradove u preduzetničke radnje 5.665.000 dinara, popravka računara 9.698.000 dinara (bože moj, koliko je to brdo računara popravljeno, verovatno veće od Avale!); advokatske usluge 3.260.000 (bože moj, kao da su ga u Hagu branili, to gospodin Atlagić najbolje zna); razne firme: „Dizajn PR“, preduzetničke radnje, neke gospođe Tomić itd., 3.900.000, „Jefimija dizajn“ 3.400.000, Jelena Manić 2.790.000, Branislav Simidžija, Ivan, Verica Cvijanović... To su preduzetničke radnje, da znate da nisu imena, tako se vode. Tako su ispumpani prihodi, odnosno rashodi, odnosno sredstva iz budžeta Republike Srbije koja je trebalo da budu vraćena.

Mislićete da to nema veze s njima. I te kako ima. Ovde je njihova izborna lista, sva pomenuta gospoda i preduzetničke radnje su sa izborne liste, pa recimo Katarina Mihajlović 161, Dragan Manić 91, Kostadin Mihajlović 139, Zvezdana Arsenijević 199, Nevenka Tomić 71, Jelena Lažetić 17. Dakle, radi se o preduzetničkim radnjama. Interesantno je da se to poklapa sa kandidatima sa izborne liste iz 2016. godine, a sredstva su ispumpavana 27. aprila, 24. maja, 27. marta 2017. godine, 23. marta ponovo, 24. maja, 9. juna, 12. juna, 11. jula, tek da

vam pokažem da se radi o sredstvima za izbornu kampanju koja je trebalo da budu vraćena u budžet Republike Srbije i da na takav način, kako neki kažu, deca mogu da imaju užinu, da imaju za hleb itd.

Dakle, ima i šema koja pokazuje kako je novac ispumpavan. Danas smo slušali celo predavanje od gospodina koji nas je optuživao da smo mi ispumpali 59 milijardi evra, međutim, ispostavilo se da je 51 milijardu dolara ispumpala stranka bivšeg režima kroz divlje predatorske privatizacije, u kojima su preko ofšor kompanija to prebacili napolje. Ovo nije naša tvrdnja, niti tvrdnja neke naše organizacije nevladine, nego je to tvrdnja međunarodne organizacije *Global Financial Integrity*, koja je utvrdila da je toliko novca otišlo.

Zato Aerodrom u Nišu nije završen, zato DRI ne može da utvrdi gde se dao novac, gde je pet i po milijardi koje su bile namenjene Vojsci.

Pomislio bih da oni možda žele da mi blokiramo Grad Niš i da na takav način povrate vlast u Nišu, kao – sada ćemo mi da nateramo republičku vlast da aktivira one garancije, nateraćemo ih da potraže svojih pet i po milijardi, koliko već novca je tamo Vojska potraživala, a onda, ako državna vlast blokira Grad Niš, onda ćemo reći da su oni neprijatelji, da oni još više ne vole Niš od njih samih.

A koliko su oni voleli Niš, pokazuje ona „dolina gladi“ i bekstvo u stan od sto jedanaest kvadrata. A gospodin Živković ima dvesta kvadrata na Vračaru, u centru Beograda. Toliko su oni Nišlije – Nišlije po potrebi. Vidim da će i onaj što je menjao već jednom, da bi bio odbornik u Gradu Beogradu, Borko Stefanović, koji je promenio i ime i prebivalište da bi bio odbornik u Gradu Beogradu, vidim da će uskoro i sam biti Nišlija i on će da brani Aerodrom u Nišu.

Kad smo već kod Aerodroma i javnih prihoda, moram da vam kažem i sledeće: da je Klinički centar koštao pedeset miliona evra i da su to građani Srbije platili sa zadovoljstvom jer smatraju grad Niš svojim gradom, bez obzira na to da li žive u Novim Karlovcima. A ja volim svoje Nove Karlovce i neću pobeći u Beograd, u centar grada. Niti ću, kao direktor „Pošte“, za nekoliko dana ili nekoliko meseci kupiti stan od sto jedanaest kvadrata. I neću kupiti stan, kao što je to uradio Živković, od 500.000 evra na Vračaru, od dvesta kvadrata. Dakle, kada neko voli svoju sredinu, onda iz nje ne beži.

Paralelno sa Kliničkim centrom, od javnih prihoda, PDV-a i akcize ova država je izmeštala tridesetak pružnih prelaza u Nišu, koliko se sećam. Ta investicija u obilaznice oko Niša košta otprilike sto miliona evra. To u Niš ugrađuju građani Subotice, građani Novog Sada, građani Valjeva itd., sa zadovoljstvom, jer svi vole Niš. A da li deo Niša mrzi Srbiju ili ne... Svi građani Republike Srbije i te kako vole grad Niš, odvajaju kroz PDV, kroz akcizu određeni deo novca da bi Niš imao ne samo aerodrom, da ne bi ginula dva-tri čoveka godišnje na onim pružnim prelazima.

Dakle, sa zadovoljstvom, nama je čast da potrošimo sto miliona evra na grad Niš, da on dobije obilaznicu, da ljudi više tamo ne ginu. Nama je čast što ste dobili KC Niš, da u njemu mogu svi da se leče, i iz Niša i iz okoline, pa ako treba i iz Bugarske koja je ovde pomenuta (nadam se da će to biti naplaćeno).

Na kraju, da zaključim, dame i gospodo narodni poslanici, ljubav države prema Nišu je svakako iskazana, ljubav države sa kojom sam počeo prema građanima Niša, svim građanima Niša, i te kako je iskazana. Vreme je da građani Niša – oni koji nisu ostavili Niš u „dolini gladi“ to znaju – da oni iskažu makar 10% ljubavi koju građani Srbije gaje prema Nišu, da oni ugrade toliko svoje ljubavi prema ostatku Srbije, van Niša. Ja smatram da je Niš naša teritorija i da u nju vredi ulagati.

Na kraju još da zaključim da je država, kao što sam rekao, zajednica ljudi, da svi treba da delimo hleb i sudbinu, da ne budemo sebični kao ovi koji su opljačkali ne samo Niš, koji su od svakog grada, od svakog mesta u Srbiji napravili potencijalnu „dolinu gladi“.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Dragan Vesović, pravo na repliku na pominjanje predsednika stranke.

Izvolite.

DRAGAN VESOVIĆ: Gospodine predsedavajući, vrlo je interesantno, umnogome se slažem sa svojim prethodnikom. Samo, uvek se okreću teze. Evo, na primer, ja sam preduzetnik, bio sam na listi, ali me nema na tom spisku.

(Marko Atlagić: Nije ni rekao.)

Nije ni rekao, tako je.

Ako već hoćemo da pričamo, mi se slažemo da treba sprovesti istragu, ali, vidite, mi nismo u mogućnosti, kolega, da sprovedemo istragu jer nismo u vlasti. Vi ste u vlasti, sve to što ste rekli sprovedite, da vidimo ko je to uzeo, kada je uzeo, kako je uzeo, i tih 59 miliona, i bivšu vlast. Mi upravo o tome pričamo, da se zalažemo da to procesuirate. Evo, mi stojimo na raspolaganju.

Ovako gađati kamenom ljude koji nisu tu, spominjati porodice, imena, to je protivno Poslovniku. Stvarno me čudi da neke stvari non-stop dozvoljavamo pojedincima, a neke stvari onima koji nisu u vlasti i nisu u mogućnosti to da provere ne dozvoljavamo. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Vesoviću.

Marijan Rističević, replika.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, vi ste mi svakako svedoci, gospodina nisam ni pomenuo, zato što nije ovde.

Ja nisam nabrajao imena, nego preduzetničke radnje. Nisam kriv što se preduzetničke radnje vode kao Preduzetnička radnja „Ivan Cvijanović“, tako se zove; Preduzetnička radnja „Ivan Cvijanović“, Borča, 4.200.000, 23. marta 2017. godine; „Verica Cvijanović PR“, preduzetnička radnja, 24. maja 2017. godine 3.800.000; još „Cvijanović Željko“, 19. maja, 849.000, pa 20. aprila, pardon, još 849.000. Ukupno 9.698.000 za popravku IT računara.

Da ne bude da sam ja ovo koristio samo u Skupštini – koliko ministar policije poznaje ovu problematiku, ne znam – ali sam ja u skladu sa svojom obavezom, ukoliko mislim da je bilo nekog krivičnog dela, u obavezi da o tome obavestim nadležne organe, što sam, naravno, i učinio.

Ali, recimo, evo: „Branislav Simidžija PR MK–TEL“, Borča, elektroradnja, „MK-TEL“, samostalna elektroradnja 5.665.000, 27. marta 2017. godine, 24. maja 2017. itd.

Nije mi želja da reklamiram ove pojedince, želja mi je samo da ukažem da oni koji govore da su najpošteniji, najbolji itd., da je njihova nevladina organizacija imala pravo da se finansira iz „Kolubare“... Želja mi je bila da pokažem da „Kolubara“ nije država koja finansira nevladine organizacije, niti ovakvu vrstu organizacije.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Da li neko želi reč od ovlašćenih predstavnika?

Reč ima narodni poslanik Dragan Vesović, povreda Poslovnika.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Član 109. nalaže da prethodniku izreknete opomenu jer kaže se u jednom od stavova – ako iznosi činjenice i ocene koje se odnose na privatni život drugih lica. Čuli smo čitav niz imena, čitav niz suma novca. Mislim da zaista nema smisla etiketirati neke ljude. Ponavljam, postoje nadležni organi. A posebno mi nije jasno po kom osnovu je prethodnik dobio repliku ako nije spomenut niti on niti odbornička grupa, ali u redu je. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Ja sam vama dao repliku upravo akonto njegovog govora.

Što se tiče pominjanja porodica narodnih poslanika, funkcionera i svih drugih, naravno, slažem se, i trudimo se da u Parlamentu toga ne bude, da to bude neka crvena linija kada je u pitanju debata u Parlamentu. Ali, jednostavno, ako nema nekog drastičnog vređanja i etiketiranja, naravno da je normalno da u parlamentarnoj debati bude i toga.

Mislim da nisam povredio Poslovnik.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o povredi Poslovnika? (Ne.)

Povreda Poslovnika, Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Članovi 103. i 107, dostojanstvo Narodne skupštine.

Gospodine predsedavajući, gospodo iz Vlade, više puta sam rekao, makar dva puta, da se ne radi o fizičkim licima kao fizičkim licima, već o preduzetničkim radnjama koje nažalost... Čitajući njihove nazive, ja moram da pročitam, recimo, „Ivan Cvijanović, preduzetnička radnja“, tako je registrovana, u Borči. Dakle, sve ovo što sam pročitao su preduzetničke radnje, koje su registrovane u APR-u, što se da proveriti.

Dakle, molim kolegu da uzme lepo snimak i proveriti sve što sam pročitao, kako se zovu preduzetničke radnje. Ukoliko nađe da neka nije registrovana u APR-u pod tim nazivom, evo, ja sam voljan da podnesem ostavku. Ali bih voleo da i kolega to isto učini ukoliko nađe da se pod ovim imenima vode preduzetničke radnje koje su dobile novac.

Kada je u pitanju suma novca koju je jedna preduzetnička radnja dobila, pod sumnjom da je to novac iz javnog budžeta, da je trebalo da bude vraćen u javne prihode, mislim da tu nema nikakve zloupotrebe ličnih podataka. Nisam još čuo da u lične podatke spada suma koju je preduzetnička radnja dobila na osnovu fiktivnog posla. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o povredi Poslovnika? (Ne.)

Reč ima kolegistica Ana Čarapić.

ANA ČARAPIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, građani Srbije, dame i gospodo narodni poslanici, Poslanička grupa SNS će podržati set zakona koji su danas pred nama. Ovo je odličan set zakona koji su u najboljem interesu za građane Srbije. Na setu zakona je radio ozbiljan tim stručnjaka i eksperata iz oblasti finansija. Takođe, radne grupe su razmotrile sve pristigle predloge, komentare i dobar deo predloga je postao sastavni deo zakona, čime su zakonska rešenja znatno unapređena.

Pre nego što se osvrnem na same zakone, moram da istaknem da sam pažljivo pratila tok sednice i tokom jučerašnjeg i tokom današnjeg dana i nisam uspela da primetim nijednu ozbiljnu kritiku zakona, što još jednom potvrđuje da su zakonska rešenja odlična.

Čula sam samo da nam je stopa doprinosa 65%. To nije tačno, doprinosi se obračunavaju na neto zarade, odnosno na bruto osnovicu i iznose 37,8%, a ne 65% kako sam čula tokom jučerašnje rasprave.

Takođe sam čula da su krediti koje uzimamo nepovoljni. Krediti su izuzetno povoljni. Kako su rekli ministri, kredite uzimamo u cilju razvojnih ciljeva Republike Srbije – da izgradimo infrastrukturu, da izgradimo puteve, da izgradimo stanove. Znači, kada koristimo te kredite sa ciljem da gradimo puteve, automatski smanjujemo i troškove proizvodnje privrednih proizvođača; samim tim, utičemo pozitivno na poboljšanje konkurentnosti naše privrede.

Takođe, neko od kolega je pomenuo da nismo imali dovoljno vremena da se pripremimo za sednicu. Imali smo dovoljno vremena. Rečeno je da je zakon o planskom sistemu završen krajem 2017. godine. Nije završen 2017. godine nego mnogo ranije; naime, zakon o planskom sistemu je u proceduri od septembra, tako da smo svi imali dovoljno vremena da se pripremimo za sednicu.

Pre nego što se osvrnem na zakone, moram da pohvalim rad naše vlade. Srbija i građani Srbije danas imaju Vladu koja odgovorno radi, Vladu koja radi u

najboljim interesima građana Srbije. Imamo Vladu koja podjednako prati rad i rezultate rada i u obrazovanju, i u zdravstvu, i u jedinicama lokalne samouprave, i u realizaciji infrastrukturnih projekata i u spoljnotrgovinskoj razmeni. Znači, imamo Vladu koja neće ostaviti generacijama koje dolaze nagomilane dugove, kao što je to bio slučaj, niti će generacijama koje dolaze ostaviti nizak životni standard. Naša vlada čini sve da građani Srbije žive bolje, i građani Srbije danas zaista žive bolje, hteli to neki da priznaju ili ne.

U prethodnom periodu ostvarili smo impozantne rezultate. U prvom kvartalu 2018. godine imamo suficit u budžetu od šest i po milijardi dinara. U prvom kvartalu 2018. godine imamo rast BDP-a od 3,9%. Uspeli smo da prepolovimo stopu nezaposlenosti. Setimo se samo da nam je stopa nezaposlenosti pre par godina bila oko 26%, sada je oko 13%. Cilj Vlade Republike Srbije je da do kraja 2018. godine spusti stopu nezaposlenosti ispod 10%. To ćemo postići tako što stalno uvodimo stimulatívne poreske olakšice za privredu i na taj način stimulišemo zapošljavanje.

Takođe, uspeli smo da otvorimo preko 170.000 radnih mesta, preko šezdeset fabrika. Dovedi smo „Ikea“ u Srbiju. Zašto ovo govorim? Zato što je „Ikea“ statusni simbol porasta životnog standarda. Srbija se nalazi na mapi među 49 zemalja gde „Ikea“ posluje.

Takođe, kada su u pitanju strane direktné investicije, uspeli smo da povećamo stopu stranih direktnih investicija u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu za 26,4%.

Još jedan dobar korak je naša vlada preduzela – kada su u pitanju zarade radnika, uspeli smo da povećamo minimalnu cenu rada za 130 na 143 dinara. Time smo izuzetno povoljno uticali na agregatnu tražnju. Kad imamo rast agregatne tražnje, onda utičemo na povećanje ponude, samim tim i na širenje proizvodnih kapaciteta, i stvaramo uslove za otvaranje novih radnih mesta. Samim tim, to pozitivno utiče i na zapošljavanje.

Takođe, izneću par dobrih rezultata rada Narodne banke Srbije. Narodna banka Srbije odgovorno vodi svoju politiku i odgovorno radi, u interesu svih građana Srbije. Podsetiću da je stopa inflacije tri godine zaredom ista i kreće se oko 3%, što je dobro. Takođe, imamo stabilnost domaće valute, dinar nominalno jača prema evru.

Izneću još jedan dobar rezultat Narodne banke Srbije, a to je da smo uspeli da povećamo devizne rezerve za 916,9 miliona dinara u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu. Zašto ovo govorim? Zato što smo se na taj način obezbedili od eksternih potresa. Naime, imamo pokriće za uvoz robe i usluga za šest meseci ukoliko dođe do bilo kakvih eksternih potresa, ali imamo i pokriće u iznosu od 248,3% za dug koji dospeva u tekućoj godini za naplatu.

Neki su nas kritikovali kako u strukturi izvoza dominiraju primarni proizvodi. Ja ću izneti jedan podatak koji to demantuje: u ukupnom izvozu ne dominiraju primarni proizvodi, već su to proizvodi srednje faze prerade i njihovo

učešće u ukupnom izvozu je 31,6%. Takođe, napomenuću da smo napravili pomak kada su u pitanju proizvodi visoke tehnologije, oni zauzimaju dobar deo udela u ukupnom izvozu.

Danas sprovodimo reforme. Brinemo podjednako i o stranim i o domaćim investitorima, o privlačenju i stranih i domaćih investitora. Kroz digitalizaciju i stvaranje stabilnog pravnog okvira privlačimo strane investitore. S druge strane, ne zapostavljamo ni domaće proizvođače, stimulišemo ih na ulaganja tako što Vlada Republike Srbije stalno usvaja programe subvencija i na taj način stimuliše ulaganja od strane domaćih proizvođača i domaćih ulagača.

Napomenuću da smo uspeli da smanjimo jaz u visini zarada između privatnog i javnog sektora, što je izuzetno povoljno. Znači, stimulišemo zapošljavanje u privatnom sektoru. Naša privreda hoće da se razvija na zdravim osnovama, a ne na nezdravim kakav je slučaj bio ranije.

Naša vlada podjednako vodi brigu i o starima i o mladima, i o deci i o odraslima; sve radi i čini sve napore da građani Srbije, ponoviću, žive bolje. Danas građani Srbije zaista žive bolje.

Iskoristiću priliku da čestitam svim građanima Srbije koji su izašli na izbore. Imali su dobru procenu jer su dali podršku našem predsedniku Aleksandru Vučiću i Srpskoj naprednoj stranci. Naši rezultati i rezultati naše vlade govore o tome da su građani znali da procene.

Kada je u pitanju Predlog zakona o planskom sistemu Republike Srbije, novo zakonsko rešenje rešava pitanje neefikasnog, netransparentnog i neefektivnog planskog sistema. Izneću još jedan podatak – sve što radimo, radimo transparentno, a to govori da smo januara 2015. godine prvi put na internet sajtu Generalnog sekretarijata Vlade objavili Izveštaj o radu Vlade. Znači, sve što radimo je transparentno i građani Srbije mogu da prate i ocenjuju rezultate rada naše vlade. A građani Srbije znaju dobro da procene, što su i učinili kada su izašli na izbore.

Kada je u pitanju zakon o planskom sistemu, on ima zadatak da reši nagomilane probleme što se tiče planiranja i upravljanja javnim politikama. Izneću jedan poražavajući podatak – planski dokumenti koje smo imali u prethodnom periodu nisu sadržali kvantitativne ciljeve, samo 40% je sadržalo kvantitativne ciljeve, i ti ciljevi su bili visokooptimistični, gotovo nerealni. Takođe, imali smo situaciju da su planske dokumente izrađivali službenici nižih izvršilačkih zvanja, koji nisu saradivali sa višim rukovodiocima, što je dovelo do situacije da imamo planske dokumente koji su kontradiktorni i dolazilo je do dupliranja planskih dokumenata.

Novo zakonsko rešenje treba da reši sve ove probleme tako što će omogućiti uključivanje svih zainteresovanih strana u kreiranje planskih dokumenata, počev od građana, privrede, naučnoistraživačkih institucija itd. Pre usvajanja bilo kog planskog dokumenta radiće se analiza efekata kako taj planski dokument utiče na građane i tek nakon toga će se planski dokument usvajati.

Novi zakon uvodi prvi put i pokazatelje preko kojih će da se mere ostvareni ciljevi u upravljanju javnim politikama. Uvodi i reviziju planskih dokumenata, znači, radiće se revizija ukoliko se za tim ukaže potreba. Napokon ćemo imati jedinstven informacijski sistem planiranja, praćenja, sprovođenja i koordinaciju u upravljanju javnim politikama.

Kada je u pitanju Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju, novim zakonskim rešenjem doći će do slobodnog kretanja kapitala putem portfolio investicija, gde će rezidenti imati izbora prilikom ulaganja, znači, doneće odluku da li ulagati kod rezidentnog ili kod nerezidentnog privrednog subjekta. Prihodi koji se budu ostvarili, ukoliko se ulaže kod nerezidenta u državama članicama EU, trošiće se i kod nas, što će se pozitivno odraziti na stabilnost domaće valute zato što ćemo imati povećanu ponudu deviza. S druge strane, nerezidenti će takođe moći da ulažu kod nas i imaćemo povećanu tražnju za domaćom valutom, a to se svakako pozitivno odražava na stabilnost domaće valute.

Ovim zakonskim rešenjem takođe se pozitivno utiče i na nastavak pozitivnog trenda rasta prometa na Beogradskoj berzi. Setimo se da smo u 2017. imali porast rasta prometa na Beogradskoj berzi za 52,71%. Reći ću i koliko to nominalno iznosi, to je 67 milijardi dinara, odnosno oko 553 miliona evra je ostvareni promet na Beogradskoj berzi u 2017. godini.

Kada je u pitanju Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o akcizama, ovo je, po meni, odličan zakon i odlično zakonsko rešenje jer će trajno osloboditi proizvođače iz oblasti prerađivačke industrije koji koriste derivate nafte u procesu proizvodnje, trajno će ih osloboditi obaveze plaćanja akciza. Ovo će svakako imati pozitivan uticaj na privredne subjekte jer kada imamo oslobađanje od akcize direktno imamo i smanjenje troškova proizvodnje, a kada smanjimo troškove proizvodnje smanjuje se i cena samih proizvoda, znači, povećava se konkurentnost na tržištu. Kada smo konkurentniji na tržištu, ostvaruju se mogućnosti i za otvaranje novih radnih mesta, to je širenje kapaciteta, što znači da su efekti ovog zakona izuzetno dobri za privredu.

Kada je u pitanju Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost, zakon predviđa poreske olakšice, što će se pozitivno odraziti i na privredne subjekte i na porodice s decom.

Na kraju, imamo Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji – izmene i dopune imaju za cilj suzbijanje sive ekonomije, pooštrene su kazne za poreske obveznike koji posluju u zoni sive ekonomije. Ovo zakonsko rešenje je odlično. S jedne strane, Poreska uprava će na neki način biti javni servis svojih poreskih obveznika tako što će im pružati pravnu podršku u pogledu prava i obaveza poreskih obveznika. Prvi put se uvodi mogućnost da manji poreski obveznici pre slanja opomena budu obavestavani putem SMS poruka o svojim poreskim obavezama, što će se svakako povoljno odraziti na naplatu poreza u privredi.

Takođe, poreskim obveznicima koji su preopterećeni, odnosno imaju visoke poreske obaveze, novo zakonsko rešenje nudi mogućnost otplate poreskih obaveza na šezdeset jednakih rata, uz mogućnost grejs-perioda od 12 i 24 meseca.

Započete mere na suzbijanju poslovanja u zoni sive ekonomije nastaviće se i ubuduće, a to svakako daje dobre rezultate u pogledu realne slike broja zaposlenih, što nam je bio najveći problem u prethodnom periodu. Povećava se naplata poreza i akciza na proizvode, znači, imamo prihod u budžet, i svakako se pozitivno odražava na investitore zato što se stvara povoljan pravni okvir za ulaganje.

Na kraju, usvajanje svih ovih zakonskih rešenja ne izaziva nikakve troškove ni u privredi ni kod građana Srbije, što je jako bitno, naprotiv, uticaće na jačanje pravne sigurnosti i nastavak pozitivnog trenda u privlačenju kako stranih tako i domaćih investitora.

Svi odlični rezultati koje sam iznela na početku svog izlaganja kao i set ovih zakonskih rešenja koja ćemo, gotovo sam sigurna, usvojiti u narednim danima, govore da je Srbija na pravom putu ka rastu i razvoju, da je Srbija stekla ugled i u regionu i u svetu i da je Srbija pouzdan i dobar partner za sve države koje imaju iskrene i dobre namere da ulažu u Republici Srbiji, bilo da se radi o Kini ili Rusiji, bilo da se radi o Ujedinjenim Arapskim Emiratima ili državama članicama Evropske unije.

Ministre sa saradnicima, zahvaljujem vam se na uloženom radu, na izradi i pripremi svih ovih zakona, zato što su ova zakonska rešenja u funkciji najboljih interesa građana Srbije ali i u funkciji nastavka pozitivnog trenda rasta i razvoja. Poslanička grupa SNS podržaće set ovih zakona u danu za glasanje. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Čarapić.

Za reč se prijavio Đorđe Vukadinović.

Izvolite, kolega.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Hvala.

Znam da je pri kraju i strpljenje i vreme i neću iskoristiti svih dvadeset minuta koliko imam na raspolaganju, ali rekao bih par stvari i osvrnuo se jednim delom na ovu debatu kao i na ono što se dogodilo juče.

Možemo se mi praviti da toga nije bilo, ali smo juče imali jednu neprijatnu situaciju u Skupštini, gde je opozicija bila prinuđena da napusti zasedanje. Mislim da bismo svi mogli da izvučemo neku pouku iz toga, i sa jedne i sa druge strane. Mislim da su čak i kolege iz vlasti mogle da vide i shvate da nije dobro kada u Skupštini nema opozicije, bez obzira na to što nas u ovom trenutku nema mnogo ni sa jedne ni sa druge strane.

Mislim da je, uz par žalosnih izuzetaka, najveći deo današnje rasprave zapravo protekao u jednom konstruktivnom ili relativno konstruktivnom tonu. Naravno, ne možete očekivati od opozicije (ili bar ne uvek) da hvali predloge, kao što je, naravno, jasno da će se vladajućoj većini uglavnom dopasti ono što

Vlada predlaže. Ali moramo i u tome imati meru. To moje insistiranje nije znak slabosti, niti preteranog mirotvorstva, mada jesam miroljubiv čovek, već prosto osećaja kako institucije funkcionišu. Prosto, to u šta mi ponekad pretvaramo Parlament – kažem u prvom licu množine „mi“ mada, naravno, mislim prevashodno na one koji su i brojniji i odgovorniji za stanje u Parlamentu, ali bogami i neke s ove strane, hajde i to da kažem – to definitivno nije dobro i urušava i uništava instituciju.

Neću više o tome. Prosto, skrećem vam pažnju, kolege. I naravno, rukovodstvu Skupštine, kojem nije lako ponekad. Smatram da je juče kolega Marko Đurišić sve one kazne dobio na pravdi boga, ali nisam čuo da li je bilo nekih dobacivanja druge vrste, onda to svakako ne mogu da pozdravim. Ali ono što se javno čulo u prenosu, to je bilo prosto da je on tražio da se utvrdi kvorum. Posle je i predsednica konstatovala da kvoruma nema i bila je opravdano ljuta, kao i predsedavajući vaše, odnosno šef vaše poslaničke grupe; bili su ljuti na svoje poslanike jer ne možemo očekivati od opozicije da vam puni salu i da daje kvorum.

Da se vratim na ove zakone. Pominjan je bio aerodrom. Nisam bio u toj grupi koja je išla i defilovala za Niš iako mislim da bi trebalo dati šansu Gradu Nišu da razvija aerodrom. Naravno, država bi trebalo da im pomogne u tome; nije nužno da uzima vlasništvo nad aerodromom. Mada ne mislim da je smak sveta, država ima vlasništvo i nad raznim drugim stvarima. Ja sam generalno „državista“ i podržavam to, i uvek sam se protivio problematičnim, pa čak i nekim sasvim problematičnim privatizacijama.

Mislim da je tu problem napravljen mnogo ranije, ne sa samim Aerodromom Niš nego sa koncesijom za beogradski aerodrom – tu je ključni problem i to će se pokazati pre ili posle – gde se jedna firma koja je dobro poslovala, koja je imala potencijal, koja je bila ponos i koju čak ni ovi zli prethodnici nisu hteli ili nisu stigli da prodaju, privatizuju sada daje u koncesiju francuskoj firmi koja, uzgred rečeno, ima posredno vlasništvo, koncesiju i interese i na prištinskom aerodromu. I onda pretpostavljam da im zbog toga Niš na neki način smeta. Mislim da državi Srbiji ne treba da smeta i verujem da će oni nastaviti da ulažu, bilo da preuzmu vlasništvo ili da se odreknu tog vlasništva nad Aerodromom „Konstantin Veliki“, da će nastaviti država da ulaže u taj aerodrom.

Što se tiče argumenta „neće nigde odneti“, „neće niko odneti aerodrom“, to se često navodilo i kada je bilo reči o zemlji koju su kupovali neki sumnjivi investitori, i posebno Arapi, isto, kaže – neće oni nigde odneti zemlju. Pa neće odneti ni vodu, neće odneti ni banje, ali generalno nije dobro da prodajemo i odričemo se vlasništva nad onim čega ne moramo da se odrekemo.

Da ne bude da samo kritikujem, evo, da se osvrnem na juče, danas potpisan ugovor o IMT-u, fabrici traktora. To je primer dobre mere, nadam se da će se dobro i završiti. Ne znamo, ali čini se da je to nešto što treba pohvaliti.

Bolje bi bilo da se razvijao taj brend kao naš domaći, ali ni u ovoj saradnji sa indijskom ili srpsko-indijskom firmom, ili vlasnikom, ne mora da bude loše. Isto tako, i ova investicija sa Kinezima u Smederevu, Železara, deluje perspektivno; nadam se da će se tako i završiti.

Dakle, nije reč o tome da ćemo mi, ja ili bilo ko kritikovati sve što vlast uradi. Meni je žao što nije bilo više prilike da pohvalimo neka dobra rešenja u ovim zakonskim predlozima. Naravno, niko nije lud da sad dolazi sa ... Da je i najgora vlast, ponekad mora da čini dobro, mora da radi dobro. Isto tako, ne znači da su predlozi opozicije automatski i apriori loši.

Meni je žao što zbog sumnjive i čudne politike podnošenja amandmana vladajuće koalicije, ja mislim problematične i neodržive, na prve članove prvih zakona ja, recimo, nisam stigao prošli put da pohvalim Zakon o saobraćaju, koji je ovde branio ili je trebalo da brani ministar Stefanović, koji je prepun dobrih rešenja i jednog koje mi se nije dopalo, to su one visoke kazne za pojas. On sad može ali i ne mora da se na to osvrne pošto nije sada taj zakon na dnevnom redu. Dakle, mislim da one drakonske kazne za nevezivanje pojasa prosto nisu dobre i da na neki način indirektno podstiču korupciju ili mogućnost manipulacije jer je previše visoko 10.000 za nevezivanje pojasa na zadnjem sedištu. Prosto, to znaju i policajci i oni koji se voze, da je to teško održiva i sprovodljiva mera. Svejedno, generalno je Zakon dobar.

Hoću da kažem da nam ne dopuštate ni da pozdravimo i pohvalimo nešto što jeste za pohvaliti.

Ili, sada ovaj tehnički ali bitan zakon, odnosno tačka osam, čini mi se, kojim se omogućava da i oni koji u ovih šest meseci, u ovom prelaznom periodu dobiju potomstvo koriste neku beneficiju. Dakle, ovaj Zakon o PDV-u koji to omogućuje, tj. izmene i dopune tog zakona, takođe je nešto što treba pozdraviti. Jeste to nešto rutinski, ali za one koji očekuju prinovu u tom periodu i te kako je važno.

Ono što ne mogu pozdraviti, makar ih i usvojili – kao što će se, naravno, usvojiti od strane vladajuće većine ovi zakoni i predlozi – treba da vam makar ostane u uhu i negde u malom mozgu, to je kada se više puta kaže, kao što smo čuli danas, odnosno maločas, da građani mnogo bolje žive. Znači, prepustimo građanima da procene kako bolje žive. Verujem da bolje živi nekoliko stotina hiljada građana koji su direktno ili indirektno vezani za vlast. Ali, svejedno, oni će o tome suditi na izborima, a sudili su sada kako su sudili, ja o tome imam svoje mišljenje ali kažem – njihova je poslednja.

Čule su se i pohvale na račun kredita, ovog kredita Nemačke razvojne banke. Ja sam tu sistematski protiv, i lepo sam nekoliko puta razgovarao sa ministrom Vujovićem, žao mi je što ovde sada nema ministra Vujovića, koji je takođe stručnjak i ne možete nikako poreći da je stručnjak, iako se ja ne slažem sa njegovom ideologijom koja je po meni suviše bliska ideologiji i filozofiji ekonomskoj MMF-a i Svetske banke, ali svakako je stručnjak u svojoj oblasti.

Činjenica je da se ovi krediti uzimaju pod nešto boljim uslovima nego ranije, to ste istakli i ja se tu slažem, ali budimo pošteni i kažimo da su se uslovi na tržištu kapitala promenili u međuvremenu. Prosto, sada su krediti jeftiniji generalno i kamate su generalno manje. Dakle, nije samo do mudre i dobre politike Vlade, nego i do toga što se prosto menjaju okolnosti na tržištu kapitala, pa su kamate generalno niže.

Posebno je zabrinjavajuće i posebno me brine to što se uzimaju sistematski (mada se uzimaju i od Kineza, moram priznati) pre svega od Nemačke razvojne banke krediti, ili garancije, koji su vezani za EPS, za Elektroprivredu. To meni liči ili miriše... Niko od naših ministara ovde nije, ali možda jeste gospodin Đorđević, stručnjak za tu oblast; više bih voleo da je tu i gospodin Antić. Meni se čini da se malo, korak po korak, uvlači nemački partner i Nemačka razvojna banka u to, u neku vrstu saučesništva, pa onda i suvlasništva u EPS-u, koji je poslednja i najveća „zlatna koka“ domaće privrede. Već sam dobio garancije ili barem uveravanja od strane ministara da se to nikada neće dogoditi i da niko ne računa na prodaju EPS-a. Ja i ne mislim da će ga neko u komadu prodavati, ali plašim se prodaje na parče, između ostalog, i preko nevraćenih kredita.

O „Srbijagasu“ je više govoreno. Ako je on sad prestao da bude gubitaš, meni je drago, ali on jeste bio neka vrsta „crne rupe“, iz različitih razloga. Između ostalog, i zbog toga što je socijalizovao, na neki način, gubitke, odnosno neplaćanja i građana i privrede. Tako da ne možemo uvek kriviti samo rukovodstvo firme, ali, prosto, trebalo bi ta najvažnija preduzeća, strateška preduzeća po svaku braniti i od njih činiti neku vrstu motora ekonomskog razvoja.

Da, FATF – to, naravno, ništa ne znači građanima – to je organizacija za kontrolu i sprečavanje pranja novca. Dakle, to je razlog zbog kojeg se donose barem ovi prvi zakoni ili izmene i dopune zakona. Ministar Stefanović je otprilike to predstavio kao neku rutinsku stvar, da mi moramo da prilagodimo svoje zakonodavstvo tim njihovim pravilima, da nije reč o tome da smo mi na nekoj crnoj listi, da nije reč o tome da se ovde pere novac i vrše zloupotrebe, nego, eto, iz administrativnih, tehničkih, gotovo birokratskih razloga sada treba da to prilagođavanje izvršimo. To je, nažalost, samo jednim delom tačno. Činjenica je da od 2012. naša vlast i naše vlade nisu izvršile to prilagođavanje i činjenica je da se Srbija našla u jednom trenutku u relativno lošem društvu. Ne bih rekao da je to samo zbog lošeg računovodstva ili načina registrovanja platnog prometa.

S tim u vezi, moje konkretno pitanje za gospodina Stefanovića (biće mi drago da on to potvrdi ili demantuje) jeste – da li možda on na osnovu svojih saznanja misli ili ima osećaj da su i neke arapske investicije i novac iz nekih arapskih zemalja, pre svega iz Emirata i okruženja, doprineli toj sumnji i povećanoj pažnji usmerenoj na Srbiju u vezi sa mogućim i hipotetičkim,

eventualnim pranjem novca, pa je zbog toga ova opservacija i ova kontrola povećana kada je reč o Srbiji?

Ima i političkih razloga, vrlo verovatno, i to je ovde pomenuto, možda su prisutni. Dakle, postoji sumnja da jedan deo arapskih investitora, iz arapskog sveta, dosta labavo i dosta elastično, tako da kažem, tumači te norme i pravila, borbu za sprečavanje korupcije i pranja novca. U tom svetlu se traga i ispituju se putevi nekih arapskih investicija u mnogim evropskim zemljama, pa i od strane SAD.

Za Aerodrom sam rekao.

Poslednja stvar, o igrama na sreću. To je neke ovde mnogo zabavljalo. Stvarno mislim, i to sam rekao ministru Đorđeviću u prolazu, da se to ne rešava ovim izmenama, ovo su tehničke izmene. Ali, evo, preporučujem svima koji su za to nadležni... Mislim da je u Srbiji suviše zavladao jedan kladioničarski lobi, da je veliki broj kladionica – na svakom ćošku, bukvalno pored škola, pored obdaništa, a i nezavisno od toga, prosto ih previše ima. Praktično, gde god se otvara neka firma ili se otvori neka nova tabla, novu reklamu vidimo, tu je uvek neka reklama za kladionicu. Sa tim se preteralo. Jeste da se na taj način ubiraju neka sredstva, ali mislim da to nije dobro. Ja sam skloniji tome da to bude pod strožom kontrolom. Daleko od toga da to sada treba ukinuti ili zabraniti, ali, iskreno rečeno, mislim da su tu potrebne mnogo strože mere. Nadam se da će se u budućim izmenama Zakona o igrama na sreću na to više obratiti pažnja. Em su ružne slike, ružne su scene, a mislim da je i šteta velika, mnogo veća od tog poreza i novca koji se sliva po tom osnovu u budžet.

Prosto, možda bi trebalo razmisliti o nekim zonama kao što su to uradile neke zemlje. Kažu, mala je Srbija. Pa nije toliko mala. Možda bi trebalo napraviti neke punktove gde bi bilo dozvoljeno klađenje na taj način, neka vrsta srpskog Las Vegasa ili nekih sličnih zona koje postoje u nekim drugim zemljama. Bar bi se te ružne slike sklonile sa ulica a mislim da bi bilo i mnogo manje upropaštenih porodica, brakova, karijera. Nažalost, to deluje zabavno, ali svi znamo ili znamo iz okruženja da se mnogi životi čak, kažem, i brakovi i porodice, lome i upropaštavaju po takvim mestima. Ne može to država da spreči, ali može bar da ne doprinosi takvom stanju. Dakle, razmislite o nekoj vrsti klasterizacije tih igraonica na sreću, s jedne strane. I budite oprezni s ovim novim kreditima čak i kada deluju privlačno, jer dug je uvek zao drug. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Vukadinoviću.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Đorđe Komlenski.

ĐORĐE KOMLENSKI: Zahvaljujem, predsedavajući. Povređen je član 107 – govornik na sednici Narodne skupštine dužan je da poštuje dostojanstvo Narodne skupštine.

Da ovde o ukidanju ili ograničavanju igara na sreću govori neko ko je sreću potražio tako što je neosnovano ogroman novac naplatio od Lutrije Srbije,

zaista je besmisleno. Ne bih se dalje upuštao u sve ovo. Vi ste bili dužni da primenite odredbe čl. 108, 109. i 110. nakon ovoga.

Iskreno rečeno, koga je ovaj poslanik predstavljao, ni pakao mu teško pasti neće. Meni je drago što nije član ove poslaničke grupacije, nego član protivničke.

Molim vas da ubuduće o ovome vodite računa.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje?

(Đorđe Komlenski: Ne.)

Hvala.

Reč ima dr Nebojša Stefanović, potpredsednik Vlade.

Izvolite.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Imali smo jedno zanimljivo izlaganje, rekao bih, na samom kraju rasprave u načelu (ako je to gotovo na kraju, da ja ne bih kvalifikovao to) i čuli smo sve, od Zakona o bezbednosti saobraćaja do kredita Nemačke razvojne banke, ali da krenemo redom.

Pre svega, što se tiče Zakona o bezbednosti saobraćaja i vezivanja pojasa, ne uvodi se to da bi se nekom naplatila kazna. Rekao sam, najjeftinije je da čovek veže pojas jer ne plaća nikakvu kaznu, ali ne vezuje se pojas zbog kazne, pojas se vezuje zbog života.

Mi pričamo o situaciji... Ja sam gledao tu statistiku dosta pažljivo i ljudi u saobraćajnoj policiji razmišljali su o tome i zaista dosta radili na tome. Kada pomislite da smo mi 1990. godine na putevima u Srbiji gubili nešto više od dve hiljade života godišnje... Pogledajte koliko je to ljudi – dve hiljade je bilo 1990. izgubljenih života, mladih, manje mladih, dece, ljudi u punom naponu, ljudi u koje je ova zemlja uložila novac, školovala ih itd. Danas je to, recimo, na 520-530 poginulih na godišnjem nivou. To je i dalje ogroman broj. Dakle, smanjili smo značajno, ali i dalje je ogroman broj.

Kada pogledate, ključni uzročnici manje ili više ostali su isti: brzina, neprilagođena brzina uslovima puta, prekoračenje brzine, vožnja u alkoholisanom stanju. Zato smo... Na kraju krajeva, zahvaljujem se i Narodnoj skupštini jer smo doneli novi Zakon o bezbednosti saobraćaja, koji je kao jednu od svojih prvih mera imao da već u prvom mesecu primene trideset ljudi služi zatvorske kazne zbog vožnje u stanju apsolutne alkoholisanosti, sa preko dva promila. To znači da ti ljudi apsolutno ne mogu fizički da funkcionišu.

Naravno, jedan od važnih elemenata za koji su stručnjaci utvrdili da je u tim situacijama bio uzrok gubljenja života bilo je i nevezivanje sigurnosnog pojasa. Često se čuje jedna lažna dilema, to sam slušao u mnogim raspravama – kada ne vežem pojas, ja utičem samo na svoju bezbednost. To nije tačno. Prvo, meni je u interesu da i taj čovek koji vozi ili je učesnik u saobraćaju kao suvozač ili kao putnik u vozilu ostane živ, da mu se ništa ne desi ili, ne daj bože, da bude što manje povređen u slučaju saobraćajne nezgode. Ali ako vi udarite glavom

tokom vožnje, čak i pri manjem udesu, jer niste vezali pojas, vaše vozilo može nekog drugog da udari i usmrti zato što vi niste vezali pojas. Dakle, vezivanje pojasa uopšte nije šala, vezivanje pojasa je jako važna stvar.

Smanjili smo gomilu administrativnih kazni zajedničkim radom ovde u Parlamentu, smanjili smo ono za šta smo smatrali da ne utiče bitno. Da li će neko izgubiti bodove... Ne treba da gubi bodove ako je zaboravio da produži dozvolu, ali ako ne veže pojas... Ako ga veže, hajde da tako krenemo, možda će tog dana sebi spasti život. Ne samo nekome drugome, nego i sebi, veoma je važno da ljudi počnu da razmišljaju o tome. Dakle, posledice saobraćajne nezgode će biti blaže, neće biti teško povređenih. To je nauka dokazala, tu nema govora.

Mi smo kao sledeću meru (to smo promenili kroz Zakon o policiji) uveli mogućnost da policija kao posebnu dokaznu radnju ima mogućnost snimanja kamerom. Dakle, ne samo kamere koje će beležiti srednju brzinu, pričam o kamerama koje će se nalaziti na vozilima saobraćajne policije; čak, kroz pilot-projekte, kamere koje će se nalaziti na uniformi policajaca i beležiti i postupanje policajaca i ispravnost svega onoga što se dešava u saobraćaju i inače. Mislim da je to važno, to su uradili u mnogim evropskim državama veoma uspešno, uradili su u mnogim državama sveta.

Primenom tih mera i dokaznih radnji, koje će faktički omogućiti kvalitetniji rad policije i da utvrdimo osnovanost primedaba na rad policije, ali i na ono što rade građani sa kojima policija postupa, mi ćemo imati mogućnost da kontrolišemo da li je on zaista vezao, nije vezao. Na kraju krajeva, nekada je ljudima u Srbiji strah od kazne veća motivacija nego da ostanu živi, što je meni neverovatno ali je tako.

Moramo da počnemo da vaspitavamo našu decu i zato smo to uveli u škole. Moramo da vaspitavamo našu decu da je vezivanje pojasa nešto što će povećati šanse da im se ništa loše ne dogodi, ili makar da posledice budu manje. Kada tako počnemo da razmišljamo, mislim da će ljudi to da rade.

Opet kažem, ne vezuju ljudi pojas da ne bi platili kaznu – ja ih pozivam, neka poštuju sve, neka voze u skladu s ograničenjem, vezuju pojas, nikada neće platiti ništa – to rade da bi sprečili teške posledice.

Dalje, bilo je diskusija kolega koje su iznosile da li građani žive bolje, da li je idealno. Niko od nas nije rekao da je stanje idealno, daleko od idealnog. Ne znam u kojoj zemlji sveta je idealno. Nismo rekli da je idealno. Da li je bolje nego kada 170.000 porodica nije radilo? Bolje je. Sto sedamdeset hiljada porodica nisu porodice bliske vladajućoj stranci, jer lako je paušalno reći – e sada žive bolje neki koji su bliski vlastima.

Kada odete u Krupanj, u fabriku koju su turski investitori na poziv predsednika Vučića otvorili da bi spasli Krupanj. Bili ste posle poplava, makar ste mogli da vidite kako su izgledale ulice Krupnja, zgrade, kuće, razvaljen grad, uništen, na pragu da ljudi spakuju kofere i odu. Onda je, na poziv predsednika, investitor otvorio četiristo radnih mesta tamo.

Da li je to idealno, da li je sve savršeno? Verovatno nije, ali je bolje nego kada je bilo nula. Sto sedamdeset hiljada ljudi više ima priliku da radi, zadovoljni su što imaju priliku da rade. U mnogim od tih fabrika... Kada se otvorila „Meita“ u Obrenovcu, to je bila kompanija, jedna od prvih koje su otvorene u Beogradu, posle desetak godina koliko nije bilo nijedne nove fabrike u Beogradu. U toj fabrici prosek plate je oko 55.000 dinara. U toj fabrici ljudi prave turbo punjače za *BMW* i „mercedes“, koji se voze svuda u svetu.

Dao sam kao primer jednu fabriku koja danas na parceli pored svoje parcele gde joj je glavni pogon pravi novi pogon. Zašto? Zato što ljudi vide, probali su. Siguran sam da su 2012, posle iskustava koja su imali u Srbiji s onim prethodnima, dolazili bojažljivo i rekli – znate, tražili su nam ovo, tražili su nam ono, nismo dobijali, čekali smo, mučili se, hajde da vidimo kako će da bude, i počinjali su prve pogone. Kada su videli kako ide, 2014, 2015. i 2016. otvarali su nove pogone, proširivali pogone, povećavali radnicima plate, činili da stvari budu bolje. Da li bismo svi voleli da sve to ide osamnaest puta brže? Da, ali to nije realno.

Dakle, ono što smo uspeali da postignemo jeste da za četrnaest meseci možemo da vratimo investiciju, da ono što država daje kao subvenciju može da vrati. I, da, siguran sam da većina ljudi može da oseti napredak. Da li su ljudi zadovoljni? Nisu, naravno da uvek može bolje, naravno da ljudi uvek traže više. Ali od koga tražite više? Pa od onoga za koga mislite da može da vam ispuni. Možete da tražite više od Vučića jer znate da Vučić može da vam poveća i plate i penzije, zato što Vučićeva vlada i država u kojoj je on predsednik ima budućnost. Zato verujete ljudima i zato tražite više. Kad ne verujete, kad mislite da ti ljudi ne mogu ništa da urade, što biste im tražili bilo šta? Samo čekate da to prođe, kažete – ne izlazi mi se iz kuće. Sada tražite bolju platu jer verujete da može da bude bolja plata. A to nije uvek bilo tako. Mislim da je to važna stvar.

Što se tiče kredita, tu se postavlja lažna dilema. „Elektroprivreda Srbije“ nije na prodaju, time smo završili priču, tačka. Samom pričom o tome vi podgrevate kod naroda i sada ljudi misle – ima tu nešto. Kredit se mora uzeti od nekoga. Ako ga uzmete od Arapa po najpovoljnijim uslovima, maltene kao poklon u odnosu na uslove u bankarskom sektoru, onda su to neki mutni poslovi, mutan novac. Ako ga uzmete od Kineza, e sada će i Kinezi. Ako ga uzmete od Nemačke državne razvojne banke, e sada će oni nešto da vam rasparčaju EPS. Ne valja ništa. Najbolje je da ne radimo ništa, da ostanemo u kancelariji, čekamo pola četiri, da ne ostanemo slučajno ni minut duže, da idemo kući i ne radimo ništa, onda ne možemo da pogrešimo. Kada nema greške, onda nas ne boli glava i onda ćemo reći – to je neko drugi kriv. Ali onda nema ni razvoja. Da je Vučić tako radio, da smo mi tako radili, ova zemlja ne bi imala nikakvu šansu, apsolutno nikakvu.

Dakle, EPS nije na prodaju, tu je tačka, nema zapeta, nema „ali“, nema ostalog. Uzeli smo kredit ne da bi EPS plaćao neke svoje dugove – EPS već dugo

godina, kao i ostala četiri elektroprivredna preduzeća, radi sa profitom – nego da bismo povećali kapacitete EPS-a, da bismo ispunili standarde da do 2020. godine imamo 27% proizvodnje iz obnovljivih izvora energije i da bismo investirali u one proizvodne cikluse EPS-a koji će donositi konkretne doprinose građanima Srbije. Tu je stvar potpuno čista, zaista potpuno čista.

Što se tiče FATF-a, naravno da nikada nije prijatno niti je bilo ko od nas srećan što se Srbija nalazi na sivoj listi FATF-a, ali nekako mi se čini da se ovde u jednom delu rasprave nameće da je Srbija zemlja u kojoj se pere novac pa postoji neka ogromna zabrinutost sveta zbog toga. Ne. Da li smo mi mogli da uradimo neke stvari brže? Svakako da smo mogli.

Učinili smo to i danas, na kraju krajeva, započeli smo donošenje seta zakona (i ne samo zakona) i seta kontrolnih aktivnosti, rad sa nezavisnim regulatornim organima, pojačavanje kapaciteta naših tržišnih inspekcija, poreske policije, rad ostalih državnih organa. Imamo dobar rad tužilaštva i policije u otkrivanju pranja novca, procesuiranju i dobre presude u sudovima u konačnim presudama, pravosnažnim presudama protiv tih lica. Pojačavamo taj rad, sa zaplenom imovine, naravno, kada se dokaže predikatno krivično delo pranja novca.

Hoću samo da vam kažem, ne kažem da je to laka stvar, nikome od nas nije bilo drago zbog toga, nikome u Srbiji valjda ne treba da bude drago da je ime Srbije bilo gde gde joj nije mesto, ali ogromne napore ulažu svi ljudi iz državnih organa, i ne samo državnih organa, i Advokatska komora Srbije, beležnička komora i svi ostali koji su u ovom procesu, da bismo ispunili norme i standarde kojima pokazujemo da nam je zaista mesto među ozbiljnim zemljama Evrope.

Što se tiče novca iz Emirata, ne da to niko nikad nije pomenuo, nego su Emiraćani veliki investitori širom Evrope i u SAD. Neću da budem advokat Emirata, niti mi je cilj da držim geopolitička predavanja, ali vidite sada da na Bliskom istoku u odnosima SAD, Saudijske Arabije i Emirata, koji imaju određenu politiku prema Kataru, postoji veoma čvrsto jedinstvo, političko jedinstvo. Dakle, mogu da kažem da su Emiraćani svakako jedan od najstabilnijih američkih saveznika. Ne samo da nisu gadljivi prema novcu iz Emirata, već su veoma srećni kad mogu da im prodaju naoružanje. A zar biste prodavali naoružanje zemlji u čije finansije sumnjate? Stavili biste ih na neku listu. Oni ne samo da nisu na listi, emiratski novac je dobrodošao gde god zakuca. Izuzetno je dobrodošao i oni imaju izuzetno dobru reputaciju.

Dakle, oni žele da rade čisto, efikasno, tako su uvek radili u Srbiji. Sve što su uradile emiratske firme u Srbiji bilo je vrlo transparentno, vrlo jasno.

I, taj novac je dolazio kad smo tražili pomoć. Mogu da kažem da je bio zaista veliki uspeh tada predsednika Vlade, našeg predsednika Republike gospodina Vučića. Kada smo imali probleme koje su nam ostavili prethodnici, kada je dolar skakao, jačao na svetskom tržištu a mi imali velike dugove u

dolarima, milijarda dolara kredita koje smo uzimali po kamati od 1% od Emirata pomogla je da vratimo najskuplje kredite i da ne povećavamo javni dug.

Nama se javni dug povećavao zato što je skakala vrednost dolara, a ne zato što smo mi uzimali više dolara ili više evra u zaduživanje. Jeste dug zao drug, ali kada vam je neko ostavio dugove, a vi danas smanjujete zaduženje svoje zemlje, onda to pokazuje da ste ozbiljni i odgovorni. Menjaju se uslovi na finansijskim tržištima, ali mudra vlada bira mogućnost kada to može, bira uslove i bira s kim i kako će taj posao da radi.

Danas imamo javni dug koji je 59,3% BDP-a, najniži u poslednjih mnogo, mnogo godina, ispod nivoa Mastrihta. U periodu kada smo sproveli mnoge reforme u ovoj zemlji, a i dalje se sprovode reforme, uspevamo da ekonomiju zemlje podignemo na ozbiljan nivo, na nivo da imamo suficit, da država može da pomogne, da gradi, da obezbedi da privatni sektor ojača, jer odatle svi mi primamo platu, ali i da obezbedi da ugled Srbije u svetu bude dovoljno dobar da investitori hoće da dođu u ovu zemlju.

To je ekonomska politika koja ne može da bude osporena. Ona zaista postoji kao snažna podrška aktivnostima Vlade. Kao rezultat tih aktivnosti, imamo više posla za ljude u ovoj zemlji, imamo uvek pomalo bolje plate. Da li imamo unapređenje? Imamo mnogo. Ne bih sad pričao gde smo uspeli da uradimo. Samo u ovom sektoru bezbednosti, mogu da vam pričam šta smo uradili u poslednje četiri godine, što je ogroman napredak. Ministar Đorđević bi mogao da vam priča šta smo sve uradili u socijalu a da za poslednjih šest godina, i kada je tu bio ministar Vulin i kada je tu ministar Đorđević, nismo za dinar smanjili izdvajanja za socijalu. Nismo ni za dinar smanjili, a neka smo povećali. U najtežim trenucima, kada su nas ostavili na početku 2012. godine sa onim prelivanjem, neprikazivanjem realnog javnog duga zbog neiskazivanja dugova javnih preduzeća u javnom dugu, kad nismo imali baš realnu sliku o javnom dugu, u tim momentima nisu smanjena socijalna davanja.

Hoću da vam kažem, zemlja je našla balans između privlačenja investitora, da bude dovoljno dobra socijalna država i da non-stop investira, ne u bacanje para, ne u potrošnju, ne da dajemo ljudima pare da kupuju jahte pa da ih posle prodaju budzašto ili da ulaze u stečaj koji će onda da plaćaju svi građani Srbije. Ne, kontrola – ako vam damo novac za poljoprivredu, hoćemo da ga dobije poljoprivredni proizvođač; ako vam damo novac za firmu, hoćemo da bude potrošen u firmi; ako vam damo novac za proizvodnju, da bude u proizvodnji. Na takav, ozbiljan način država je uspela da podigne ekonomiju mnogo snažnije nego što je to bilo ranije.

Mislim da svi ovi reformski potezi, na kraju krajeva i set zakona koji je danas pred nama, pokazuju da smo veoma ozbiljni da ne posustanemo, da se u svim okolnostima ozbiljno i odgovorno odnosimo prema građanima Srbije, da im kažemo realno šta mora da se uradi i kad mora da se uradi, ne zato što nam to neko naređuje ili moramo zbog nečega, mi hoćemo da postignemo standard zbog

naše zemlje. Naravno da nam je važno da na prvom mestu interesi našeg naroda budu zadovoljeni, pa onda sve ostalo.

Još jednom, samo to na kraju, bilo mi je simpatično, čule su se ovde često reči „direktiva Evropske unije“... Da ljudi ne misle da je direktiva kada neko otkuca naređenje ili pozove telefonom i kaže – to mora, direktiva je naziv pravne norme EU, otprilike kao zakon. Da li mi hoćemo nešto? Pa, naša je odluka, odluka je naše vlade i parlamenta.

Da li hoćemo bolji standard za našu zemlju, da li hoćemo da podignemo nivo? Zbog toga dolaze investitori. Zar bi neko dolazio u ovu zemlju da se ne borimo protiv korupcije, da misli da je ovo zemlja koja pliva u kriminalu i korupciji? Ko bi došao? Ne bi došao niko. Na kraju krajeva, imali smo priliku to da vidimo. Zašto nije bilo investitora od 2008. do 2012. godine, i pored ekonomske krize? Bilo ih je u nekim drugim zemljama. Zato što nisu verovali – reputacioni nivo vam je bio loš, nećemo da dođemo. Danas, zahvaljujući radu svih nas, imamo priliku da vidimo da se situacija popravlja. Da li je idealno? Siguran sam da možemo mnogo bolje. Da li je mnogo bolje nego što smo zatekli? Apsolutno. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, dr Stefanoviću.

Po kom osnovu, kolega Vukadinoviću?

(Đorđe Vukadinović: Replika.)

Nemate pravo na repliku. Ministar Stefanović je govorio osamnaest minuta i stvarno dao jednu elaboraciju, vrlo posvećeno, o svemu o čemu ste vi govorili i imali bilo kakve dileme. Mislim da ih je on raspršio i sve objasnio. Hvala.

Koristim priliku da se zahvalim dr Nebojši Stefanoviću, potpredsedniku Vlade, ministru Zoranu Đorđeviću sa saradnicima, što su posvećeno radili sa nama sve ovo vreme.

Molim narodne poslanike, imamo i tačku 20, da ostanu.

Saglasno članu 98. stav 4. Poslovnika, zaključujem zajednički načelni i jedinstveni pretres o predlozima akata iz tačaka 1–19. dnevnog reda. Hvala još jednom.

Prelazimo na 20. tačku dnevnog reda – PREDLOG ODLUKE O IZMENAMA ODLUKE O IZBORU ČLANOVA I ZAMENIKA ČLANOVA ODBORA NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRBIJE (jedinstveni pretres).

Pre otvaranja jedinstvenog pretresa podsećam vas da, shodno članu 97. Poslovnika Narodne skupštine, ukupno vreme rasprave u načelu za poslaničke grupe iznosi pet časova, kao i da se ovo vreme raspoređuje na poslaničke grupe srazmerno broju narodnih poslanika članova poslaničke grupe.

Molim poslaničke grupe, ukoliko to već nisu učinile, da odmah podnesu prijave za reč sa redosledom narodnih poslanika, član 96. stav 4. Poslovnika.

Saglasno članu 192. stav 3. Poslovnika Narodne skupštine, otvaram jedinstveni pretres o Predlogu odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije, koji je podnela Poslanička grupa Socijaldemokratska partija Srbije.

Da li predstavnik predlagača dr Milorad Mijatović, predsednik Poslaničke grupe, želi reč? Ili ovlašćeni predstavnik? (Ne.)

Da li predsednici, odnosno predstavnici poslaničkih grupa žele reč? (Ne.)

Pošto nemamo listu, nemamo prijavljenih, na osnovu člana 98. stav 4. Poslovnika zaključujem jedinstveni pretres o Predlogu odluke.

Zahvaljujem vam se na saradnji, na današnjem zajedničkom radu. Obaveštavam vas da nastavljamo sa radom u ponedeljak, 16. aprila, u 10 časova. Hvala.

(Sednica je prekinuta u 17.25 časova.)